

HAFTALIK BİLGİLENDİRME

RAPORU

2020

28 Eylül - 04 Ekim Günleri

i

İçindekiler sayfasındaki konu başlıklarına tıklayarak istediğiniz konu hakkında bilgi alabilirsiniz.

**Medya ve Kurumsal İletişimden Sorumlu
Genel Başkan Başkanlığı**

İçindekiler

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR	2
28 EYLÜL-04 EKİM 2020 HAFTASI ÖZEL GÜNLER	3
YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ	3
OECD, TÜRKİYE EKONOMİSİNİN BÜYÜME BEKLENTİSİNİ AŞAĞI ÇEKTI!	10
MOODY'S, 13 TÜRK BANKASI VE TÜRKİYE'NİN ÖNDE GELEN SEKİZ ŞİRKETİNİN NOTUNU İNDİRDİ!	11
KAMUDAKİ İSTİHDAM 5 MİLYONA YAKLAŞIRKEN, ÖZEL SEKTÖR İSTİHDAMI GERİLİYOR!	12
BORÇ DURUMUMUZ, 2001 KRİZİNDEN DE KÖTÜ	13
İŞVERENE SON 2,5 YILDA VERİLEN TEŞVİKLER 18 YILDA İŞSİZE VERİLEN TOPLAM ÖDENEKTEN DAHA FAZLA	16
ALBAYRAK DÖVİZ BORCUNU ÇOK SEVDİ	17
OTOMOBİL DEĞİL TAM TEŞEKKÜLLÜ VERGİ DAİRESİ	18
SOSYAL KORUMA KALKANI KAPSAMINDA BÜGÜNE KADAR HARCANAN PARA 34 MİLYARA YAKLAŞTI	19
TUİK, 2019 YILI GELİR DAĞILIMI VE YAŞAM KOŞULLARI VERİLERİNİ AÇIKLADI	20
SGK KRİZİ KAPIDA	20
EKPSS SINAVININ BELİRSİZ BİR TARİHE ERTELENMESİ BÜYÜK MADURİYET YARATTI	20
538 ŞÜPHELİ İŞLEM	20
2020 TEMMUZ İTİBARIYLA ÇİFTÇİLERİN BANKALARA 123.5 MİLYAR TL BORCU VAR	22
CİNSİYET BAĞLAMINDA GELİR ADALETSİZLİĞİ	22
İSAM'IN BÜTÇESİ 16 YILDA YÜZDE 600 ARTTI	24
KAMU KAYNAKLARINDAN DOLAR BAZLI ÖDEME	25
MİLLETİN, DEVLETİN VE ŞİRKETLERİN SIRTINDAN YÜKÜ ALACAĞIZ	26
SAĞLIK EMEKÇİLERİNİN EK ÖDEMELERİ	27
ÖĞRETMENLERE ÇOK ÇALIŞMA AZ ÖDEME	28
SAHNELER VERGİ BORCU ÇIKMAZINDA	28
TIBBİ MALZEME TEDARİKÇİLERİNE 3 YILDIR ÖDEME YAPILMIYOR	29
İŞÇİYE SKALA ZULMÜ	30
7 YILDA 3 KEZ TEMEL ATILDI, 7 BAKAN DEĞİŞTİ	31
ÇUKUROVA HAVAALANI İHALESİ LİMAK-KALYON-CENGİZ ELENİNCE İPTAL EDİLMİŞTİ	31
10 BİN KAYISI AĞACINI KESİP İMARA AÇACAKLAR	32
AKP'Lİ BELEDİYE YEŞİLE DÜŞMAN!	33
BEYKOZ'DA BİR GARİP İHALE	33
AKP'Lİ BELEDİYE, İBB'NİN ARAZİSİNE ÇÖKMÜŞ: HALIÇ 'KAÇAK İNŞAAT' KOKUYOR!	34
PARSEL PARSEL İŞGAL	35
CENGİZ DEVLET PROJESİ İÇİN YİNE KOLLARI SIVADI	35
DOLAR ESASLI YEKDEM ÖDEMELERİYLE ÖZEL ŞİRKETLERE MİLYARLARCA LİRA AKTARILDI	35
ENGELLİLERİN ÜCRETSİZ SEYAHAT HAKKINI 'GİZLİ KOTA' İLE SINIRLADILAR	36
HES SEVDASI SALGIN DİNLEMİYOR	37
OSMANGAZİ KÖPRÜSÜ'NDE CEZA BİLMECESİ	38
SİT ALANLARI İMARA AÇILDI; GÖKOVA KÖRFEZİ'Nİ PARSEL PARSEL SATACAKLAR	38
TARTIŞMALI MÜDÜR!	39
YİNE KİŞİYE ÖZEL İLAN	40
ZULME 'ZEKÂT' KILIFI	40
AMBULANSLARI DA VIP HASTALARA SEFERBER ETMİŞLER!	41
PARASI OLANA TEST	42
AŞIDA KRİZ KAPIDA	42
"İNTERNETTE SATILANLARIN YÜZDE 99'U SAHTE"	43
"ANTİSEPTİK VE DEZENFEKTANLARIN BÜYÜK BÖLÜMÜ SAHTE"	43
MASKELERİN BÜYÜK BÖLÜMÜ VİRÜSE KARŞI KORUYUCU ÖZELLİKLERİ TAŞIMİYOR	44
SALGIN KONTROLDEN ÇIKIYOR	45
'VAKIFLAR' ESNEYEMEDİ	46
SALGINDA 'FIRTINA' KAPIDA, ACİLLER KALDIRAMAZ	46
HASTA SAYILARINDAKİ ARTIŞ AÇIKLANANDAN FAZLA	47

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

SALGIN KRİZİ VE UZAKTAN EĞİTİMİN EĞİTİM İLE İLGİLİ SEKTÖRLERE ETKİSİ	48
TTB'Yİ TEHDİT ETMEK, AKIL TUTULMASIDIR!	49
PROKRUSTES'İN YATAĞI, YEREL YÖNETİMLER VE CHP'Lİ BELEDİYELER	50
TELEVİZYON, BİLGİSAYAR VE TABLETLERDE KDV SIFIRLANSIN!	51
6 MİLYON EBA'YA ULAŞAMIYOR	52
EBA DA ÇÖKTÜ	52
ORTAÖĞRETİM KURUMLARI YÖNETMELİĞİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN ANALİZİ...	52
BU ÇOCUKLARI KİM KORUYACAK?	53
HAVAYI ZENGİNLERİN TÜKETİM ÇILGINLIĞI KIRLETİYOR	54
EKOLOJİK TALANIN HARİTASI ÇIKARILDI	55
İKLİM KRİZİYLE MÜCADELE, İKLİMLE UYUM İÇİN TAAHHÜTLERİMİZ	55
SİNOP NÜKLEER GÜÇ SANTRALİNE ÇED OLUMLU KARARI VERİLDİ	56
DERTLERİ SALDA'YI NASIL KORURUZ DEĞİL NASIL KULLANIRIZ	57
ABD'NİN ORTA DOĞU POLİTİKASI İKTİDARI TEDİRGİN EDİYOR	57
İKTİDARIN LİBYA POLİTİKASI YARA ALDI	58
BM'DEN TÜRKİYE'YE AĞIR SUÇLAMALAR	59
AB LİDERLER ZİRVESİ ÖNCESİNDE TÜRKİYE'YE YAPTIRIM TEHDİDİ!	60
TÜRKİYE, İKTİDARIN DİPLOMASİDEN UZAK VE ÖNGÖRÜSÜZ DIŞ POLİTİKALARI İLE YALNIZLAŞTI!	61
TÜRKİYE DIŞLANIYOR!	61
YARGIYI SİYASALLAŞTIRMA ÇABASI...	62
TEK PARTİ DEVLETİ	62

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR

*Kutlama mesajlarının dışında dini konulara girilmemeli. Röportaj ve Televizyon programlarında konu ile ilgili gelen ısrarlı sorulara, laik vurgusu ile dini konuların siyasilerin değil konu ile ilgili çalışan İlahiyat kökenli akademisyenler ile din alimlerinin vermesi gerektiğine vurgu yapılmalı. Siyasilerin din konuşmasının dini siyasete alet etmek olduğu vurgusu yapılabilir. Camiye, kışlaya ve okullara siyaset sokulmamalı.

*Ak Parti'nin kendi içerisinde yaşadığı tartışmalara girilmemeli, konu ile ilgili sorular cevaplanmamalıdır. Bu konudaki en önemli yaklaşım "Biz de izlemekteyiz, demokrasimiz açısından gözlemekteyiz." yanıtıdır.

*Türk Ordusu ve Genel Kurmay Başkanlığı ile ilgili eleştirel söylemlerde bulunulmamalı. AKP'nin millet(Milliyetçilik) ve ümmet(Din) siyaseti üzerinden rant elde etmeye çalıştığı, bu ideal doğrultusunda duyguları sömürerek oyunu arttırma çabasında olduğu doğrudan olsa söylenecek tek bir cümle dahi rakibin eline çok önemli bir fırsat verebilir.

*Türkiye'nin etnik ve mezhepsel yapılanmalarına yönelik daima birleştirici bir söylemde bulunulmalı. Söylemlerimiz Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı ortak paydasından hareket etmeli. Kurtuluş savaşındaki birliktelik ruhundan dem vurulmalı hak arayışlarımızı ve adalet söylemlerimizi belirli zümreler ve olaylar için değil kavramlar ve olgular için kullanmaya dikkat edilmeli.

*Parti'nin iç organlarında konuşulması gereken hususlar medya önünde konuşulmamalı. Ülkenin menfaati için ilkemiz daima 'Kol kırılır yen içinde kalır' olmalıdır. Parti için sorunların çözüm noktası medya ve kamuoyu değil parti içi organlardır. Parti sorunlarını kamuoyunda konuşmak 'Bunlar daha kendi sorunlarını çözemezken ülkeyi nasıl yönetecekler' algısı oluşturup, CHP'ye ve ülkenin geleceğine zarar vermektedir.

*Söylem oluştururken unutulmaması gereken yegane husus; doğru, güncel ve ilkelerini kapsar olmasıdır. Söylemlerinizi tamamen doğru olabilir fakat onun yeri, zamanı ve kime söylendiği son derece önemlidir. Püf noktası, kimin, ne zaman ve nerede söylediğidir.

*Sosyal medya hesaplarından yapılacak paylaşımlarda bireysel görüşler yerine parti politikasına uygun söylemler tercih edilmeli. Zamanlamanın önemini unutmamalıyız.

*Diğer önemli bir husus, bir şeyi sizin kaç kere söylediğiniz değil karşındakinin duyup duymadığıdır. Doğruları defalarca söylemekten çekinmeyin. Sizin tekrar dediğiniz karşınızdakinin ilk kez duyduğu olabilir. Tekrarın gücüne inanın.

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

*Eleştirel söylemlerimizi, projelerimizle desteklemeliyiz. Yanlışı gösterip, doğruyu anlatmalı, bunun adresinin de CHP iktidarı olduğu vurgusunu yapmalıyız.

*Her açıklamaya, herkese ve her soruya cevap verilmemeli. Düşük seviyeli söylemlerle ilgili sorulara muhatap almayarak cevap verilmeli. Muhatap almamak çoğu zaman en güzel cevaptır. Muhatap almadığımız ya da o seviyeye inmeyeceğimiz dile getirilmeli. Zira o tarz söylemlerde bulunan insanların amaçları bizleri o polemige sokmaktır, amaçlarına ulaştırmamak için verilecek tek cevap 'muhatap almıyoruz' olmalıdır.

28 EYLÜL-04 EKİM 2020 HAFTASI ÖZEL GÜNLER

***01 Ekim Dünya Yaşlılar Günü** Yaşlılık bir hastalık değil alınan tecrübe neticesinde oluşan bir kıdemdir. Yaşlı yurttaşlar kıdemli vatandaşlardır. İnsan dünya ya bir cevher olarak geliyorsa, tecrübe ile işlenerek mücevher haline geçme durumudur yaşlılık. Yaşlılardaki bilgi, birikim ve tecrübelerin genç nesillere aktarılması gerekmektedir. Genç bilebilse yaşlı yapabilse atasözünde olduğu gibi. Ayrıca yaşlı bireylerimiz için kent planlamasından tutunda, finansal yeterliliğe varıncaya kadar birçok noktada devletimize ve belediyelerimize görevler düşmektedir. Ne yazık ki yetersiz emekli maaşı sebebiyle bugün birçok yaşlımız iş aramakta yada çalışmak zorunda bırakılmaktadır.

***01-07 Ekim Camiler ve Din Görevlileri Haftası** Dinimizin gerekliliği olan güzel ahlakı en iyi aktaran Din görevlilerimiz ve bu ruhu en üst düzeyde hissettiğimiz yer olan Camiler toplumumuzun dinimiz ekseninde birlik ve beraberliğinin oluşmasında, dayanışma ve ahlak ekseninde şekillenmesinde son derece önemli bir yere sahiptir.

*** 04 Ekim Dünya Hayvanları Koruma Günü** Dünya sırf insanların yaşadığı bir alan değildir. Yaşadığımız alan, Dünyayı oluşturan tüm canlı türleri ile güzel, onlar ile anlamlıdır. Lakin bugün ülkemizde her gün hayvanların maruz bırakıldığı şiddet ile ilgili haberlerle karşılaşmaktayız. Bu durum yıllardır süren mevzuat eksikliğinden kaynaklanmaktadır. Hayvan hakları ve o hakları koruyucu yaptırımlar ile ilgili gerekli düzenlemeyi yapmayan hükümet ne yazık ki ülkemizdeki bu durumun en başalt sorumlusudur.

YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ

Üretim İç Taleple Toparlanıyor

- Salgın nedeniyle bu yıl nisan ve mayıs aylarında dip yapan sanayi üretiminde haziran ayında başlayan toparlanma eğilimi temmuz ayında daha belirginleşti. Üretim temmuzda, haziran ayına göre yüzde 8,4, geçen yılın aynı ayına göre ise yüzde 4,4 oranında arttı.
- Temmuzda geçen yılın aynı ayına göre madencilik üretiminde yüzde 4,9 oranında azalma yaşanırken, imalat sanayi üretiminde yüzde 5,1, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme sektöründe ise yüzde 1,4 oranlarında artış yaşandı. Bir önceki aya göre ise madencilikte yüzde 5,4, imalat sanayiinde yüzde 8,6, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirmede ise yüzde 6,4 oranında üretim artışı yaşandı.
- İhracatın hem temmuzda hem de ağustosta azaldığı bir dönemde özellikle imalat sanayi üretiminde yaşanan artışın iç talep kaynaklı olduğu anlaşılıyor. Banka kredileriyle ve düşük faizle yaratılan iç talep kaynaklı bir üretimde cari işlemler açığını büyütüyor.
- Ocak-Temmuz 2020 dönemindeki sanayi üretimi ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 4,9 oranında azaldı. Üretim geçen yılın aynı döneminde de 2018 yılının aynı dönemine göre yüzde 3,4 oranında azalmıştı.
- Ocak-Temmuz döneminde madencilik sektörünün üretimi yüzde 5,4, imalat sanayi üretimi yüzde 5, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme sektörünün üretimi de yüzde 3,6 oranında azaldı.
- Ocak-Temmuz döneminde aramalı üretiminde yüzde 2,6, dayanıklı tüketim malı üretiminde yüzde 14,3, dayanıksız tüketim malı üretiminde yüzde 5,1, enerji üretiminde yüzde 4,5 ve sermaye (yatırım) malı üretiminde ise yüzde 8,2 oranında azalma gözlemlendi.

Kısa Vadeli Dış Borç 128 Milyar Dolar

- Türkiye'nin kısa vadeli dış borçları (orijinal vadesi bir yıl ve daha az olanlar) temmuzda, bir önceki aya göre 4,7 milyar dolar artarak 128,3 milyar dolara kadar yükseldi. Kısa vadeli borçlarda bu yıl mart ayı sonuna göre 10 milyar dolarlık, geçen yılın sonuna göre de 5,1 milyar dolarlık artış yaşandı.

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

- Temmuzda bir önceki aya göre Merkez Bankasının kısa vadeli dış borcu 465 milyon dolar artarak 20,1 milyar dolara (büyük bölümü Katar ve Çin’le yapılan swap anlaşmalarından kaynaklanıyor) yükseldi. Merkez Bankasının kısa vadeli borcu geçen yılın sonuna göre ise 11,7 milyar dolar arttı.
- Temmuzda bankacılık sektörünün kısa vadeli dış borçları 2 milyar dolar artarak 56,7 milyar dolara, diğer sektörlerin borcu da 2,2 milyar dolar artarak 51,5 milyar dolara yükseldi. Bankaların borcu geçen yıl sonuna göre 680 milyon dolar artarken, diğer sektörlerin borcunda ise 7,2 milyar dolarlık azalma yaşandı.

Türkiye Gelecek 12 Ayda 176 Milyar Dolar Dış Borç Ödeyecek

- Merkez Bankasının verilerine göre Türkiye’nin temmuz sonu itibariyle gelecek 12 ayda ödemesini yapmak zorunda olduğu dış borç miktarı 176,5 milyar dolara kadar yükseldi. Bu tutar haziran sonu itibariyle ise 171,3 milyar dolar düzeyindeydi.
- Bir yıl içerisinde ödemesi yapılması gereken bu dış borcun 42,1 milyar doları kamu sektörüne, 20,1 milyar doları Merkez Bankası’na 114,2 milyar doları ise özel sektöre ait bulunuyor.
- Kamunun ödemesi gereken 42,1 milyar doların 5,8 milyar doları merkezi yönetim ve yerel yönetimlerin borcundan oluşuyor. Kamu bankaları ve bankalar içindeki kamuya ait finansal kuruluşlar bu dönemde toplam 36,2 milyar dolarlık bir borç ödemek zorunda bulunuyor. KİT’lerin ise 152 milyon dolarlık bir ödemesi gözüküyor.
- Özel sektöre ait borçların ise 50,8 milyar dolarını bankalar ve diğer özel finans kuruluşları, 63,5 milyar dolarını ise finansal olmayan kuruluşlar ödeyecek.
- Gelecek 12 ayda ödenmesi gereken 176,5 milyar dolarlık dış borcun 48,3 milyar doları yabancıların Türkiye’deki döviz ve TL cinsinden mevduatlarından oluşuyor. 108 milyar doları kamunun, bankaların ve özel sektörün kredi borçlarından (ticari krediler dahil) meydana geliyor.
- Merkez Bankasına ait olan 20,1 milyar doların ise büyük bölümü swap borçlarından kaynaklanıyor. Merkez Bankası swap borçlarını vadesinde yenileyemez ise rezervinde bu ölçüde bir azalma yaşanabilir.

Uluslararası Yatırım Açığı Büyüyor

- Türkiye’nin tüm kesimlerinin dış varlıkları (döviz + altın v.b) ile dış yükümlülükleri arasındaki farkı gösteren uluslararası yatırım pozisyonundaki açık temmuzda bir önceki aya göre 37,6 milyar dolar artarak 341,3 milyar dolardan 378,9 milyar dolara yükseldi.
- Temmuzda Türkiye’nin dış varlıkları 4,8 milyar dolar artarken, yurt dışına olan yükümlülükleri ise 42,4 milyar dolarlık yükselişle 611 milyar dolara çıktı.
- Türkiye’nin uluslararası yatırım açığı bu yılın ilk yedi aylık döneminde ise 34,4 milyar dolar arttı. Yatırım açığı geçen yılın sonunda 344,5 milyar dolar olarak hesaplanıyordu.
- Ocak-temmuz döneminde Türkiye’nin dış varlıkları 21,2 milyar dolar azalırken, dış yükümlülüklerinde ise 13,2 milyar dolarlık büyüme kaydedildi.

Merkez Bankası’nın Rezervi

- Merkez Bankasının TL’deki değer kaybını yavaşlatabilmek için arka kapı manevralarıyla döviz satarak erittiği brüt rezervi (altın+döviz) geçen hafta 643 milyon dolar artarak 11 Eylül itibariyle 88,2 milyar dolara yükseldi. Net rezerv ise 1,6 milyar dolar artarak 13,2 milyar dolar oldu. Swap borçlarını düştüğümüzde ise net rezervin eksi -37 milyar dolara kadar düştüğü tahmin ediliyor.
- Brüt rezerv içerisindeki döviz rezervi geçen hafta 400 milyon dolar artarak 45,3 milyar dolara yükselirken, altın varlıkları ise 243 milyon dolarlık yükselişle 42,9 milyar dolara çıktı.

Net Rezerv

- Merkez Bankası’nın net rezervi ise 1,6 milyar arttı ve 13,2 milyar dolara çıktı.

(Not: Net rezerv hesaplamalarında bazıları, Hazine’nin Merkez Bankasındaki döviz mevduatını “yükümlülük” olarak dikkate almadıkları için net rezerv rakamını farklı, dolayısıyla daha yüksek hesaplayabiliyorlar. Bu notun esasını oluşturan tablolardaki hesaplamalarda Hazine’nin Merkez Bankasındaki döviz mevduatı da yükümlülük olarak kabul edilmektedir.)

- Merkez Bankası, Katar ve Çin gibi ülkeler ile bankalarla yaptığı swap anlaşmalarından sağladığı mevduatı, aktif kısmında döviz varlığı olarak gösterdiği bilançosunun pasifinde ise TL mevduat yükümlülüğü olarak kaydediyor.

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

Yurt içi bankalarla yaptığı döviz ve altın swap anlaşmalarından kaynaklanan yükümlülüğünü de bilanço yerine nazım hesaplarında izlediği için, swapla sağladığı döviz, döviz (dış) yükümlülüğü olarak kaydedilmiyor. Dolayısıyla da ("*dış varlıklar- dış yükümlülükler =Net rezerv*" olarak hesaplanan) net döviz rezervi swap anlaşmaları kadar, olduğundan yüksek gözüküyor.

- Merkez Bankası'nın ayda bir açıkladığı Katar ve Çin Merkez Bankaları ile diğer bankalarla yaptığı swap anlaşmalarından doğan yükümlülüğü temmuz ayı sonu itibariyle (altın swapları da dahil) 58,2 milyar dolar olarak açıklandı. Ancak geçen haftalarda rezervde azalma yaşanmasına yol açan swap borcu ödemesinin bu tutarı 50 milyar dolara kadar indirdiği tahmin ediliyor. Dolayısıyla bu rakam dikkate alınıp hesaplama yapıldığında net rezerveksiye (- 36,8 milyar dolara) düşüyor. Diğer bir ifadeyle Merkez Bankasının döviz ve altın borçları, döviz ve altın varlıklarının 37 milyar dolar üzerinde bulunuyor.

Rezervin Dış Borcu Karşılama Oranı Azalıyor

- Merkez Bankasının brüt rezervinin (döviz + altın) kısa vadeli dış borçları ve gelecek 12 ayda vadesi dolacak dış borcu karşılama oranı ise küçülmeye devam ediyor.
- Geçen yılın sonunda yüzde 85,8 olan brüt rezervin kısa vadeli dış borçları karşılama oranı yüzde 68,7'ye kadar geriledi. Brüt rezervin vadesine bir yıldan daha az kalmış dış borç miktarını karşılama oranı da yüzde 62,8'den yüzde 50'ye kadar geriledi.

Yabancı Yatırımcı Çıkışı Sürüyor

- Türkiye'den 2018 yılında başlayan yabancı yatırımcı çıkışı son haftalarda nispeten yavaşlayarak da olsa devam ediyor. Türkiye'deki rejim değişikliğiyle ortaya çıkan siyasi ve ekonomik sorunların yarattığı güvensizlik, Merkez Bankasının bağımsızlığını kaybetmesi, uygulanan yanlış para ve kur politikaları nedeniyle dış finansman riskinin artması yüzünden yabancılar, son haftalarda hızı düşmekle birlikte Türkiye'deki yatırımlarını azaltmaya devam ediyor.
- 4 -11 Eylül haftasında yabancı yatırımcılar Borsa İstanbul'da net olarak 30,2 milyon dolarlık hisse senedi sattı. Yabancılar Devlet iç borçlanma kağıtları portföyünü 32,4 milyon dolar azalttı, özel şirketlere ait borçlanma senetleri portföylerini de 5,3 milyon dolar artırdılar. Dolayısıyla yabancılar geçen hafta portföylerini net 57,3 milyon dolar daha azalttılar.
- Yabancıların yılbaşından bu yana net çıkışları 13,4 milyar dolar oldu. (*Yabancı yatırımcı çıkışına ilişkin bu tutar ödemeler dengesi istatistiklerinde ise Ocak- Temmuz 2020 dönemi için 14,1 milyar dolarla çok daha yüksek bir rakam olarak gözüküyor.*)
- Yabancıların Türkiye'deki portföylerinin toplam tutarı mevduat ve iç borçlanma kağıtlarındaki azalış nedeniyle 74 milyon dolar azalarak 58,5 milyar dolara indi.
- Yabancı yatırımcıların Türkiye'de 11 Eylül itibariyle 20,9 milyar dolarlık hisse senedi, 5,8 milyar dolarlık iç borçlanma kağıdı, 31,8 milyar dolarlık da mevduatı bulunuyor.

Bütçe Ağustosta Fazla Verdi, Toplam Açık 111 Milyar Liraya Geriledi

- Merkezi yönetim bütçesi, geçici kurumlar ve tüketime ve ithalata bağlı vergilerde yaşanan artış ile cari harcamalarda yaşanan azalışa bağlı olarak ağustosta 28,2 milyar lira fazla verdi. Dolayısıyla Ocak-temmuz döneminde 139 milyar liraya kadar yükselen bütçe açığı ocak-ağustos dönemi için 111 milyar lira olarak gerçekleşti. Bütçe açığı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 62,9 oranında arttı.
- Ocak-ağustos dönemindeki 111 milyar liralık bütçe açığı da 2019 yılının tümündeki 123,7 milyar liralık açık hariç, diğer tüm yıllarda verilen yıllık açığın üzerinde bulunuyor.
- Ocak- ağustos döneminde bütçe harcamaları yüzde 15,4 oranında artarak 761,4 milyar liraya kadar yükselirken, bütçe gelirlerindeki artış ise yüzde 10,1'de kaldı.

Faiz Harcamaları

- Bu yıl bütçe harcamalarının geçen yıla göre yüksek oranda artmasında en önemli etken faiz ödemelerinde gözlenen artış oldu. Ocak-ağustos döneminde 91,6 milyar liraya kadar yükselen bütçeden devletin iç ve dış borçları için yapılan faiz ödemeleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 32,1 oranında artış kaydetti. Dünyada faiz oranlarının sıfıra çok yaklaştığı bir dönemde Türkiye'nin faiz yükünün artıyor olması Türkiye ekonomisinin ne kadar kötü yönetildiğinin önemli bir göstergesi sayılmalı.

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

- Devlet ocak-ağustos döneminde topladığı her 100 liralık verginin 18 lirasını faiz ödemeleri için kullandı. Yaptığı her 100 liralık harcamanın da 12 lirasını faiz ödemeleri oluşturdu. Son aylardaki yüksek borçlanma eğilimi ve borç içerisindeki döviz-altın ağırlığının artması, faiz harcamalarının bütçe içerisindeki payının gelecek yıllarda da artmaya devam edeceğini gösteriyor.

Sosyal Güvenlik Sisteminin Finansman Açığı

- Bütçe harcamalarını artıran önemli bir diğer kalem ise cari harcamalar oldu. Geçen yıla göre yüzde 20 oranında artarak 329 milyar liraya yükselen cari harcamalardaki bu artış ise sosyal güvenlik sisteminin bütçe üzerindeki yükünün giderek artmasından kaynaklanıyor.
- Ocak- ağustos döneminde bütçeden SGK'ya (kamu çalışanlarının SGK prim ödemeleri hariç) toplam 174,9 milyar lira aktarıldı. Bu paranın 58,4 milyar lirası sistemin açığının finansmanı için verildi. Oysa bu yılın tamamında SGK'nın 50 milyar liralık finansman açığı vermesi bekleniyordu. 2019 yılının tamamında SGK'nın finansman açığı 22,3 milyar lira olmuştu.

Yatırım Harcamaları Kısıldı

- Faiz ödemeleri ve sosyal güvenlik sisteminin ağır baskısı altında kalan bütçenin daha fazla açık vermemesi ise yatırım harcamaları kısılarak sağlanabildi. Ocak-ağustos dönemindeki yatırım harcamaları geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 5,1 oranında azalarak 44,5 milyar liraya gerilerken, bütçe dışındaki kuruluşların yatırım harcamaları için bütçeden yapılan transferler ise yüzde 54,4 oranında azalarak 4,9 milyar liraya indi. Dolayısıyla bütçeden yatırımlar için yapılan harcamada toplamda yüzde 14 oranında bir kısıntı yapıldı.

Kredi ve Mevduat Gelişmeler: TL Tasarrufa Güven Yok

Mevduat

- Bankalardaki (bankalararası mevduat hariç) toplam mevduat 33,1 milyar lira artarak 3 trilyon 376 milyar liraya yükseldi. Bankalar ve katılım bankalarındaki mevduatlar yılbaşından bu yana ise 809 milyar lira (yüzde 31,5 oranında) arttı.

Dolarizasyon

- Bu hafta TL cinsinden mevduatlar 28,6 milyar lira artarak 1 trilyon 537 milyar liraya yükselirken, döviz cinsinden mevduatlar ise 4,5 milyar lira artarak 1 trilyon 810 milyar liraya çıktı. Döviz cinsinden bakıldığında ise 340 milyon dolar artan döviz mevduatları **243 milyar dolar oldu**.

- Toplam mevduattaki dolarizasyon oranı yüzde 53,6 olarak hesaplandı. **Bankalardaki yurt içi ve yurt dışı kaynaklı (bankalararası mevduat hariç) toplam mevduatın yarasından çoğunu yabancı para cinsinden açılmış mevduatlar oluşturmaya devam etti.**

- **Dolarizasyon;** diğer bir deyimle döviz cinsinden tutulan mevduatların toplam mevduat içindeki payı, **gerçek kişilere ait (vatandaşın tasarruf mevduatı) mevduatlarda ise yüzde 57,1'e kadar yükseliyor.** TL'ye güvenmeyen vatandaşlar ağırlıklı olarak döviz ve altın mevduatını tercih ediyor. Gerçek kişilerin döviz mevduatı son haftada da 823 milyon dolar artarak **155,9 milyar dolara yükseldi.**

- **Enflasyon beklentilerinin yükselmesi, iktidarın zorlamasıyla TL mevduata negatif reel faiz uygulanması vatandaşların tasarruflarını, dolar, Euro ve altın gibi yabancı para tasarruflara yönlendirmesine yol açıyor. İktidar bu durumu Merkez Bankası'na örtülü faiz artırarak ve bankaların faiz artırımlarına "izin" vererek geriye çevirmeye çalışıyor. Ancak şimdilik başarılı olunabilmiş değil.**

Krediler

- Bankaların verdiği krediler (*bankaların bankalara verdiği krediler hariç*) geçen hafta (8-15 Eylül 2020 günleri arasında) 7,5 milyar lira artarak 3 trilyon 504 milyar liraya yükseldi.

- Banka kredilerinde yıl başından bu yana ise 849 milyar liralık artış oldu.

- Bankaların topladığı mevduatın yüzde 31,5 oranında arttığı yıl başından bu yana, kredilerdeki genişleme ise yüzde 32 oldu. 2019 yılı sonunda yüzde 103,4 olan mevduatın krediye dönüşüm oranı ise yüzde 103,8'e geriledi.

- **Uluslararası derecelendirme kuruluşları ve ekonomistler iktidarın bankaları kredi vermeye zorlayarak yarattığı kredi genişlemesinin Türkiye'nin cari işlemler açığını artırarak dış finansman sorununu büyüttüğünü ileri sürüyorlar.**

Batık Krediler 151 Milyar Lira

- Zamanında ödenmediği için takibe alınan krediler ise son hafta da 313 milyon lira azalarak 150,7 milyar lira oldu. Tahsili gecikmiş alacaklarda yıl başından bu yana ise 1,5 milyar liralık azalma yaşandı. 2019 yılı sonunda yüzde 5,7'ye kadar yükselen tahsili gecikmiş alacakların toplam kredilere oranı yüzde 4,3'e geriledi.
- Ancak bu gerilemenin altında *bankaların donuk alacaklarına ilişkin 90 gün olan asgari gecikme süresinin, salgına karşı alınan önlemler kapsamında 31 Aralık 2020 tarihine kadar geçerli olmak üzere 180 güne çıkarılmış olması yatıyor. Diğer bir ifadeyle bankalar vadesi 180 günden fazla geçmemiş alacaklarını tahsili gecikmiş alacak olarak kaydetmiyor.*
- Kredi stokunda ağustos ayı ortalarına kadar yaşanan artışın daha çok küçük ve orta boy işletmelerle, tüketicilerin kullandığı kredilerden kaynaklandığı gözleniyor. Kredilerdeki bu büyüme, üretimi ve yatırımı yönelik olmadığı için ekonomide bir büyümeye yol açmıyor aksine son aylarda enflasyonda yaşanan artışın temel nedenini oluşturuyor.

Kamu Bankalarının Döviz Açığı Yeniden Artıyor

- Kamu bankaları, 2019 yılı başından itibaren "arka kapı" yöntemiyle döviz kurlarına müdahalede bulunuyor. Kurun fazla yükselmesini önlemek için sürekli döviz satmak zorunda bırakılan **kamu bankalarının 7 Ağustos'ta 12,2 milyar dolara çıktıktan sonra 28 Ağustos itibarıyla ise 4,8 milyar dolara gerileyen döviz açığı 11 Eylül itibarıyla yeniden 5,8 milyar dolara kadar yükseldi.**
- Kamu bankalarının döviz açığını, yasal sınırların oldukça üzerine çıkmasından sonra Hazine bu bankalara "döviz cinsinden iç borçlanma kâğıdı satarak" azaltmıştı. Kamu bankalarının döviz riskini bu yolla Hazine, diğer bir ifadeyle halk üstlenmişti.
- Kamu bankaları dışındaki bankaların yabancı para net genel pozisyonu 4,7 milyar dolar artıda olduğu için **sektörün toplam döviz açığı 1,1 milyon dolar** olarak hesaplandı.

KOBİ'lerin Banka Borcu 843 Milyar Lira

- Yaşanan salgın sürecinden en fazla etkilenen küçük ve orta boy işletmelerin bankalara olan kredi borçları ise 11 Eylül itibarıyla 842,7 milyar lira olarak gerçekleşti.
- BDDK'nın verilerine göre KOBİ'lerin bankalara olan kredi borçları 4 - 11 Eylül haftasında 4,8 milyar liraya yakın artarak 838 milyar liradan 842,7 milyar liraya kadar yükseldi.
- KOBİ kredilerinin 133,8 milyar liralık (18,1 milyar dolar) kısmı döviz kredilerinden oluşuyor
- KOBİ kredilerinde yıl başından bu yana ise 227,3 milyar liralık (yüzde 36,9 oranında) büyüme yaşandı.
- KOBİ'lerin zamanında ödeyemediği kredi borçları 59,6 milyar lira oldu.

Vatandaşın Bankalara Borcu 803 Milyar

- Salgına karşı alınan önlemler kapsamında gelirinin önemli bir kısmını kaybeden vatandaşların bankalara ve finansman şirketlerine olan tüketici kredisi ve kredi kartı borçları, faiz oranlarındaki artışa rağmen yükselişini sürdürüyor.
- **Vatandaşın borcu 4 - 11 Eylül haftasında 4,4 milyar lira daha artarak ilk kez 800 milyar lira sınırını aştı ve 803 milyar liraya** çıktı. Bu borcun 672,3 milyar lirası tüketici kredilerinden, 130,9 milyar lirası da kredi kartlarından kaynaklanıyor. Söz konusu hafta içerisinde tüketici kredileri 2,5 milyar lira artarken kredi kartı borçlarında ise 1,9 milyar liralık artış kaydedildi.
- Tüketici kredisi ve kredi kartı borçları **yıl başından bu yana** ise 212,7 milyar lira arttı. Yılbaşından bu yana tüketici kredileri 197,8 milyar lira artarken, kredi kartı borçlarındaki artış ise 14,9 milyar lira oldu.
- **İktidarın, salgına karşı alınan önlemler nedeniyle işini kaybeden, işini kaybetmediği halde geliri azalan, zorunlu izne çıkarılan vatandaşlara temel ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri için bankalardan borçlanmayı adres göstermesi vatandaşların bankalara olan borcunun yılın ilk 8,5 ayında yüzde 36 oranında büyümesine yol açtı.**

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

Faiz Oranları

Kredi ve Mevduat Faiz Oranları

- 11 Eylül itibarıyla bankaların bir yıl vadeli TL cinsinden mevduata uyguladığı yıllık faiz oranı bir önceki haftaya göre 1,16 puan daha artarak yüzde 10,2'ye çıkarken, bir yıl vadeli ticari kredinin yıllık basit faizi ise 0,93 puan azalarak yüzde 13,07'ye indi.

Merkez Bankası Fonlama Faizi Artıyor

- Politika faizini, politik baskılar nedeniyle açıkça artıramayan Merkez Bankası'nın, bankalara verdiği paranın faizi ise **18 Eylül itibarıyla** yüzde 10,39'a çıktı.
- Merkez Bankası, yüzde 8,25 olan politika faizini yükseltmek yerine, fonlama faizini artırma yöntemini sürdürüyor. **Fonlama faizi ağustos ayı başından bu yana 3 puandan fazla arttı.**

İç Borçlanma Kağıtlarının Faizi

- İki yıl vadeli devlet tahvili (**gösterge faiz**) 18 Eylül günü yüzde 13,73 faiz oranıyla işlem gördü. Beş yıl vadelinin faizi yüzde 13,64'e, 10 yıl vadeli tahvilin faizi ise yüzde 13,74'e yükseldi.
- Devlet tahvili faizleri önceki hafta sonuna göre, iki yıl vadelide (gösterge faiz) 0,49 puan, beş yıl vadelide 0,45 puan, on yıl vadelide ise 0,04 puan yükseldi.

Risk Primi (CDS)

- Türkiye'nin dış borçlarını geri ödeme (temerrüt) riskini gösteren CDS (*Kredi temerrüt sigortası*) ise 17 Eylül itibarıyla, bir önceki haftaya göre yüzde 1,1 oranında azalarak 512,23ten 506,48'e geriledi. Türkiye'nin CDS değeri son bir yılda ise yüzde 35,96 oranında arttı.
- Halen sadece Venezüella, Arjantin ve Ukrayna'nın CDS'i Türkiye'den yüksek bulunuyor. Diğer ülkelerin tümünün CDS değeri Türkiye'den düşük seyrediyor. Türkiye için oldukça yüksek bir temerrüt riski, diğer bir ifadeyle borcunu ödeyememe konusunda oldukça riskli bulunuyor.

TL'nin Değeri Eriyor

- Kötü ekonomik yönetim, Türkiye'nin uluslararası itibarıyla birlikte Türk lirasının itibarını dolmayışıyla değerini eritiyor.
- Dolar kuru (Merkez Bankasının 18 Eylül 2020 günü açıkladığı kurlar üzerinden) yıl başından bu yana yüzde 26,8, Euro kuru ise yüzde 34,3 oranında arttı. Diğer bir ifadeyle TL yıl başından bu yana dolara karşı yüzde 21,2, Euro'ya karşı ise yüzde 25,5 oranında değer kaybetti.
- **Tek adam rejimiyle ilgili Anayasa değişikliğinin kabul edilmesi ve sonrasındaki gelişmelerin TL'nin değerinde yarattığı değişimler şöyle:**

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

TL'NİN DEĞERİ (Merkez Bankası Döviz Alış Kurları)		
Tarih	1 Dolar/TL	1 Euro/TL
16 Nisan 2017 Anayasa Referandumu	3,6801	3,9083
17 Nisan 2018 Devlet Bahçeli'nin Erken Seçim Çağrısı Yapması	4,0980	5,0747
19 Haziran 2018 Recep Tayyip Erdoğan'ın "Yetkiyi verin faizle şunla bunla nasıl uğraşılır göreceksiniz" dediği gün.	4,7545	5,4969
31 Aralık 2019 (Bu yıl başı)	5,9402	6,6502
18 Eylül 2020	7,5344	8,9295

(Not: Merkez Bankası döviz alış kurları esas alındı)

O GÜNDEN BUGÜNE KURDA YAŞANAN ARTIŞ (%)		
Tarih	Dolar	Euro
16 Nisan 2017 Anayasa Referandumu	104,7	128,5
17 Nisan 2018 Devlet Bahçeli'nin Erken Seçim Çağrısı Yapması	83,9	76,0
19 Haziran 2018 Recep Tayyip Erdoğan'ın "Yetkiyi verin faizle şunla bunla nasıl uğraşılır göreceksiniz" dediği gün.	58,5	62,4
31 Aralık 2019 (bu yıl başına göre)	26,8	34,3

O GÜNDEN BUGÜNE TL'NİN DEĞERİNDEKİ AZALIŞ (%)		
Tarih	Dolar	Euro
16 Nisan 2017 Anayasa Referandumu	-51,2	-56,2
17 Nisan 2018 Devlet Bahçeli'nin Erken Seçim Çağrısı Yapması	-45,6	-43,2
19 Haziran 2018 Recep Tayyip Erdoğan'ın "Yetkiyi verin faizle şunla bunla nasıl uğraşılır göreceksiniz" dediği gün.	-36,9	-38,4
31 Aralık 2019 (Bu yıl başına göre)	-21,2	-25,5

Karşılıksız Çekler Azaldı

- Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezinin verilerine göre bu yıl ocak-ağustos döneminde toplam değeri 9,5 milyar lira olan 150 bin 572 çek bankalara ibraz edildiğinde karşılıksız çıktı. Karşılıksız çıkan çek sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 62,9, karşılıksız çeklerin toplam tutarı da yüzde 52,3 oranında azaldı.
- Çeki karşılıksız çıkan kişi sayısı ise 22 bin 411 oldu. Aynı dönemde mahkemeler toplam 24 bin 564 kişiye çek yasağı getirdi.

İcra Dairelerindeki Dosya Sayısı 23 Milyona Çıktı

- İcra takiplerinin Covid 19 salgını nedeniyle üç aya yakın bir süre durdurulmuş olmasına rağmen, icra dairelerinde bekleyen (UYAP üzerinden açılan dosyalar) dosya sayısı son bir yılda 1 milyon 671 bin adet artarak 18 Eylül itibarıyla 22 milyon 959 bine yükseldi.
- Bu yıl 4 milyon 192 bin yeni icra dosyası gelirken, 3 milyon 323 bin dosya ise sonuçlandırıldı.
- İcra takipleri 21 Mart-21 Haziran 2020 tarihleri arasında durdurulduğu için icra dairelerine gelen dosya sayısında geçen yıla göre yüzde 37,4 oranında azalma yaşandı. Bu azalmaya rağmen derdest dosya sayısında artış sürüyor.

Ocak-Ağustos Döneminde 1 Milyondan Fazla Konut Satıldı, Konut Fiyatları Yüzde 25,8 Arttı

- İktidarın, bankaları ucuz kredi vermeye zorladığı Ocak-Ağustos 2020 döneminde konut satışları geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 42,6 oranında artarak 1 milyon 24 bine kadar yükseldi.
- Konut satışlarındaki artış "ipotekli" diğer bir ifadeyle konut kredisi kullanılarak satın alınan konutlardan kaynaklandı. İpotekli konut satışlarının yüzde 263,7 oranında artarak 473 bine yükseldiği bu dönemde, diğer satışlar ise yüzde 6,3 azalarak 551 bine geriledi.

- Kamu bankalarının oldukça düşük faizlerle konut kredisi kullandırması nedeniyle konuta olan talebin artması, konut fiyatlarının da oldukça yüksek oranda artmasına yol açtı. Merkez Bankası'nın belirlemelerine göre konut fiyatları temmuz ayı sonu itibariyle son bir yılda yüzde 25,8 oranında artış kaydetti. Geçen yıl temmuz ayında konut fiyatlarındaki yıllık artış yüzde 2,8 olarak gerçekleşmişti.

Temmuzda Perakende Satışlar ve Cirolar Arttı

- Perakende sektörünün satış hacmi temmuzda, geçen yılın aynı ayına göre sabit fiyatlarla (reel olarak) yüzde 9,7, cari fiyatlarla ise yüzde 19,6 oranında artış gösterdi.
- Bu arada, sanayi, inşaat, ticaret ve hizmet sektörlerinin ortalama cirosu ise temmuzda geçen yılın aynı ayına göre yüzde 20,2 oranında artış gösterdi.
- Temmuzda sanayi sektörünün cirosu yıllık olarak yüzde 20,2, inşaat sektörünün cirosu yüzde 14,9, ticaret sektörünün cirosu yüzde 32,9 oranında artarken, hizmet sektörünün cirosunda ise yüzde 12,5 oranında azalma yaşandı.

İKTİDARIN EKONOMİ POLİTİKALARI GÜVEN VERMİYOR!

Merkez Bankası'nın Eylül ayı beklenti anketi, iktidarın ekonomi politikalarına güvensizliği açığa çıkardı!

Merkez Bankası'nın Eylül ayı beklenti anketi, iktidarın ekonomik söylemleriyle, reel sektör-finans-ticaret kesimlerinin beklentilerinin taban tabana zıt olduğunu ortaya koydu!

Merkez Bankası'nın (MB) eylül ayı beklenti anketinde, ağustos ayında yüzde 10,82 olan yılsonu enflasyon beklentisi yaklaşık bir puan daha artarak yüzde 11,46'ya yükseldi. Anket sonuçlarında yılsonu dolar/TL kuru beklentisi de 7,34'den 7,60'a çıktı.

MB'nin her ay düzenli olarak reel sektör, sanayi, imalat sanayii, banka-finans, perakende ticaret sektör temsilcileri ve profesyonel yöneticiler arasında gerçekleştirdiği beklenti anketinin eylül ayı sonuçları açık şekilde iktidarın ekonomik söylem, hedef ve uygulamalarıyla, reel ekonominin içinde bulunanların beklenti ve öngörülerinin hiçbir şekilde örtüşmediğini tamamıyla ayırttığını gösterdi.

İktidarın faizleri daha da düşürme, tek haneli faiz iddiasına ve bu yönde MB'ye yaptığı baskılara rağmen beklenti anketinde cari ay sonu gecelik faiz oranı beklentisi bir önceki anket döneminde yüzde 9,79 iken, Eylül ayında yüzde 11'e yükseldi.

Devlet İç Borçlanma Senedinde (DİBS) 12 ay sonrası yıllık bileşik faiz oranı beklentisi bir önceki anket döneminde yüzde 12,18 iken, eylül ayı anketinde yüzde 12,42'ye çıktı.

DİBS'lerin 12 ay sonrası yıllık bileşik faiz oranı beklentisi ise yüzde 12,72 olarak ağırlık kazandı.

Yılsonu Dolar/TL) beklentisinin 7,60 TL olmasına karşılık 12 ay sonrasına dönük beklenti ise bir önceki anket döneminde 7,68 TL iken, eylül anketinde 7,94 TL 'ye yükseldi.

GSYH 2020 yılı büyüme beklentisi de MB anketinde yüzde -1,5 düzeyinde oluşurken ekonominin yılı küçülerek, daralarak kapatacağı beklentisi ağırlık kazandı.

MB eylül ayı beklenti anketinden yansıyan sonuçlar, tüm sektörlerdeki ekonomik aktörlerin, işletme sahipleri, banka-finans kesimi temsilcileri ve profesyonel yöneticilerin gerek yılsonu gerekse gelecek 12 aylık döneme ilişkin beklentilerinin her alanda kötüleştiğini gösteriyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "Ekonominin yükselişe ve uçuşa geçtiği, yukarıya doğru pik yaptığı" açıklamalarının aksine, reel ekonomi aktörleri tüm makro hedef ve göstergelerde beklentilerin aşağı yönlü kötüleştiğini, diğer deyişle "ekonominin inişte-düşüşte" olduğunu söylüyor!

OECD, TÜRKİYE EKONOMİSİNİN BÜYÜME BEKLENTİSİNİ AŞAĞI ÇEKTI!

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), Türkiye ekonomisinin 2020 yılında eksi yüzde 2,9 küçüleceğini öngörürken, 2021 yılı büyüme beklentisini de aşağı çekti!

OECD, Haziran ayında salgın sürecine yönelik olarak açıkladığı küresel ve ülkesel ekonomik büyüme öngörülerini raporunu revize ederek tahminlerini yeniledi. Haziran ayında dünya ekonomisinin 2020'de yüzde 6 daralacağı öngörüsünde bulunan OECD, bu oranı yüzde 4,5'a indirdi.

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

OECD, Türkiye'nin 2020 yılı daralma tahminini yüzde 4,8'den yüzde 2,9'a revize eden OECD, 2021 yılı için daha önce yüzde 4,3 olarak açıkladığı pozitif büyüme beklentisini de yüzde 3,9'a düşürdü.

Üstte MB'nin beklenti anketinde yılsonu GSYH daralması yüzde 1,5 olarak belirginleşirken OECD'nin Türkiye ekonomisine yönelik küçülme öngörüsü bunun iki katından fazla.

Bu da Türkiye ekonomisi ile ilgili dış algının içeriye nazaran daha kötü olduğunu gösteriyor. Muhtemelen bunda son bir ay içinde art arda Fitch ve Moody's'den gelen kredi notu indirimlerinin ve ödemeler dengesi krizi uyarısının etkisi söz konusu.

Ayrıca Merkez Bankası rezervlerinin içinde bulunduğu durum ve eksi rezerv varlığı, her ne kadar iktidar tarafından kabul edilmese de küresel kurumların ve piyasaların yakından bildiği ve takip ettiği bir unsur.

Buna kurlardaki yükselişi, TL'deki hızlı değer kaybını, negatif faizde ısrar edilmesinin yarattığı parasal tahribatı da ilave ettiğimizde önümüzdeki süreçte ekonomideki kötüleşmenin artması, dolar bazında milli gelirin sert biçimde azalması kaçınılmaz görünüyor.

Yakın dönemde çok ciddi tutarda bir dış kaynak temini gerçekleşmediği takdirde döviz darboğazının derinleşmesi, giderek bir ödemeler dengesi krizinin tetiklenmesi sarsıntıya daha da büyütecektir. Herkesin farkında olduğu bu sürecin gerçekleşmesi olasılığının yükselmesi Türkiye ekonomisine yönelik küçülme öngörülerini içerdeki beklentilerin 2-2,5 katına çıkartıyor!

MOODY'S, 13 TÜRK BANKASI VE TÜRKİYE'NİN ÖNDE GELEN SEKİZ ŞİRKETİNİN NOTUNU İNDİRDİ!

Moody's, 13 Türk Bankası ve Türkiye'nin önde gelen sekiz şirketinin notunu indirdi. İktidar, 'hiçbir kıymeti harbiyesi yok' dese de, dış kaynak temininde olumsuz etkiler söz konusu olacaktır!

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, önceki hafta Türkiye'nin ülke kredi notunu B1'den B2'ye düşürüp, görünümünü 'negatif' olarak teyit ettikten sonra, geçen hafta da 13 Türk bankası ve ülkenin önde gelen 8 büyük özel sektör kuruluşunun notlarını B2'ye indirdi.

Kredi derecelendirme kuruluşları ülke notlarına yönelik kararlarında şirket ve kuruluşların kredi notlarının ülke notundan yüksek olamayacağı ilkesini uyguluyorlar. Bu yüzden de Türkiye'nin notu indirildikten sonra uluslararası piyasalardan kaynak temin eden şirket, holding, kurum, bankaların da notları ülke notu seviyesine düşürülüyor.

Her ne kadar iktidar 'kıymeti harbiyesi yok' dese de uluslararası piyasalar ve yatırımcılar açısından gerek Türkiye'ye yönelik yatırım kararlarında gerekse fon aktarma, sermaye yatırımı yapma süreçlerinde kredi derecelendirme kuruluşlarının ülke ekonomilerine verdiği notlar, yaptıkları ekonomik tespit ve uyarılar ilk planda değerlendirmeye alınıyor.

Daha önce de Fitch Ratings Türkiye'nin not değerlendirmesinde görünümü durağandan negatife çevirmiş, ardından da benzer not değerlendirmesini 20 Türk bankası için geçerli hale getirmişti.

Moody's açıklamasına göre kredi notları 'B1'den 'B2'ye çekilen ve görünümü 'Negatif' olarak belirlenen şirketler şunlar: Anadolu Efes, Coca Cola İçecek, Erdemir, Koç Holding, OYAK Holding, Turkcell, TÜPRAŞ, Şişe Cam

Yine Moody's tarafından notları düşürülen 12 banka ise Akbank, Türk Ekonomi Bankası, Garanti Bankası, Denizbank, HSBC, QNB Finansbank, Ziraat Bankası, Eximbank, Alternatifbank, Halk Bankası, İş Bankası, Vakıflar Bankası ve Yapı Kredi Bankası.

Öncelikle bilinmesi gereken, kredi derecelendirme kuruluşlarının ülke notunu belirlerken göz önünde tuttıkları kriterler. Bu kriterleri en basit şekilde birkaç başlık altında toplamak olanaklı;

- O ülkenin ekonomik gücü, milli gelir seviyesi, ekonomik çeşitlilik ve sürdürülebilirliği,
- O ülkedeki kamu ve özel sektör kurumlarının saygınlığı, karar alma mekanizmalarının, hukuki ve mali şeffaflıkları
- O ülkedeki kamu maliyesinin, hazine ve bütçe disiplininin gücü, etkinliği, şeffaflığı, kaynakların kullanımında karar mekanizmalarının işleyişi, bağımsızlığı,
- Kredi notu vererek yatırım kararlarını yönlendirdikleri müşterilerinin, portföy sahipleri ve sermayedarların bu yatırımlarını geri alabilme imkanlarının sağlamlığı.

Moody's ve Fitch not indirimlerine ilişkin gerekçelerini açıklarken, kurumsal yapıdaki tahribatı, harcamalarda şeffaflığın olmayışını, MB rezervleri ve döviz kaynaklarının kıtlığından ötürü borç geri ödemelerinde sıkıntı yaşanması ve ödemeler dengesi krizi ihtimalini, siyasetin ve kurumların sorunlara çözüm üretme kapasitesinin ve iradesinin olmayışını, dış politik risklerdeki artışı dile getiriyorlar.

Her iki kuruluş da 2012-2013'te Türkiye'nin notunu yükseltirken, bu risk ve endişelerin tam tersini not artışının gerekçesi olarak sıralayıp, yatırımcılara Türkiye'ye fon aktarmalarını ve yatırım yapmalarını öneriyorlardı.

Bir kez daha vurgulamak isterim ki, iktidar bu kötü gidişi tersine çevirmek için öncelikle demokratikleşme, özgürlükleri genişletme, siyasi ve mali şeffaflık, dış politikada diyalog ve barışı hedefleyen adımları süratle atmalıdır. Buna ilave olarak, yasa gereği Eylül ayının ilk haftasının sonuna kadar resmi gazetede yayınlanması gereken ve hâlâ ortada olmayan, Orta Vadeli Program (OVP) ve Orta Vadeli Mali Program'ı (OVMP) süratle iç ve dış kamuoyuna ilan etmelidir. Gerek OVP'de gerekse OVMP'de inandırıcı, güvenilir, mevcut sorunları yakın ve orta vadede çözebilecek, gerçekçi bir ekonomik plan ve hedeflere yer vermelidir. **Aksi durumda, gerek ülke ekonomisini gerekse özel sektör kuruluşları ve bankaları oldukça zorlu bir süreç beklemektedir!**

İktidar, notlar yükselirken bunun kendi ekonomik başarısı olduğunu, notlar düşürülünce ise kredi derecelendirme kuruluşlarının siyasi tutum takındığını, dış güçlerin maşası olduğunu, ekonomik tetikçilik yaptıklarını öne sürmekten vazgeçmeli ve gerçeklerle yüzleşip, çözüme odaklanmalıdır!

KAMUDAKİ İSTİHDAM 5 MİLYONA YAKLAŞIRKEN, ÖZEL SEKTÖR İSTİHDAMI GERİLİYOR!

Kamu kuruluşlarındaki istihdam 5 milyona yaklaşırken, özel sektör istihdamı geriliyor. Devleti hantal yapıdan kurtarmayı vaat eden AK Parti iktidarı, kamuda personel alımlarına hız veriyor!

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne (CHS) geçişle birlikte 2018 yılından itibaren kamu kurumlarında partizan kadrolaşmaya hız verildiği gözleniyor.

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının (CSBB) İşgücü Piyasası Gelişmelerinin Analizi verilerine göre, bu yılın ilk çeyreğinde kamu istihdamı yüzde 4 artarak 4 milyon 699 bin kişiye, haziran sonu itibarıyla ise 68 bin 345 kişi daha artarak 4 milyon 767 bin 345 kişiye ulaştı.

- Bu verilerin ışığında 2020 sonunda kamu personeli sayısının 5 milyon kişiyi de aşacağını öngörebilirim.

Toplamı 5 milyona yaklaşan kamu istihdamının toplam istihdam içindeki payı yüzde 23'ü aştı. Bir anlamda kayıtlı istihdamın dörtte biri, her dört kişiden biri kamuda istihdam ediliyor. İstihdam edilenlerin 2 milyon 944 bini memur, 1 milyon 161 bini işçi, 496 bini de sözleşmeli personel statüsünde çalışıyor.

CSBB'nin verilerine bakıldığında, önceki yıllarda yüzde 15'in altında olan toplam çalışanlar içindeki kamu istihdamının payı, 2018 sonundan itibaren hızla artışa geçerek yüzde 23'ün de üzerine çıkmış durumda. 24 Haziran 2018 seçimleriyle CHS'ye geçiş sonrasında, sadece 2018 yılında kamudaki yeni istihdam 749 bin kişi birden artmış.

Önceki yıllarda 13 milyona, 15 milyona kadar yükselen özel sektör istihdamı, 2020 Haziran ayı itibarıyla 12 milyon 671 bin kişiye düştü. Bu aynı zamanda özel sektör istihdamının 2015 yılının da altına düşmesi, beş yıl geriye gitmesi anlamına geliyor.

Her ne kadar salgın nedeniyle kapanan işyerleri, faaliyetleri durdurulan işletmelerin özel sektör istihdamındaki gerilemede etkili olduğu söylenebilirse de CHS'ye geçişle birlikte son üç yıldan bu yana ekonomik büyüme açısından performans sergileyemeyen Türkiye ekonomisinin yeni yatırım ve yeni istihdam yaratmakta da gerilediğini görmekteyiz.

Salgın sürecinde kısa çalışma ödeneği, nakdi destek ödemeleri, işçi çıkartma yasağına rağmen özel sektör, yeni iş alanları açmakta isteksiz davranıyor. Verilen tüm istihdam teşviklerine, İşsizlik Sigortası Fonu'ndan (İSF) yapılan milyarlarca liralık desteğe rağmen özel sektör istihdamı artmıyor. Bu tablo devam ettiği takdirde uzun yıllar ülkemizin işsizlik, özellikle genç işsizlik sorununun çözülemeyeceği, istihdamın yükünün ağırlıkla kamu kesiminin üzerine bineceği görülüyor.

Seçim dönemlerinde 6 ay süreli geçici istihdamlarla, milyonlarca işsizlerin umutlarını istismar eden iktidar siyasi referanslı, partizan kadrolaşma ve personel alımlarıyla işsiz gençlerimiz arasında da ayrımcılık yapıyor, milyonlarca gencin gelecek umutlarını, iş bulma ümitlerini tüketiyor.

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

İktidara geldiğinde devleti küçültme, kamudaki personel sayısını, kamu binalarını, kamuda taşıt saltanatını ve israfı sonlandırmayı vaat eden AK Parti, **18 yılın sonunda kamuda siyasi referanslı istihdamı 5 milyon kişiye çıkartırken**, görkemli kamu binaları, dev kamu binası inşaatlarıyla da devleti her alanda büyütüp, hantallaştırdı!

BORÇ DURUMUMUZ, 2001 KRİZİNDEN DE KÖTÜ

Bu salgınla topyekûn mücadele şart... Mücadelede hem devlete hem de yurttaşlarımıza büyük görevler düşüyor. Salgın ülkemizde ve dünyada yeniden hız kazandı. Sonbahar ve kış aylarında çok daha kötü tablolarla karşılaşmamak için tedbirleri şimdiden artırmak gerekiyor. Milletimiz önlemleri sıkılaştırırken, devlet de tüm imkânlarıyla milletimizin yanında olmalı. Elde bir eylem planı olmalı. Bunu tüm sorumlular ve halk şeffaf bir biçimde izleyebilmeli. Veriler bu kapsam ve yoğunlukta herkese açık olmalı. Herkes hata veya doğruların ülkeyi nereye götüreceğini bilmeli. Kimlerin hata yaptığını, kimlerin yapmadığını görmeli. Hasta sayılarından, yatak doluluk oranlarına, okulların nasıl açılacağından, eğitimin nasıl devam edeceğine kadar her konuda milletimizin kafasında oluşan sorular, şüpheler mutlaka giderilmelidir.

Bir Nesli Kaybedebiliriz

Bir nesli kaybetme riskiyle karşı karşıyayız. Sayın Genel Başkanımız geçtiğimiz günlerde iyi niyetli bir çağrı yaptı. “Bir neslin kaybedilmemesi için” atılması gereken adımları sıraladı. Ar etmeyin. Söylenenlerin gereğini yapın. Bugün anaokulları ve birinci sınıflar için okul zili çalıyor. Her şeye rağmen tüm öğrencilerimize, öğretmenlerimize, velilerimize; sağlıkla, başarıyla dolu yeni bir eğitim öğretim yılı diliyoruz.

Salgın Yönetiminde Güven Zaaflı Artıyor

Salgının yönetiminde bir güven zaaflı olduğu, bunun da giderek arttığı çok açık. Bu güveni yeniden kazanmanın yolu, şeffaflıktan ve doğruları paylaşmaktan geçiyor. Salgınla ilgili açıklanan verilerin bir kısmı artık açıklanmazken, verilerde matematikle açıklamakta güçlük çektiğimiz bazı hususlar da dikkati çekiyor. Yoğun bakım ve entübe hastaların sayıları nedense artık açıklanmıyor. Eylül’ün ilk günlerinde Sayın Bakan, “yoğun bakım doluluk oranımız yüzde 68” demişti. O günlerde ağır hasta sayımız ise bin 076 idi. Bugün ağır hasta sayımız bin 456. Ve Sağlık Bakanı “doluluk oranımız yüzde 66” diyor. Çok kısa sürede ağır hasta sayısı yüzde 35 artarken, yoğun bakım doluluk oranımız nasıl düşüyor?

Yeni Bir Veri Akış Sistemi Oluşturulmalı

Yine bu yüzde 66 doluluk oranı, sadece yetişkin yoğun bakım yatak sayılarını mı kapsıyor? Yoksa yeni doğan yoğun bakım yatak sayıları da bu hesaba dâhil mi? Türkiye’de yoğun bakım yatak sayılarının yaklaşık üçte biri yeni doğan bebekler için. Salgınla mücadelede, yeni doğan yoğun bakım odaları kullanılamayacağına göre, mevcut doluluk oranlarıyla kış aylarında ne yapacağız? Bu ve buna benzer soruların açıklığa kavuşturulması gerekiyor. Tavsiyemiz yeni bir veri akış stratejisi oluşturulmasıdır. Bu verilerin bilimsel çalışmalara ve kamuoyu denetimine açık olmasıdır.

Dünya Salgınla, Saray Koalisyonu Doktorlarla Mücadele Ediyor

Salgınla mücadelede ciddiyeti artırmamız gerektiği çok açık. Ama bakıyoruz, ülkeyi yöneten saray koalisyonu bu ciddiyetten çok uzak. Saray koalisyonun başı, salgın nedeniyle sadece halkı suçlarken, Sarayın bekçisi de almış eline ipi, “asalım da asalım” diye, Türk Tabipleri Birliği’ni linç etmeye uğraşiyor. Tüm dünya salgınla mücadele ediyor. Bunlar ise salgınla mücadele eden doktorlarımızla mücadele ediyor. Bu nasıl bir akıldır? Bu nasıl bir mantıktır?

Sağlık Bir Ekip İşidir

Oysa salgınla mücadelenin ön saflarında çarpışan doktorlarımızın ve sağlık çalışanlarımızın morale ihtiyacı var. Biz salgının hemen başında, “tüm sağlık çalışanlarımız için moral ikramiyesi verilsin” dedik. Hükümet ikramiye vermedi. Çalışanlar arasında ayrımcılık yapan bir “ek ödeme” verdi. Sağlık çalışanları arasındaki bu ayrımcılık şimdi iş huzurunu bozuyor. Unutulmasın sağlık işi bir ekip işidir. Ekibin huzuru bozulursa, bizim de sağlığımız bozulur. Bakanlık, sağlık çalışanlarımızın seslerine kulak vermelidir. Çalışanlar arasında yapılan ayrımcılık ve adaletsizlikler bir an evvel giderilmelidir.

Yetki Çok, Sorumluluk Yok

Kendini her türlü kusurdan münezzeh ve sorumsuz gören bir kadro tarafından yönetiliyoruz. Ülkede salgın pik yapar, suçlu halk olur. Hastaneler dolar, doktorlar suçlu olur. Enflasyon patlar, suçlu faiz olur. Avro 9 liraya, Dolar 7 lira 60 kuruşun üstüne çıkar, bu seferde dış güçler suçlu olur. Eğitim batır, öğrencilerimiz suçlu olur. Madencilerimiz ölür, işin fitratı suçlu olur. Devletin kozmik odasını açtıkları ortakları, yol arkadaşları darbeye yeltenir, CHP suçlu olur. Yunanistan Ege adalarını silahlandırır, Lozan suçlu olur.

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

Okullar açılacak mı açılmayacak mı derken, sorumluluk velilerin olur. Ama ülkeyi 18 yıldır yönetenlerin hiçbir konuda ne suçu ne de sorumluluğu yoktur. Ne güzel ülke yönetmek... Yetkileri çok ama hiç sorumlulukları yok

Bildikleri Tek Şey Milletten Para Toplamak

Şu salgın döneminde bile yurttaşlarına bedava beş maske gönderemeyip, IBAN numarası gönderen dünyada tek hükümet olarak tarihe geçtiler. Bildikleri tek şey var: O da milletten para toplamak. Kendilerinden önceki 57 hükümet, 79 yılda, 714 milyar dolar kullandı. Bu 714 milyar dolarla bir ülke inşa ettiler. Şeker fabrikalarını, Petkim'leri, Tüpraş'ları, Telekom'ları kurdular. Barajlar, köprüler, demiryolları, otoyollar yaptılar. Osmanlı'nın dış borçlarını ödediler. İkinci Dünya Savaşı'na göğüs gerdiler. Kore Savaşı'nı ve Kıbrıs Barış Harekâtı'nı yaptılar.

Millete Vermedikleri Desteği Beşli Çeteye Verdiler

Bunlar ise 18 yıllık iktidarlarında; 2 trilyon 433 milyar dolar kaynak kullandılar. Yani 79 yılda kullanılan kaynağın neredeyse 3,5 katını 18 yılda kullandılar. 18 yılda atadan, dededen kalan ne varsa satıp savdılar. Kalan son gümüşleri de Fon'a devredip, kayınpeder, damat beraberce üstüne çöktüler. Bunlar yetmezmiş gibi "beşli müteahhit çetesine" ülkemizin geleceğini ipotek ettiler. Millete salgın günü veremedikleri desteği, bu beşli çeteye tıkr tıkr verdiler. Geçilmeyen köprüler, yatılmayan hastaneler için çocuklarımız, torunlarımız on milyarlarca dolarlık yükün altına sokuldu. Ülkemizin sadece geçmişini yemediler, geleceğini de ipotek ettiler.

Borcu Borçla Çevirir Hale Geldik

Merkez Bankası'nın kasasında "hini hacette" kullanılacak ihtiyat akçesi bile bırakmadılar. Şimdi hem ülkemiz, hem milletimiz çok daha borçlu. Ve elimizde borçları çevirecek kadar döviz rezervi de kalmadı. Önümüzdeki bir yılda vadesi gelen dış borcumuz 176 milyar dolar. Altın dahil brüt döviz rezervlerimiz ise 90 milyar dolar. Brüt döviz rezervlerimiz, bir yıl içinde vadesi gelecek dış borcun ancak yarısını karşılıyor. Net döviz rezervlerimiz ise zaten eksi bakiyede. Merkez Bankası'nın döviz varlıkları, döviz borçlarına göre 27 milyar dolar açık veriyor. Yani borcu da borçla çevirir hale gelmişiz.

Borç Durumumuz, 2001 Krizinden De Kötü

Bunlar iktidara geldiğinde; ülkemizin her 100 dolarlık geliri karşılığında, 7 dolar kısa vadeli dış borç vardı. Şimdi; her 100 dolarlık gelire karşılık, 17 dolarlık kısa vadeli dış borcumuz var. Borçlulukta durumumuz 2001 krizinden bile daha kötü.

Borç Alan Emir Alır

Yıllarca uyardık. "Borç alan emir alır" dedik ama bir türlü dinletemedik. Bugün ABD Başkanı Trump haddini aşır, bu ülkenin cumhurbaşkanlığı makamında oturan Erdoğan'a, "aptal olma" diye hakaret edebiliyorsa, Erdoğan, "Bu can bu tende durduğu müddetçe papazı göndermem" dedikten sonra aynı rahibi, 24 saatte Oval Ofis'e teslim ediyorsa, Fransa Cumhurbaşkanı Macron, bozuk bir Türkçeyle tweet atıp, "artık mesajı aldılar" diyerek, istihzalı ergen tavırlar sergileyebiliyorsa, sebepleri işte bunlarda aranmalıdır.

Üç Yıllık Ortalama Büyüme "Sıfır"

Maalesef ülkemiz ve ekonomimiz, rüzgârın önündeki bir yaprak gibi oradan oraya savruluyor. İçsel dayanıklılığı hızla tahrip oluyor. Ucube rejim ülkemizin en önemli kırılma noktası haline geldi. Dünden bugüne milletimiz gün yüzü görmedi. Ucube rejim iş başı yaptığından bu yana iş, güç sahibi 2 milyon 744 bin yurttaşımız işini kaybetti. İşsizlerimizin sayısı 11 milyona dayandı. Bizim de üyesi olduğumuz Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı, bu yıl Türkiye ekonomisinin yüzde 2,9 daralacağını tahmin etti. Hem kayınpeder, hem de sosyete damat buna sevindi. OECD'nin bu tahminini de koyunca, son üç yılın ortalama büyüme hızı aslında kaç yapar? Sıfır yapar. Yani bu ucube rejim iş başı yaptığından bu yana, ekonomimiz büyümeyi unutmuş. Dolar cinsinden milli gelirimiz ise 116 milyar dolar eriyip gitmiş. Bunlar bizim değil, OECD'nin ve TÜİK'in rakamları. Bunlara bakan yok sadece bu yılın tahminine bakıyorlar. Böyle üç yıllık bir dönemde bakınca, OECD içinde çok gerilere düşüyoruz.

Rakamların Ardında Acı Hikayeler Var

Zaten o kadar büzülmüşüz ki, krizde sırtımız kapıya dayanmış. Ve tüm bu kuru rakamların ardında, acı çeken insanlarımızın hikâyeleri var. Evine ekmek götürmeyen analar, babalar var. Siftah yapamadan dükkanını kapatan esnafımız var. İşsiz gençlerimiz var. Borcunu nasıl ödeyeceğini düşünen çiftçilerimiz, iş insanlarımız var.

OVP Ortada Yok, Yasal Borçlanma Limiti Aşıldı

Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en derin buhranlarından birini yaşıyoruz. Saray hükümeti vakit geçirmeden milletin sesini duyduğunu göstermelidir. Milletin derdine derman olacak bir program derhal açıklanmalıdır. Ama ortada yasal olarak açıklanması gereken, Orta Vadeli Program dahi yoktur. Bütçe Kanunu'yla TBMM'den aldıkları borçlanma yetkisi 140 milyar liradır yani limit budur. Ama 8. ayda daha bu iktidar TBMM'nin verdiği yetkiyi hiçe sayarak, 249 milyar lira borçlanmıştır. Ortada ne program vardır ne de yasalara uyan liyakatli bir yönetim anlayışı.

Sarayın Savcısı Olmayı Cumhuriyet Savcısı Olmaya Tercih Edenler

Devlette liyakat bitmiştir, millet ortada kalmıştır. Bu hallere neden düştük? Adalet dünyanın direğidir. Bu ucube rejimle beraber ülkenin adalet direği tamamen çöktü. Artık sıfatlarında "cumhuriyet" olan savcılar, düşünlerini yaptıktan sonra, soluğu Saray'ın huzurunda alıyorlar. Bunlar Saray'ın savcısı olmayı, Cumhuriyet'in savcısı olmaya tercih ediyorlar. Yargı artık sarayın vesayeti altındadır.

Zarrab'ın Kuryesinin 800 Milyon Dolarlık Rüşvet İddiası

Diğer taraftan, ucube rejimle özgür basın da bitirilmiştir. Gazeteciler baskıyla, tehditle, hapisle yıldırılmıştır. Şeffaflık ve millete hesap verme diye bir şey kalmamıştır. Bakın dün gece dünyada büyük bir skandal patladı. Bazı bağımsız, özgür basın kuruluşları, ABD Hazine Bakanlığı belgelerinden yola çıkarak, dünya üzerinde yasa dışı para hareketlerini ve uluslararası bankaların kara para aklamadaki rolünü ifşa ettiler. Bu belgelerde tanıdık bir isim var. O da Reza Zarrab. Aynı gün Reza Zarrab'ın kuryesinin röportajı da kamuoyuna servis edildi. Bu kuryenin verdiği bilgilere göre Reza Zarrab, İran-Türkiye hattında, 20 milyar dolarlık bir para ticaretine aracılık etmiş. Bu para ticaretinde 800 milyon dolar, Türkiye'de rüşvet olarak dağıtılmış. Bunlar kuryenin iddiaları. Röportajda Yüce Divan'da aklanmayan, aklanması TBMM'de AK Parti çoğunluğu tarafından engellenen bakanların hepsinin ismi geçiyor.

Türkiye'nin Yumuşak Karnı

Böyle bir mülakatı, Türkiye'de kaç basın kuruluşu yapabilir? Bu mülakatı bıraktık, bakalım kaç gazete veya medya kuruluşu yayınlanmış olan bu iddiaları haber yapabilir? Bunu göreceğiz. Sabahtan beri ortada yok. Maalesef bu mesele uluslararası arenada, Türkiye'nin yumuşak karnı olmaya devam edecek ne kadar kaçmaya çalışırsak çalışalım. Anlaşılan ABD başkanlık seçimlerinde de bu mesele kullanılacak. Trump'ın Halkbank meselesi için kişisel nüfuzunu kullanması, yargı süreçlerine müdahalesi, bunu sağlamak için damatlar arasındaki arka kapı diplomasisi iddiaları, ABD seçimlerinde ve Kongre'de sürekli dile gelecek. Türkiye'nin itibarı ABD seçimlerine yine malzeme olacaktır. Bugüne kadar hiçbir yönetim bu ülkeye böyle bir zilleti yaşatmamıştır. Rüşvet iddialarına konu olan bakanlar Yüce Divan'da yargılsaydı, bunları yaşamazdık? Bakanlar suçluysa cezasını çekerdi. Suçsuzsa aklanıp, milletin huzuruna alınlarının akiyla çıkarlardı. Bunlar yapılmadı. Ne yapıldı? Rüşvetten aklanamayan bakanlar, "bakara, makara" diyen kişiler şimdi büyükelçi yapıldı. Yazık değil mi ülkemize? Şehit kanlarıyla kurulmuş cumhuriyetimizin itibarı, bu ülkeyi yönetenler için bu kadar mı ucuz?

Enis Berberoğlu TBMM'ye Dönmeli

Bu ucube rejimde ülkemiz sürekli patinaj yapıp yerinde sayıyorsa, bunun bir diğer nedeni de; yasama, yargı ve yürütme arasındaki "kuvvetler ayrılığının" ortadan kalkmasıdır. Saray'ın Gazi Meclis üzerindeki vesayetidir. Bunun en son örneği; Milletvekilimiz Enis Berberoğlu'nun durumudur. Anayasa Mahkemesi, oybirliğiyle aldığı kararla, milletvekilliği düşürülen arkadaşımız Enis Berberoğlu'nun "seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakkının ihlal edildiğine" hükmetmiştir. Buna ne sebep olmuştur? Milletvekilimizin dokunulmazlığını görmezden gelerek, hukuksuz bir biçimde sürdürülen yargı sürecinin sonunda verilen hukuksuz karar. Ve bu kararın TBMM Genel Kurulu'nda Anayasa Mahkemesine yapılan müracaatın sonucu bekletilmeden okutulmasıdır. Kendisi de bir anayasa hukukçusu olan TBMM Başkanı Mustafa Şentop, uyarılarımızı dinlememiştir. Onun yerine Saray'dan talimat almayı tercih etmiştir. Şimdi Sayın Şentop'a düşen bir görev vardır. Acilen Saray'ın kendisi üzerindeki vesayetini sonlandırmak, milli iradeye sahip çıkmak, Milletvekilimiz Enis Berberoğlu'nun TBMM'ye dönmesini sağlamak. Bunu yapmazsa; TBMM'yi sarayın emrine sokan bir TBMM Başkanı olarak tarihteki yerini alacaktır.

Atama Bakan Haddini Bilecek

Yürütmenin, yasama ve yargı üzerinde kurmak istediği vesayete bir başka örnek daha verelim. İçişleri Bakanı'nın akla zarar bir takım ifadeleri oldu. Beyefendi, Anayasa Mahkemesi'nin kararını beğenmedi, Anayasa Mahkemesi Başkanı'na kendince gözdağı verdi.

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

Bu ne cüret? Beyefendi siz kolluk kuvvetlerinden sorumlu bakansınız, atama bir bakansınız haddinizi ve yerinizi bileceksiniz. Sokaklar bisikletle gezilmeyecek kadar güvensizse bu kimin suçu, kimin eksikliği? Başta görevini ihmal eden İçişleri Bakanı olmak üzere, hükümetin suçu... Hem görevinizi yapmayacaksınız hem de Anayasa Mahkemesi Başkanını çıkıp tehdit edeceksiniz... Bu nasıl bir devlet anlayışıdır. Ne zamandan beri atanmış bakanlar, Anayasa Mahkemesi Başkanlarını tehdit etmeye başladılar? Bu ne biçim bir hukuk devletidir?

Saray, Yunanistan'ın Şımarıklığı Karşısında Geri Adım Attı

“Şahsım ucube rejiminde” devlet yönetimi tel tel dökülüyor. Bundan da en çok milli olması gereken dış politika nasibini alıyor. Türkiye Cumhuriyeti'nin en haklı davası olan Doğu Akdeniz meselesinde yalnız kaldık. Yunanistan “şahsım rejiminin” kibrini, ülkemizi yalnız bırakan asabiyetini iyi değerlendirdi. Dostlarını çoğalttı. Arkasına AB'yi aldı, ABD'yi aldı. E ne oldu? Sonunda dönmeyecek dedikleri Oruç Reis limana geri döndü. Şahsım rejiminin bakanları bin bir bahane uydurdular. Yok “Bakım yapıyormuş”, yok “İkmal yapıldıktan sonra geri dönecekmiş” dediler. Ama şahsım rejiminin sahibi çıktı; “Diplomasiye bir şans vermek için Oruç Reis'i geri çektik” deyiverdi. Yunanistan'ın şımarıklığı karşısında geri adım attığını söyledi. Devlet, ülke böyle mi yönetilir? Yönetilemez. Yönetilemiyor da zaten.

Yalnız Değiliz, Mutluyuz ve Umutluyuz

İşte biz, tüm bu çarpıklıkları gidermek için “güçlendirilmiş parlamenter sistem” diyoruz. Bu hususta yalnız olmamaktan da büyük mutluluk duyuyoruz. Ülkemizin geleceğine dair umutlarımız yalnız olmadığımız için büyüyor. Bu vesileyle dün gerçekleşen İYİ Parti'nin ikinci olağan kurultayında, yeniden Genel Başkan seçilen Sayın Meral Akşener'e ve İYİ Parti'nin yeni yönetim kadrolarına hayırlı olsun dilekelerimizi bir defada bugün iletiyoruz.

Üye Olana Saray Promosyonu

Saray koalisyonu milletin gönlünde erdikçe, ne yapacağını şaşırmağa başladı. En son partilerine üye yapabilmek için Saray promosyonu dağıtmaya başlamışlar. AK Partiye üye olana, Saray'da bir gün misafir edilmeyi vadediyorlar, yani bir günlüğüne, ejder meyveli smoothilerden, liçi meyvesi eşliğinde efulilerden tatma fırsatı elde edecekler. Ne diyelim? Devlet, parti devletine dönüştürülünce, böyle rezillikler de sıradanlaşıyor. Artık sadece işe girmek değil, Saraya girmek için de partili olmak gerekiyor... Ama ne yaparsanız yapın olmaz, millet yaptığını görüyor. Notunuzu veriyor. Gelecek ilk sandıkta da yerinizi gösterecek, sizleri evlerinize gönderecek. Bizim iktidarımızda; kimseye ayrıcalık, imtiyaz tanınmayacak. Liyakat devlet yönetiminde esas olacak, Saray bir adamın, bir partinin değil, 83 milyonun, yani halkın malı olacak. Biz tüm ülkeye özgürlük, tüm yurttaşlarımıza, huzur, iş, aş, refah ve bereket vadediyoruz. Çok çalışacağız, çok üreteceğiz, çok kazanacağız. Hiç kimseyi dışarıda bırakmadan hakça paylaşacağız.

İŞVERENE SON 2,5 YILDA VERİLEN TEŞVİKLER 18 YILDA İŞSİZE VERİLEN TOPLAM ÖDENEKTEN DAHA FAZLA

İşsizlik Sigorta Fonu Ağustos ayında da hem erimeye hem de işverenlere kaynak olarak aktarılmaya devam etti. Fondan işsizlik ödeneği olarak işsizlere bu yılın ilk sekiz ayında 6,6 milyar TL verilirken, işverenlere 2020 Ocak-Ağustos döneminde fondan işverenlere 11,5 milyar TL teşvik ve destek ödemesi aktarıldı.

İşverenlere son 2,5 yılda verilen teşvik ve destekler 18 yılda işsizlere verilen toplam ödeneği ise geride bıraktı. Fon her zaman ki gibi işsizde değil kamu bankalarına ve yandaş şirketlere ucuz sermaye kaynağı olarak sunuldu. İşverenlere bunca verilen teşvik ve desteğe rağmen istihdam kaybı önlenemiyorsa Aile, Çalışma ve Sosyal Politikalarından sorumlu Bakan'ın milyonlarca işsizde açıklama yapması gerekmektedir.

Son 2,5 Yılda İşverenlere Verilen Teşvikler 18 Yılda İşsizde Verilen Toplam Ödeneği Geçti

İşsizlik sigorta fonundan Mart 2002 tarihinden 31.08.2020 tarihine yani 18 yıl boyunca işsizlere ödenen toplam tutar 36,2 Milyar TL olurken, sadece son 2 buçuk yılda işverenlere verilen teşvik ve destek ödemeleri 38,2 milyar TL oldu.

2018 yılında 10,709 Milyar TL, 2019 yılında 16 Milyar TL, 2020 yılının ise ilk 8 ayında 11,5 Milyar TL işverenlere destek ve teşvik ödemeleri yapıldı. Yani işverenler fondan son 2 buçuk yılda işsizlere 18 yıldan beri ödenen toplam tutardan 2,2 milyar TL daha fazla yararlandı.

Yapılan teşvikler her defasında istihdamın korunması ve arttırılması amacıyla yapıldığı söylene de son 2 buçuk yılda ne istihdam korunabildi ne de istihdam arttırılabildi.

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

2018 yılsonunda 28 milyon 738 bin olan toplam istihdam sayısı Haziran 2020 verilerine göre 2,2 milyon kişi azalarak 26 milyon 531 bin kişiye geriledi.

İşverenlere bunca verilen teşvik ve desteğe rağmen istihdam kaybı önlenemiyorsa Aile, Çalışma ve Sosyal Politikalardan sorumlu Bakan'ın milyonlarca işsize açıklama yapması gerekmektedir. Bu teşviklerin kimlere ne için harcadığının kamuoyuna açıklanması gerekmektedir.

Fonun Gelir Gider Tablosu 2020'de Bozuldu

2019 sonunda 131,5 milyar TL tutarında menkul kıymet ve nakit bulunan İşsizlik Sigortası Fonu'nda biriken tutar sekiz ayda 20 milyar TL'ye yakın azalarak 112,039 milyar TL oldu. Bunun yanı sıra fonun gelir gider dengesi de 2020 yılında bozulmaya devam etti.

.2018'de 34,6 milyar TL gelire karşılık 23,7 milyar TL gider, 2019'da ise 40,3 milyar TL gelire karşı fonun 36,4 milyar gideri vardı.

İşçi ve işveren primleri, devlet katkısı ile faiz geliri olarak 8 ayda 26,257 milyar TL'lik geliri olan fonun harcama tutarı yani gideri 45,759 milyar liraya ulaştı. Ağustos ayı işsizlik sigorta fonu verilerine göre fonun giderleri gelirlerine göre 1,7 kat daha fazla oldu.

İşsizlerin %92'si Fondan Yararlanamıyor

İşsizlerin ücretlerinden kesilen yani bir bakıma işsiz kendi parası olan fondan işsizler ne yazık ki yararlanamadı.

TÜİK'e göre dar tanımlı yani resmi işsiz sayısının 4 milyon 100 bin civarında olduğu Türkiye'de İşsizlik Sigortası Fonundan ağustos ayında sadece 356 bin 858 işsize, işsizlik ödeneği verildi.

Bir diğer ifadeyle sokakta karşılaştığımız her 10 işsizden 8'i işsizlik ödeneğinden yararlanamadı. İşsiz kendi parası kamu bankalarına ve yandaş şirketlere peşkeş çekildi.

ALBAYRAK DÖVİZ BORCUNU ÇOK SEVDİ

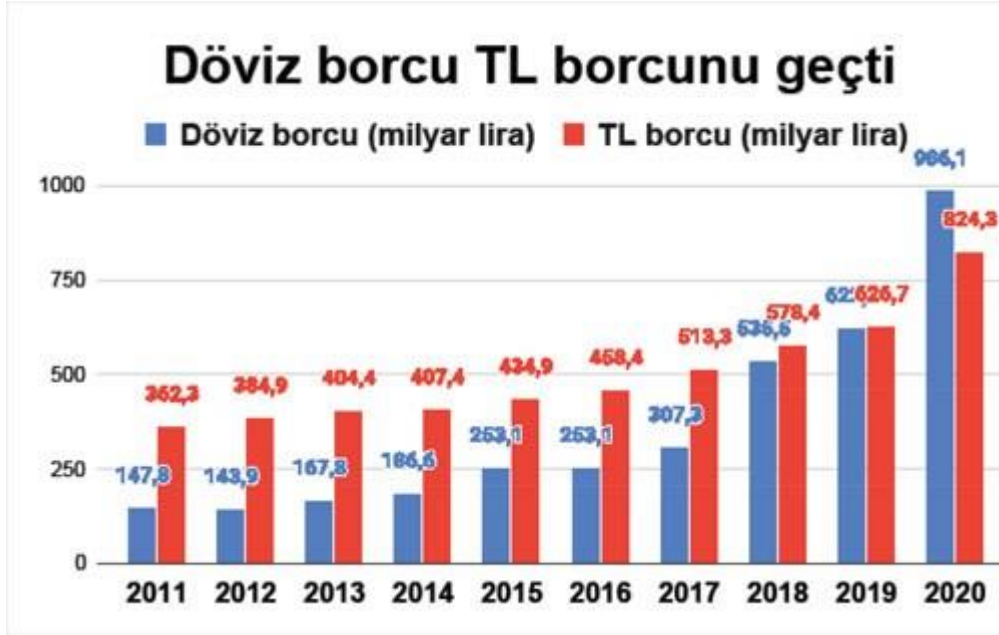
Dolar rekora doymuyor ama Hazine döviz cinsinden borçlanıyor. Temmuzda ilk kez döviz borçlarının değeri lira borçlarının değerini geçti. Hazine 2 ayda günde ortalama 251 milyon dolar borçlandı

Hazine ve Maliye Bakanlığı, merkezi yönetimin ağustos ayına ilişkin borç istatistiklerini yayımladı. Verilere göre kamu borçluluğunun durumu giderek bozuluyor. Özellikle son aylarda döviz cinsinden borçlanmayı tercih eden Hazine'nin TL değer kaybettiği borç yükü artıyor.

Haziran ayında merkezi yönetimin 818,5 milyar liralık döviz cinsinden borcu bulunurken, bu tutar, döviz kurunun yükselmesi ve ilave döviz cinsinden borç edinilmesiyle ağustos ayında 986,1 milyar liraya yükseldi. Sadece 2 ay içinde döviz cinsinden borçluluğun TL karşılığı yüzde 20,5 oranında artış gösterdi.

Dövizle Borçlanmaya Devam Ediliyor

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın borç göstergeleri ayın son günü baz alınarak açıklanıyor. Buna göre 30 Haziran 2020 günü itibariyle 818 milyar 498 milyon lira olan döviz borcu o günün dolar kuru olan 6,85 TL ile yapılan hesaplama 119,4 milyar dolara karşılık geliyor. Aradan geçen 2 ayın sonunda 30 Ağustos itibariyle döviz cinsinden borcun değeri 986 milyar 103 milyon liraya yükseldi. 30 Ağustos günü dolar kurunun 7,33 TL olduğu düşünülürse bu tutar 134,5 milyar dolara karşılık geliyor. Böylece borç artışının altındaki neden ortaya çıkıyor. Hazine bir yandan döviz cinsinden borçlanırken, döviz kuru da yükselmeye devam ediyor. Ağustos sonundan bu yana hiç borç alınmasa dahi dolar kurunun 7,65'e çıkmasıyla döviz cinsinden borcun değeri 1 trilyon lirayı aşmış durumda.

Günde Ortalama 251 Milyon Dolar Borç

Merkezi yönetim haziran sonundan ağustos sonuna kadar geçen 60 günde döviz cinsinden net 15,1 milyar dolar daha borçlandı. Böylece 30 Ağustos'ta döviz cinsinden borçlarının toplamı 134,5 milyar dolara yükseldi. Bu dönemde günde ortalama 251 milyon dolar borç alındı. Aynı dönemde dolar kuru 6,85 liradan 7,33 liraya yükselince, döviz borcunun TL karşılığı 986,1 milyar liraya dayandı.

	Dolar kuru	Döviz cinsinden borç	Döviz borcunun TL karşılığı
30 Haziran	6,85 TL	119,4 milyar dolar	818,5 milyar lira
30 Ağustos	7,33 TL	134,5 milyar dolar	986,1 milyar lira

Hazinenin Borç Yelpazesi Allak Bullak

Geçen yıl merkezi yönetimin 1,25 trilyon lira olan borcu bu yıl yüzde 44,8 artışla 1,81 trilyon liraya yükseldi. Ancak borcun böyle hızlı artmasının altında döviz cinsinden borçlanma yatıyor. Aynı dönemde döviz cinsinden borçlar 622,6 milyar liradan 986,1 milyar liraya çıkarak yüzde 58,4 artış gösterdi.

	TL cinsinden	Döviz cinsinden	Toplam
2019 Haziran	610,5 milyar TL	609,5 milyar TL	1,22 trilyon TL
2019 Temmuz	597,7 milyar TL	618,2 milyar TL	1,21 trilyon TL
2019 Ağustos	626,7 milyar TL	622,6 milyar TL	1,25 trilyon TL
2020 Haziran	822,8 milyar TL	818,5 milyar TL	1,64 trilyon TL
2020 Temmuz	829,2 milyar TL	891,9 milyar TL	1,72 trilyon TL
2020 Ağustos	824,3 milyar TL	986,1 milyar TL	1,81 trilyon TL

OTOMOBİL DEĞİL TAM TEŞEKKÜLLÜ VERGİ DAİRESİ

Başkent Üniversitesi Öğretim Görevlisi ve vergi uzmanı Dr. Ozan Bingöl, gümrüğe 130 bin liraya gelen 1.6 motor bir otomobilin fiyatının 146 bin 733 liralık vergiyle 276 bin 733 liraya çıktığını belirterek, "Otomobil değil tam teşekküllü vergi dairesi. Tekerleğin her dönüşü Hazine'ye akan vergi demek" dedi.

Son yapılan Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) zammından sonra otomobil fiyatının yarısından fazlasını vergi oluşturuyor.

Başkent Üniversitesi Öğretim Görevlisi ve vergi uzmanı Dr. Ozan Bingöl, Türkiye'ye 130 bin liralık gümrük girişi ile gelen 1.6 motor bir otomobile binde 4 TRT bandrol bedeli (520 TL), yüzde 80 ÖTV (104.000 TL), yüzde 18 KDV (42.213 TL) olmak üzere toplam 146.733 TL vergi ödeyerek 276.733 TL'ye (bayi kârı hariç) sahip olunabildiğini belirterek, şunları söyledi:

“Otomobil deyip geçmeyin, tam teşekküllü bir vergi dairesi. Bir kere yarısından fazlası vergiden müteşekkil. Tekerleğin her dönüşü, Hazine'ye akan vergi anlamına geliyor. O yüzden ÖTV'yi artırmak altın yumurtlayan tavuğu kesmek gibi bir şey. Çünkü trafikte dönen her teker; ÖTV, KDV, BSMV, MTV, TRT bandrol bedeli, Trafik Hizmetleri Geliştirme Payı, Güvence Hesabı Katkı Payı, SGK payı, harç, değerli kağıt bedeli, Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakfı payı, otoban geliri, trafik cezaları, köprü geçiş ücretleri, araç muayenesinden devlet payı, EPDK payı demektir.”

Kredi Maliyeti Artırıyor

Bingöl, 48 ay vadeli 150 bin lira kredi kullanılıyorsa maliyetin daha da artacağına dikkat çekerek, “69.160 lira kredi maliyetine 1.220 lira trafik sigortası, 3.000 lira kasko, yılın kalanı için 1.007 lira Motorlu Taşıtlar Vergisi (MTV), 3.000 ehliyet kursu ve 312 lira bir depo benzin maliyetini katarsak toplam 354.432 liranın 160.996 lirasını vergi, harç, pay olarak Hazine'ye ödüyoruz. 1 litre benzinin yüzde 51.6'sı vergi. Dolayısıyla 312 liralık benzinin 161 lirasını da vergi oluşturuyor. Gümrük girişi 130.000 lira olan otomobili alıp kullanmak için zorunlu vergi, pay, harç ödemelerimiz 161.000 liraya ulaşıyor” diye konuştu.

Fazla Vergi, Vergiyi Öldürür

Dr. Ozan Bingöl, otomobil üzerindeki ve kullanımındaki yüksek verginin herkesin yaşam kalitesini ve standardını, seyahat hak ve özgürlüğünü doğrudan kısıtladığına da dikkat çekerek, “Otomobildeki bu denli yüksek vergiyi görünce ‘Fazla vergi vergiyi öldürür’ sözü geliyor aklıma” dedi.

Otomobil alan birçok kişinin maaşından da vergi kesildiğini vurgulayan Bingöl, “Aylık 10.000 TL (yıllık 120.000 TL) brüt maaşla özel sektörde çalışan bir vatandaşımızın bu araca sahip olmak için kazandığı paradan toplam 39.272 TL gelir vergisi, damga vergisi ve SGK primi kesildiğini unutmamalı” diye konuştu.

SOSYAL KORUMA KALKANI KAPSAMINDA BÜGÜNE KADAR HARCANAN PARA 34 MİLYARA YAKLAŞTI

Sosyal Koruma Kalkanı			
Türkiye Geneli		07.09.2020	
		Ödeme Yapılan Hane/Kişi	Miktar (TL)
Sosyal Destek Programı (Hane)	FAZ 1	2.111.254	2.111.254.000
	FAZ 2	2.316.010	2.316.010.000
	FAZ 3	1.817.555	1.817.555.000
Biz Bize Yeteriz Türkiyem	Hane	1.824.572	1.824.572.000
Kısa Çalışma Ödeneği	Çalışan	3.579.095	18.576.354.609
Nakdi Ücret Desteği	Çalışan	1.901.212	3.611.536.114
İşsizlik Ödeneği	Kişi	811.469	3.566.751.617
#BirlikteBaşaracağız		Toplam: 33.824.033.340 TL	
		www.ailevecalisma.gov.tr	

Kısa Çalışma Ödeneği, Nakdi Ücret Desteği, İşsizlik Ödeneği, Sosyal Destek Programı gibi başlıklar altında çalışanlara ve vatandaşlara 33.824.033.340 TL'lik kaynak aktarıldı.

Bu miktar sadece 4,4 milyar dolar ve 3,7 milyar avro ediyor. Bu ödemelerin yaklaşık 5,5 ayı kapsadığı unutulmamalı.

TÜİK, 2019 YILI GELİR DAĞILIMI VE YAŞAM KOŞULLARI VERİLERİNİ AÇIKLADI

En yüksek eşdeğer hane halkı kullanılabilir fert gelirine sahip yüzde 20'lik grubun toplam gelirden aldığı pay yüzde 46,3.

En düşük gelire sahip yüzde 20'lik grubun aldığı pay yüzde 6,2.

2019 yılı verilerine göre Türkiye nüfusunun yüzde 26,3'ü Ciddi Maddi Yoksunluk içinde:

(Finansal sıkıntıda olma durumunu ifade eden maddi yoksunluk; çamaşır makinası, renkli televizyon, telefon ve otomobil sahipliği ile ekonomik olarak beklenmedik harcamaları yapabilme, evden uzakta bir haftalık tatil masrafını karşılayabilme, kira, konut kredisi ve faizli borçları ödeyebilme, iki günde bir et, tavuk, balık içeren yemek yiyebilme ve evin ısınma ihtiyacını karşılayabilme durumu ile ilgili hanehalklarının algılarını yansıtmaktadır. Ciddi Maddi Yoksunluk, yukarıda belirtilen dokuz maddenin en az dördünü karşılayamayanların oranı olarak tanımlanıyor.)

Evden Uzakta Bir Hafta Tatil Masrafını karşılayamayanların oranı 2019 verilerine göre nüfusun yüzde 58,7'si.

Nüfusun %71,1'i (konut alımı ve konut masrafları dışında) taksit ödemeleri ya da borçları olduğunu beyan etti.

SGK KRİZİ KAPIDA

Vergi Gelirleriyle Kamu Personel Giderleri Ve SGK Açıkları Arasındaki Fark Azalıyor

2019 yılında bütçeden **kamu personel ve SGK açık gideri** için 489,7 milyar lira harcanmış. Ama aynı dönemde toplanan **vergi geliri 673,3** milyar lira. Toplanan vergilerin yüzde 72,7'si SGK açıkları ve kamu personel giderine harcanmış.

2020 yılının ilk altı ayında ise 335,9 milyar lira vergi gelirin karşılık SGK ve kamu personeline ödenen para 293,3 milyar liradır. Bu oran vergi gelirlerinin yüzde 87,3'ü etmektedir.

Bu oran 2016'de yüzde 61,5, 2017'de yüzde 59,2, 2018'de yüzde 62,1'di.

EKPSS SINAVININ BELİRSİZ BİR TARİHE ERTELENMESİ BÜYÜK MADURİYET YARATTI

İki yılda bir yapılması gereken Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı (EKPSS), Nisan 2020 için planlanmışken COVID-19 salgını nedeniyle ertelenmişti. ÖSYM tarafından 11 Ekim 2020'de yapılacağı duyurulan EKPSS, 8 Eylül günü ikinci defa belirsiz bir tarihe ertelendi. Yaklaşık 85 bin kişi mağdur oldu.

EKPSS sınavının yapılmamasından kaynaklanan sorunlar, engellilerin kamu kurumlarına her yıl yapılan atamalarının bu yıl gerçekleştirilmemesi nedeniyle daha da derinleşmiştir. Her yıl sınav sonuçlarına göre ve kurayla en az bir defa atama yapılırken, 2020 yılında henüz atama yapılmamıştır. 2018 yılında 2150, 2019 yılında 1041 kadroluk atama yapılmışken, 2020 yılında bir atama süreci başlatılmamıştır.

538 ŞÜPHELİ İŞLEM

FinCEN belgelerine göre Türk bankaları uluslararası 538 şüpheli işleme aracılık etti

Türkiye'nin de aralarında olduğu, İran'dan ABD'ye, Rusya'ya Avrupa ülkelerine, mali denetim takibi zor ada off shore hesaplarına uzanan, siyaset, bankacılık, iş dünyasını mercek altına alan, rüşvet, kaçakçılık, sahtecilikle iç içe küresel çapta yolsuzluk iddiaları bir kez daha gündemde. ABD Hazinesi'ne bağlı istihbarat birimi Mali Suçları Soruşturma Ağı'nın (FinCEN) belgelerine dayandırılan şüpheli fon transferleri, kara para aklama, rüşvet ağları iddialarında karşımızda yine "tanıdık" bir isim var, Rıza Sarraf ve bağlantıları...

ABD merkezli haber sitesi Buzzfeed'e sızdırılan belgeler, dünyanın dört bir yanından araştırmacı gazetecileri bünyesinde barındıran Uluslararası Araştırmacı Gazeteciler Konsorsiyumu'yla (ICIJ) paylaşıldı.

Dosyayla ilgili araştırmacının parçası olan Organize Suç ve Yolsuzluk Raporlama Projesi (OCCRP) ve Court House News Service'in haberinde ise Sarraf'ın kuryesi olarak bilinen Adem Karahan'ın işe ilk başladığı zaman kuşkuları üzerine patronunun kendisine söylediğini iddia ettiği şu ifadeler dikkat çekiyor: "Türk yetkililerden korkma. Hükümet işin içinde!"

Karahan'ın kendisiyle aylar süren telefonla yapılan görüşmelerde İran'ın eski Cumhurbaşkanı Ahmedinejad ile Erdoğan'ın hükümet içinde yer alan bir akrabasına işaret ettiği iddia edildi. Hazine ve Maliye Bakanı Berat

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

Albayrak'ın önceden Çalık CEO'su olduğu, bu şirket bünyesinde Aktif Bank'ın bulunduğu, bu bankanın da İran'la iş yaptığı savunuldu. Kurye Karahan'a göre, Sarraf ve ortağı Hüseyin Agajooni, İran hesaplarını boşaltmak için Albayrak'ın siyasete girmeden önce CEO'su olduğu Çalık Holding'e ait Aktif Bank'ı kullandı. Ayrıca aynı dönemde Çalık Holding'e bağlı Aktif Bank, Taliban'a destek olmakla suçlanan şirketin yanı sıra porno siteleri için para transfer etti.

ICIJ'in analiz ettiği FinCEN kayıtlarında, Türkiye'deki banka hesaplarının gönderen ya da alıcı olarak geçtiği 538 işlem, "şüpheli" olarak nitelendirildi. Türkiye'deki banka hesaplarına gelen "şüpheli fon"ların miktarı, toplamda 70 milyon doları aşıyor. Türkiye'den yurtdışına yapılan "şüpheli havale" miktarı ise 71 milyon dolar.

ABD'nin İran'a uyguladığı yaptırımların delinmesiyle suçlanan altın tüccarı Rıza Sarraf'ın küresel para akışının gerçekleşmesi için kurduğu ağda, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) Merkez Bankası ile İngiltere merkezli Standard Chartered ve Almanya merkezli Deutsche Bank'ın da rol aldığı ortaya çıktı:

- Sarraf'ın kurduğu ağın bir parçası olan Gunes General Trading adlı şirket, sızdırılan belgelere göre 2011-2012 arasında BAE finansal sisteminde 142 milyon dolar değerinde şüpheli işlemin gerçekleşmesinde rol aldı.
- Standard Chartered bankasının 2007-2016 yılları arasında Sarraf ve ağı için toplamda 5.8 milyar doları aşan 37 bin 533 adet para transferi gerçekleştirilmesinde rol oynadığı ortaya çıktı.
- Deutsche Bank'ın da ABD'de faaliyet gösteren bir iştirakinin Mart 2017'de, Sarraf ile ilişkili olduğu 2013 yılında kamuoyuna yansıyan bir şirket için yaklaşık 29 milyon dolar para transferi gerçekleştirdiği belirtildi.
- Deutsche Bank, 2015'te ABD'nin İran'a uyguladığı yaptırımları ihlal ettiği için 258 milyon dolarlık para cezası ödemeyi kabul etti.
- Standard Chartered, Sarraf'ın Mart 2016'da ABD'de tutuklanmasından sonra da bu işlemlere bir son vermedi.

Tanıdık İsimler!

- Banka, Ocak-Eylül 2016 arasında Sarraf ile bağlantılı olduğu belirlenen 24 şirket ve kişi için toplamda 133 milyon doları aşan 715 transfer yaptı.
- FinCEN kayıtlarına göre bankanın Ocak-Eylül 2016 arasında şüpheli para transferlerini aktardığı kişiler arasında Rıza Sarraf'ın kuryesi olmakla suçlanan Halil Akkaya, Murat Yılmaz, eski Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan'ın özel kalemi Onur Kaya ve eski İçişleri Bakanı Muammer Güler de yer alıyor.
- Aynı rapora göre Standard Chartered, Reza Sarraf'ın kardeşi Mohammad Sarraf'ın sahibi olduğu Lord Metal ithalat ihracat Sanayi ve Ticaret Ltd Şti adlı şirket için de para transferi yaptı.
- FinCEN kayıtlarına göre Nargis Uluslararası Dış Ticaret Ltd Şti de Sarraf ile ilişkili olduğu için para transferleri incelenen şirketler arasında yer aldı.
- Nargis Uluslararası Dış Ticaret, 2013'te yürütülen soruşturma kapsamında Türkiye'de mal varlıklarına el konulan şirketler arasında yer alıyordu.

Bankalar Ne Dedi

- Deutsche Bank hazırladığı raporda, şüpheli faaliyetlerin birkaç Türk bankası arasında dağıtılan şirket içi ödemeler olduğunu belirtti: "Bu SAR dosyalanmaktadır; çünkü işlemler yüksek riskli bir ülkeden (Türkiye) yapılmaktadır. Çok sayıda büyük, yuvarlak dolar işlemi var ve işlem ayrıntılarında hiçbir ticari amaç tespit edilmedi."
- Konuyla ilgili gazetecilerin sorularını yanıtlayan Deutsche Bank ise bu bilgilerin kendileri ve yetkililer için yeni olmadığını aktardı. Raporların 2016 öncesine dayandığını iddia eden banka sözcüsü, "Deutsche Bank artık eskisi gibi değil. Sistemimizdeki geçmiş zaafı ve ilgili cezalarımızı kabul ettik" dedi.
- FinCEN belgelerine göre BAE Merkez Bankası, Gunes General Trading şirketinin BAE merkezli Rakbank ve Dubai Ulusal Bankası'nda (NBD) yer alan diğer hesapları üzerinden gerçekleştirdiği şüpheli işlemleri durdurmak için harekete geçmedi. NBD ve BAE Merkez Bankası BBC'nin konuyla ilgili sorularına yanıt vermedi.

Neler İfşa Oldu?

- HSBC, dolandırıcıların yüz milyonlarca dolarlık çalıntı parayı finansal sisteme sokmasına göz yumdu. Banka, ABD’li yetkililerden oluşturulan sistemin dolandırıcılık olduğunu öğrenmesine karşın adım atmadı.
- JP Morgan, bir şirketin Londra’da kime ait olduğu belli olmayan bir hesap üzerinden 1 milyar dolardan fazla para transferi yapmasına izin verdi. Banka daha sonra hesabın FBI’nın en çok aranan 10 kişi listesinde yer alan bir mafya babasına ait olabileceğini fark etti.
- Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin’e en yakın isimlerden birisi Barclays’i kullanarak yaptırımların etrafından dolaştı ve Batılı finansal kuruluşların hizmetlerinden faydalanmaya devam etti. Söz konusu kaynaklarla pahalı sanat eserleri satın alındı.
- Birleşik Arap Emirlikleri Merkez Bankası, yerel bir şirketin İran’ın yaptırımları delinmesine yardımcı olacak faaliyetlerde bulunduğu uyarıları karşısında tedbir almadı.
- Deutsche Bank, organize suç örgütlerinin, uyuşturucu tacirlerinin ve Batılı ülkeler tarafından “terörist” olarak sınıflandırılan şahısların kara paralarının transferlerine aracılık etti.
- Standard Chartered, Arap Bankası’nın Ürdün’deki şubelerinin “terörün finansmanından” suçlu bulunmasından sonra dahi yıllarca Arap Bankası’nın fonlarının transferine aracılık etmeyi sürdürdü.

2020 TEMMUZ İTİBARIYLA ÇİFTÇİLERİN BANKALARA 123.5 MİLYAR TL BORCU VAR

Yüksek girdiler, ürün fiyatının ya geç ya ederinden düşük açıklanması, hasat zamanı yapılan ithalatlar, yetersiz tarım desteklerinin bir de geç ödenmesi çiftçinin bankalara olan borcunu katladı.

Kırsalda çiftçisiniz... Üretmek için gereken girdi maliyetlerini hesaplıyorsunuz; tohumundan gübresine, ilacından mazotuna kadar her şey ithalata bağımlı olduğu için geçen seneye göre zamlı. Geçen sezon kazandığınıza bakıyorsunuz, zaten elinize geçen, o senenin borçlarını kapatmaya yetmemiş. Binbir güçlükle ürettiğiniz mahsulünüzü tüccara maliyetin altında satmak zorunda kalmışsınız. Çünkü ürünün fiyatı ya geç ya ederinden düşük açıklanmış. Tarımsal desteklere bakıyorsunuz, üreteceğiniz ürün için verilecek desteğin ne tutarı belli, ne ödeme tarihi...

Açıklanacak tutarlar da bunların ödemesi de hep geriden geliyor. Yine de üretiyorsunuz, bu sefer de tam hasat zamanı ürettiğiniz ürün ithal ediliyor, yurtdışındaki çiftçiler kazanırken siz yine kaybediyorsunuz. Eriyen kazancınız yüzünden borçlanarak üretmek zorunda bırakılıyorsunuz. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) verileri, çiftçinin bankalara olan borçluluğunun bu kısırdöngü yüzünden sürekli arttığını gösteriyor. Son verilere göre, çiftçinin batık kredi miktarı 2019 Temmuz’dan 2020 Temmuz’a kadar yüzde 19.5 artarak 5.3 milyar liraya yükseldi. Aynı dönem aralığında üreticinin bankalardan aldığı kredi miktarı 108.6 milyar TL’den 123.5 milyar TL’ye ulaştı.

“Maliyet Düşürülmeli”

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Baki Remzi Suiçmez, çiftçinin üretime devam etmek için kredi çekmek zorunda kaldığına dikkat çekerek, şöyle konuştu: “2016- 2020 aralığında ilaç yüzde 24, gübre yüzde 32.5, tohum yüzde 36, mazot yüzde 48, elektrik yüzde 56 arttı. Gübretaş dahil, gübre fiyatlarının dolara bağılı artışı nedeniyle DAP ve üre dahil satışlarını dondurduğu bir süreçte yaşıyoruz. Gübrede DAP özelinde son bir ayda artış yüzde 14 düzeyinde. Yüksek maliyetlere rağmen tarımsal destekler hem yetersiz hem de yıllardır geç açıklanıp, geç ödeniyor. Üretim maliyetlerinin düşürülmesi, çiftçinin daha fazla gelir elde etmesi sağlanmalı.”

CİNSİYET BAĞLAMINDA GELİR ADALETSİZLİĞİ

TÜİK hanehalkı fertlerinin esas işteki durumlarına göre yıllık ortalama esas iş gelirleri (2006-2019) kadın ve erkek çalışanlar arasındaki gelir farkı düzeyi.

- ILO 100 sayılı sözleşmesi çalışma yaşamında kadın ve erkekler arasında eşit ücret hakkına atıf yapmaktadır. 100 sayılı sözleşme; **Eşit değerde iş için erkek ve kadın işçiler arasında ücret eşitliği deyimi, cinsiyet esasına dayanan bir ayırım gözetmeksizin tespit edilmiş bulunan ücret hadlerini ifade etmektedir.**
- Türkiye uluslararası çalışma örgütü ILO’nun 100 sayılı “Eşit Ücret Sözleşmesini” imzalamış olmasına rağmen özellikle ücretli ve yevmiyeli çalışmada kadın ve erkek arasındaki gelir ve kazanç eşitsizliği dikkat çekmektedir.

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

- 2019 yılı için TÜİK tarafından yapılan Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması (GYKA) verilerinde yer alan "hane halkı fertlerinin esas işteki durumlarına göre yıllık ortalama esas iş gelirleri" sonuçlarına göre kadın ve erkekler arasındaki ücret eşitsizliğinde yaşanan artış dikkat çekti.
- Tüm çalışma türlerine göre(ücretli-maaş, yevmiyeli, kendi hesabına ve işveren) erkekler kadınlara göre %31 oranında daha fazla gelir elde etti.
- 2019 yılında Erkeklerin yıllık kazançları 37 bin 72 TL iken Kadınların 2019'daki yıllık toplam geliri ise 28 bin 214 TL oldu.
- Ücretli ve maaşlı çalışan erkekler ile yevmiyeli çalışan erkeklerin yıllık kazançları 2019 yılında kadınlara göre daha fazla oldu. Ücretli çalışan erkekler ücretli çalışan kadınlardan %20,7, yevmiyeli çalışan erkekler yevmiyeli çalışan kadınlar göre ise %85,5 oranında daha fazla gelir elde etti.

1) Ücretli ve maaşlı çalışma kadın erkek gelir farkı

*2006 yılında ücretli ve maaşlı çalışan kadınların yıllık ortalama gelirleri 8 bin 262 TL iken 2019 yılında 29 bin 968 TL'ye yükseldi.

*2006 yılında Ücretli ve maaşlı çalışan erkeklerin ortalama geliri ise 9268 TL'den 36 bin 167 TL'ye yükseldi.

*Bu durumda 2019 yılında ücretli ve yevmiyeli çalışan erkekler, aynı şekilde çalışan kadınlara göre %20,7 daha fazla gelir elde etmiş oldu.

2) Yevmiyeli çalışma kadın erkek gelir farkı

*2006 yılından 2019 yılına yevmiyeli çalışan erkeklerin gelirleri 3 bin 782 TL'den 16 bin 784 TL'ye yükselirken, aynı yıllar arasında yevmiyeli kadın çalışanların gelirleri bin 875 TL'den 9 bin 33 TL'ye yükselmiştir.

*Bu duruma göre 2019 yılında yevmiyeli çalışan erkekler yevmiyeli çalışan kadınlara göre %85,5 daha fazla gelir elde etmiştir.

3) Kendi hesabına çalışma kadın erkek gelir farkı

*2006 yılından 2019 yılına kendi hesabına çalışan erkeklerin gelirleri 7 bin 757 TL'den 29 bin 116 TL'ye yükselirken, aynı yıllar arasında kendi hesabına çalışan kadınların gelirleri 3 bin 390 TL'den 16 bin 425 TL'ye yükselmiştir.

*Bu duruma göre 2019 yılında kendi hesabına çalışmada erkekler kadınlardan %77,3 daha fazla gelir elde etmiştir.

TÜİK 2019 Hane halkı fertlerinin esas işteki durumlarına göre yıllık ortalama esas iş gelirleri araştırması, 2006-2019

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

İşteki durum Employment status	Yıllar - Years													
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Toplam - Total	8 754	10 005	10 922	11 967	12 558	14 159	15 157	17 255	19 051	21 514	24 976	28 299	30 748	34 733
Ücretli, maaşlı - Regular employee	9 069	10 308	11 471	13 014	13 707	14 904	15 928	18 110	19 772	21 930	24 375	27 449	30 106	34 286
Yevmiyeli - Casual employee	3 289	4 241	4 511	4 437	4 960	5 420	5 861	6 322	7 667	8 605	10 003	11 634	13 280	14 769
İşveren - Employer	20 403	25 411	26 846	27 236	26 522	33 465	35 680	39 632	44 587	47 386	67 640	83 542	88 285	95 495
Kendi hesabına - Self employed	7 002	8 106	8 344	8 553	9 508	10 980	11 834	13 356	14 629	17 644	20 417	21 999	24 134	27 127
Erkek - Male														
Toplam - Total	9 297	10 616	11 542	12 614	13 202	14 899	15 962	18 125	20 074	22 673	26 438	29 742	32 589	37 072
Ücretli, maaşlı - Regular employee	9 268	10 529	11 770	13 409	14 080	15 355	16 478	18 709	20 470	22 782	25 498	28 502	31 555	36 167
Yevmiyeli - Casual employee	3 782	4 837	5 071	4 994	5 730	6 168	6 669	7 187	8 610	9 667	11 093	12 864	14 843	16 784
İşveren - Employer	20 864	26 279	27 450	27 977	27 363	33 917	35 671	39 679	45 402	48 722	68 689	83 469	89 107	97 244
Kendi hesabına - Self employed	7 757	8 801	9 224	9 407	10 369	11 970	12 959	14 582	16 038	19 093	22 088	23 679	25 938	29 116
Kadın - Female														
Toplam - Total	6 453	7 470	8 400	9 446	10 034	11 355	12 363	14 350	15 681	17 956	20 645	24 003	25 405	28 214
Ücretli, maaşlı - Regular employee	8 262	9 490	10 422	11 732	12 470	13 488	14 328	16 444	17 838	19 767	21 637	24 872	26 619	29 968
Yevmiyeli - Casual employee	1 875	2 263	2 496	2 446	2 472	2 652	3 126	3 272	4 052	4 605	5 357	6 481	8 166	9 033
İşveren - Employer	15 476	14 501	19 765	17 821	16 956	27 123	35 781	39 033	34 960	35 116	59 835	84 105	82 037	80 893
Kendi hesabına - Self employed	3 390	4 176	3 724	3 935	4 616	5 628	6 179	7 333	7 907	10 483	11 797	13 160	14 303	16 425

İSAM'IN BÜTÇESİ 16 YILDA YÜZDE 600 ARTTI

“Tıbbi konularda fetva” konulu sempozyumla gündeme gelen Diyanet’e bağlı İslam Araştırmaları Merkezi’nin bütçesi, geçen yıl 2003’e göre yüzde 600 arttı. Diyanet Vakfı, 2019’da 24,6 milyon TL’lik bütçesinin yüzde 75’ini personel giderlerine harcayan merkez, yıllık bütçe artışını enflasyonla açıkladı.

İslam Araştırmaları Merkezi’nin (İSAM) 2003 yılında 3,5 milyon TL olan bütçesi, 2019 yılına kadar yüzde 600 artarak 24,6 milyon TL’ye ulaştı. AKP’nin kurucu üyelerinden Raşit Küçük’ün başkanı olduğu ve 134 personeli bulunan merkezin bütçe harcamalarının yüzde 75’ini personel giderleri oluşturdu.

İslam Ansiklopedisi hazırlanması amacıyla 1993 yılında Türkiye Diyanet Vakfı(TDV) çatısı altında kurulan İslam Araştırmaları Merkezi bütçesinin yıllara göre dağılımı, merkeze verilen önemi ortaya koydu. 2019 yılı bütçesi 2003 yılında oranla yüzde 600 artan merkezin personel sayısı da 134’e yükseldi.

Bütçenin Yüzde 75’i Personele

Türk-İslam tarihi, kültürü ve medeniyetinin, “Doğru ve bilimsel bir tarzda öğrenilmesini ve tanıtılmasını” amaçlayan İSAM, 2019 yılında 24,6 milyon TL bütçe aldı. Merkezin 24,6 milyon TL’lik bütçesinin 19,6 milyon TL’si Diyanet Vakfı bütçesinden karşılanırken Diyanet İşleri Başkanlığı da merkeze 5 milyon TL’lik proje desteği sağladı. Yarı zamanlı çalışanlar da dahil toplam 134 çalışanı bulunan İslam Araştırmaları Merkezi’nin bütçe harcamalarının yüzde 75’ini personel giderleri, yüzde 15’ini ise elektrik, su, doğalgaz faturaları ile tamirat ve demirbaş malzeme alımı giderleri oluşturdu.

TDV’nin mali raporlarında, İSAM bütçesinde yıllara göre yaşanan artışa da değinildi. Merkezin bütçesinin 2011 yılı itibarıyla 11 milyon TL ve üzerinde gerçekleştiği belirtilerek, “Bu artış, daha çok enflasyon oranıyla ve kısmen de proje sayısının artışıyla alakalıdır” dendi.

Bütçe Katlandı

İstanbul’da 2019 yılı sonunda düzenlediği, “Tıbbi Konularda Fetva Verme Metodolojisi ve Zorluklar” konulu sempozyumla tartışılan merkezin bütçesi yıllara göre şöyle:

2003: 3,5 milyon TL

2006: 7,6 milyon TL

2009: 8,5 milyon TL

2012: 11,4 milyon TL

2015: 13,5 milyon TL

2017: 18,5 milyon TL

2019: 24,6 milyon TL

KAMU KAYNAKLARINDAN DOLAR BAZLI ÖDEME

Elektrik Şirketlerine Milyarlarca Lira Aktarıldı

YEKDEM'den yararlanan şirketlere yılın ilk 8 ayında 33 milyar TL para aktarıldı. MMO Başkanı Yener, "Özel şirketlere aktarılan kamu kaynakları enerji yoksullarına ayrılmalı; işten atılan, işyeri kapanan, iş bulamayan, faturalarını ödeyemeyen yurttaşlara karşılıksız maddi destek sağlanmalıdır" dedi.

Özel elektrik şirketlerine kamu kaynaklarından destekler dolar esaslı ödemelerle artarak sürüyor. Elektrikğin piyasa toptan satış fiyatı 30-35 kuruş fakat yenilenebilir enerji kaynağına dayalı özel santrallara, ürettikleri her kilowatt saat (Kwh) elektrik için 7,3 Cent, yaklaşık 55 kuruş ile 13,1 Cent/100 kuruş ödenecek.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası (MMO) Başkanı Yunus Yener, kamu kaynaklarının özel elektrik şirketlerine aktarımı ile ilgili bir açıklama yayımladı.

Açıklamada ülkenin gerek enerji arzı, gerekse elektrik üretiminde yenilenebilir enerji kaynaklarının payının artması hususunun MMO tarafından savunulduğu vurgulandı.

Yenilenebilir enerji kaynaklarının payının artmasıyla ilgili yasal düzenleme 2005 yılında yapıldı. Ancak TL üzerinden değil yabancı para birimleri ile tanımlanan maddi destekler 2011'den itibaren uygulamaya başlandı.

MMO'nun açıklamasında bu ayrıcalıktan yararlanan tesislerin sayısının hızla arttığına dikkat çekildi: "Bugün kurulu güçleri 21 bin 877 Megawatt (MW) olan 818 santral ürettikleri elektriği 55-100 kuruştan kamuya satmaktadır. Eğer tesiste yurt içinde imal edilmiş ekipmanlar kullanılmış ise maddi destekler daha da artmaktadır. Bu ayrıcalıktan yararlanamayan şirketlerin piyasaya satış fiyatı ise 30-35 kuruş/kWh'dir."

Öte yandan küçük ve verimsiz tesislere destek olmak amacıyla çıkarılan Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması'nın (YEKDEM), daha sonra bazı özel şirketleri ve büyük kapasitede rezervuarlı HES'leri kollama aracı olarak kullanıldığına değinildi: "Bugün 100 MW'den büyük kapasiteli tesislerin YEKDEM kapsamındaki kurulu güçteki payı yüzde 29,2 olup, 50 MW'den büyük olanlar ise kurulu gücün yarısıdır. Desteğe ihtiyaç duyabilecek 10 MW'den küçük tesisler ise YEKDEM kurulu gücü içinde ancak yüzde 3'lük bir paya sahiptir."

YEKDEM ALAN EN BÜYÜK ENERJİ TESİSLERİ

Şirket	Proje
Cengiz ve Özaltın İnşaat ortaklığı	Yukarı Kaleköy Barajı
Cengiz ve Özaltın İnşaat ortaklığı	Beyhan I Barajı
Doğuş Enerji	Artvin Barajı
Sanko Enerji	Yedigöze HES
Bereket	Göktaş HES
Limak	Alkumru Barajı
Enerjisa Enerji	Arkun Barajı
Kolin Enerji	Akköy 2 HES
Enerjisa Enerji	Kandil Enerji Projesi HES
Enerjisa enerji	Kavşak Bendi ve HES

YEKDEM'den yararlanan şirketlere;

- 2018'de 26 milyar TL,
- 2019'da 38 milyar TL,
- 2020 Ağustos ayına kadar 33 milyar TL kamu kaynaklarından aktarıldı. Bu tutar elektrik tüketicilerinin faturalarına yansıtıldı.

Uygulama 2021'e Kadar Uzatıldı

MMO tarafından yapılan açıklamada YEKDEM uygulamasından 2020 sonuna kadar devreye girecek tesislerin yararlanması öngörülmüşken 18 Eylül tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararı ile bu süre 30 Haziran 2021 tarihine kadar uzatıldığına dikkat çekildi. Açıklamada ayrıca EPDK Temmuz 2020 İlerleme Raporu'na göre yatırım gerçekleşme oranları yüzde 70'in üzerinde olan 2 bin 100 MW kurulu güçteki santrallerin de devreye girmeleri halinde özel şirketler on yıl boyunca bu pastadan yararlanacağına değinildi.

MMO Başkanı Yunus Yener açıklamasında şunlara yer verdi:

"Bazı yöneticilerin yurttaşlara alaycı bir dille "maaşlarınızı dolar/avro üzerinden mi alıyorsunuz" diye sordukları unutulmadı. Oysa YEKDEM'de uygulamaların gözden geçirileceği ve ödemelerin TL üzerinden yapılacağı vaatleri hatırlarda olmasına rağmen uygulama değişmemiştir.

Özetle haksız bir kazanç kapısı olan YEKDEM gözden geçirilmeli, kapsamı daraltılmalı, küçük tesisler desteklenmelidir. Yenilenebilir enerji ekipmanlarında yerli tasarım ve üretimi geliştirmek için imalatçıları doğrudan destekleyen yeni bir mekanizma kurulmalıdır. Özel şirketlere aktarılan kamu kaynakları enerji yoksullarına ayrılmalı, işten atılan, işyeri kapanan, iş bulamayan, elektrik, su, doğalgaz, telefon, internet faturalarını ödeyemeyen yurttaşlara karşılıksız maddi destek sağlanmalıdır."

Taşın Altından Yine Tanıdık İsimler Çıktı

YEKDEM rüzgâr, güneş, hidroelektrik, biyokütle ve jeotermal gibi enerji kaynaklarına piyasa fiyatlarının üzerinde alım garantisi verilmesini sağlayan bir destek yöntemi.

2019 yılında 777 projenin faydalandığı YEKDEM'den bu yıl 818 proje faydalıyor. YEKDEM'den faydalanan şirketler ise hemen her taşın altından çıkan isimler.

MİLLETİN, DEVLETİN VE ŞİRKETLERİN SIRTINDAN YÜKÜ ALACAĞIZ

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, vatandaşın geçmediği yol ve köprü, gitmediği havaalanı gibi projelerin işletmelerini CHP iktidarında devletleştireceklerini söyledi. Ahmet Akın, "Milletin cebinden yandaşın elini çıkaracak, adil şeffaf ve gerçek ihaleler ile ülkemizin sürdürülebilir kalkınmasını destekleyen yatırımlar yapacağız. Böylece vatandaş, devlet ve hatta yatırımı yapan şirket bile rahat bir nefes alacak" dedi.

CHP Enerji ve Altyapı Projelerinden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, Yap İşlet Devret (YİD) ya da Kamu Özel İşbirliği (KÖİ) adı altında yapılan yol, köprü, havaalanı gibi projelerin aslında kamunun malı olduğuna, işletme süreleri dolduğunda bu yatırımların devlete iade edileceğini hatırlattı. Kamu hizmeti nitelikli projelerin AK Parti iktidarının son 3 yılında çok riskli boyuta ulaştığına dikkat çeken Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, şöyle konuştu:

"Artan döviz nedeniyle bu projeler; vatandaşın, devletin ve hatta yüklenici işletmeciler firmaların bile sırtında yük oldu. Bu yatırımlara, bu projelere asla ve asla karşı değiliz. Yapılan yanlışlar ortada! Vatandaş hem vergisini verip hem kullanmadığı yolun, köprünün, havaalanının parasını veriyor. Devlet yatırımcının kullandığı kredisine Hazine'den garanti veriyor. Hazine'deki para kimin? Vatandaşın! Yatırımı işleten firmalar da döviz üzerinden borçlandıkları için firmalar da zor durumda kalıyor. Bütün bu projelerin işletmelerini devletleştireceğiz. Bunu nasıl yapacağız? Firmalardan bedeli karşılığında yolu, köprüyü, havaalanını alacağız. Firma zarar etmeyecek. Vatandaş vergisini ödemediği ama kullanmadığı yol, köprü, havaalanı için bir kez para ödemeyecek. Millettin cebinden yandaşın elini çıkacak. Adil şeffaf ve gerçek ihaleler ile ülkemizin sürdürülebilir kalkınmasını destekleyen yatırımlar yapacağız. Böylece vatandaş, devlet ve hatta yatırımı yapan şirket bile rahat bir nefes alacak."

Mevzuat Devletleştirmeye İmkân Tanıyor

Ahmet Akın, Anayasa'nın 47'inci maddesi ile 3082 Sayılı Kanuna işaret ederek, işletme süreleri sonunda kamuya devredilecek olan ve kamu malı olan Osmangazi Köprüsü, Çanakkale Köprüsü, İstanbul Üçüncü Köprüsü, Avrasya Tüneli, Ankara-Niğde Otoyolu gibi yatırımların devletleştirilebilmesinin yasal alt yapısı bulunduğu da ifade etti.

Ulaşım Bir Kamu Hizmetidir, Yine Kamunun Olacak

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, ulaşımın bir temel kamu hizmeti olduğunu, devletin kamu hizmetine ilişkin giderleri topladığı vergilerle karşılamakla görevli olduğunu hatırlattı. 2019 yılında devletin tahsil ettiği verginin 673 milyar lira olduğunu, 88,5 milyar lirasının yani yaklaşık yüzde 13'lük kısmının ulaşımdan elde edildiğini belirten Ahmet Akın, "Yılda 88,5 milyar lira vergi ödeyen bu halk, hem geçerse doğrudan hem de geçmezse, gelir garantileri üzerinden dolaylı olarak köprü, yol, tünel, havaalanı için neden bir avuç yandaşa milyarlarca para ödemektedir? Hem de dolar üzerinden yandaş şirketlere para ödemek durumundadır? Bu adil olmayan sistem vatandaşa yük olmaktan çıkarılacak" diye konuştu.

SAĞLIK EMEKÇİLERİNİN EK ÖDEMELERİ

Sağlık alanında ek ödemeler uzunca bir süredir ekonomik kriz bahanesiyle kimi yerde hiç ödenmemekte kimi yerde ise 35 TL gibi komik rakamlarla ödenmekteydi. Salgınla birlikte 23 Mart tarihinde Sağlık Bakanlığı tarafından döner sermaye ek ücretlerinin 3 ay boyunca tavandan yapılacağını duyurulmuştu.

Bu açıklamayla hem sağlık emekçileri arasında bir beklenti yaratılmış hem de toplumun gözünde sağlık emekçilerinin talepleri karşılanmış gibi gösterilmiştir. Ancak maalesef ki gerçek bu değildir. Üstelik üç aylık süreç nihayetlenmiş, tüm adaletsizlikleriyle birlikte tavandan ödeme uygulaması salgın devam etmesine rağmen sona ermiştir.

Ek Ödemelerden Yararlanamayan Sağlık Çalışanları

Sağlık kurumları arasında ek ödemelerde farklılıklar söz konusu: Sağlık Bakanlığı ile işbirliği protokolü olmayan üniversite hastanelerinde çalışanlar ve Aile Sağlığı Merkezlerinde çalışanları herhangi bir ilave ödmeden yararlandırılmamıştır.

Üniversite hastanelerini kimisinde (Dokuz Eylül Üniversitesi'nde olduğu gibi) sağlık kurumları hasta sayısının azalmasına bağlı zarar ettiği gerekçesiyle sağlık emekçilerinin alacağı ek ödemelerden kesintiye gidilmiştir

Salgınla mücadeledeki en önemli ayak olan birinci basamak sağlık kurumları, Aile sağlık merkezleri, filyasyon merkezinde görevliler, ilçe sağlık merkezi ve toplum sağlık merkezi çalışanları ek ödemelerden faydalandırılmamıştır.

Aynı sağlık kurumunda birimler arasında yararlanamayanlar: Sadece Covid'le çalışan birimlere yönelik düzenleme yapılmış olması laboratuvar, radyoloji, kan alma, hasta karşılama gibi hizmetlerde çalışanların tavandan ödmeden yararlanamamasına neden olmuştur. Tüm bu birimlerin riskli olduğu ve olası vakalar ile temas halinde olduğu göz ardı edilmiştir.

Meslek Grupları Arasında Ek Ödeme Farklılıkları

Döner sermaye ek ödemeleri şu haliyle özellikle hekim dışı sağlık emekçileri için oldukça düşük miktarlardadır, ödemelerin tavandan yapılması meslekler arasındaki farkı kapatmadığı gibi tam tersine arttırmıştır.

Uzman hekimlerle diğer meslek grupları arasında 16 kata varan farklı ödemeler mevcuttur. Bu durum çalışanlar arasında demoralizasyona sebep olmakta, hayatını ortaya koyarak çalışan sağlık emekçilerini birbirine düşman etmektedir. Unutulmamalıdır ki hayatını kaybeden en az 52 sağlık çalışanının yarısından fazlası hekim olmayan sağlık emekçileridir.

Sağlık Emekçilerinin Talepleri

Salgınla mücadele edilen bu dönemde tüm sağlık kurumları ve hastanelerin tüm bölümleri yüksek riskli kabul edilmeli, tüm sağlık emekçilerine kadro ve istihdam biçimi ayırımına bakılmaksızın yoksulluk sınırının üzerinde, emekliliğe yansıtacak temel ücret verilmeli.

Sağlık emekçilerini tavandan döner sermaye söylemleri ile oyalamak yerine tüm emekçilere temel ücretlerinin en düşük 7.300 TL olacak şekilde artırılmalı.

Salgın süresince tüm sağlık kurumlarında ayrımsız olarak tüm emekçilere çift maaş ödemesi yapılmalıdır.

Covid-19 enfeksiyonu geçiren sağlık emekçisinin zararının tanzimi için “mesleki risklere bağlı ortaya çıkan hastalık” olarak kabul edilip, iş kazası/meslek hastalığı olduğuna dair düzenlemeler derhal yapılmalıdır

ÖĞRETMENLERE ÇOK ÇALIŞMA AZ ÖDEME

EBA’da birden fazla şubeye aynı anda ders vermelerine karşın öğretmenlerin ek ders ücretleri tek sınıfta ders esasıyla hesaplanıyor. Eğitim Sen Yönetim Kurulu Üyesi Bozdoğan, “Harcanan emeğe yabancı olan yöneticilerin öğretmenlerin emeği üzerinden kesinti yapmaya çalışmasını kabul etmiyoruz” dedi.

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) Personel Genel Müdürlüğü, öğretmenlerin ek ders ödemelerine ilişkin yeni düzenlemeler yaptı. MEB Personel Genel Müdürlüğü’nün, “Ek ders ücreti ödemesi” konulu yazısından, ‘ek ders gaspı’ çıktı. Yazıda, aynı ders saatinde birden fazla sınıf ve şube öğrencilerine verilen derslerin bir ders saati olarak kabul edileceği belirtildi.

Tek Ders Üç Sınıf

Yeni eğitim öğretim yılının başlaması ile eğitim alanında mevcut sorunlara yenileri eklendi. Öğretmenler, EBA’da aynı dersi birden fazla şubeye aynı anda vermek zorunda kaldı. 100’ün üzerine çıkan sınıf mevcutları nedeniyle ders saatleri de uzadı.

Ücretler Eksik Hesaplanacak

EBA’da üç sınıfın birleştirilmesine karşın ek ders ödemelerinde bir değişiklik yapılmadı. MEB Personel Genel Müdürlüğü’nce yayımlanan yazıda birden fazla şubeye verilen derslerin tek bir ders saati olarak dikkate alınacağı kaydedildi.

Emeğe Yabancılar

Söz konusu düzenlemeyi değerlendiren Eğitim Sen Yönetim Kurulu Üyesi Özgür Bozdoğan, kamuoyunda oluşturulan algının aksine MEB’in öğretmenlerin sorunlarının çözümü için üzerine düşeni yapmadığını söyledi. Bozdoğan, öğretmenlerin hak kayıplarının en fazla ek dersler konusunda yaşanacağına dikkat çekerek şöyle konuştu: “Bu konuda MEB’in iki ayrı genel müdürlüğünün gönderdiği iki ayrı yazının aslında aynı bakış açısıyla hazırlandığını söylemek mümkün. Bakanlık öğretmenlere ödenen ek derslerin miktarının azaltılması gerektiğini düşünüyor. Bunun temel nedeni de derslerin uzaktan yapılıyor olması. Öğretmenlerin uzaktan yapılan dersler için harcadığı emeğe ve çabaya yabancı olan eğitim yöneticilerinin yüz binlerce öğretmenin emeği üzerinden kesinti yapmaya çalışmasını kabul etmiyoruz, etmeyeceğiz. Öğretmenlerin ek derslerini etkileyen iki yazı dikkatle incelendiğinde çıkan sonuç normal koşullarda öğretmenlerin lehine yorumlanması gereken mevzuatın MEB tarafından öğretmenlerin haklarını kısıtlama yaklaşımı ile yorumlanmasıdır. Bu durumun salgın döneminin koşullarına uygun bir yönetim yaklaşımı olduğu açık.”

Yargıya Taşınacak

Eğitim Sen’in konuyu yargıya taşıyacağını bildiren Bozdoğan, “Bugün yaşadığımız öğretmenlik deneyimi olmayan, öğretmenlerin yaşadıkları sorunlara ve harcanan emeğe yabancı olan bir bakanlık yönetimin aldığı kararlarla yarattığı eşitsizlikler ve mağduriyetlerdir” ifadelerini kullandı.

SAHNELER VERGİ BORCU ÇIKMAZINDA

Kapanma tehlikesiyle karşı karşıya olan özel tiyatrolar bu kez de vergi kısıcında. Kumbaracı50 ve Moda Sahnesi vergi borcu yüzünden Kültür Bakanlığı’nın destek paketine başvuramadı. Tiyatro sahipleri destek için vergi borcu olmama şartını eleştiriyor.

Pandemi özel tiyatrolarda büyük yıkıma sebep oldu. Geçtiğimiz gün perdelerini kapatan Toy İstanbul’dan sonra birçok tiyatro kapanma tehlikesinin eşiğinde.

Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından özel tiyatroların projelerine yapılan yardımlardan yararlanmak üzere 2020-2021 sanat sezonu için toplamda 390 özel tiyatro başvuru yaptı. 75 çocuk oyunu, 199 profesyonel ve 54 geleneksel olmak üzere toplam 328 özel tiyatroya 12 milyon TL yardım yapılacağı duyuruldu. Ancak İstanbul’un en önemli tiyatrolarından Moda Sahnesi, Oyun Atölyesi, Kadıköy Emek Tiyatrosu ve Kumbaracı50 gibi önemli tiyatrolar destek alamadı.

Destek alınmamasının gerekçesi 'vergi ve SGK borçları' olduğu belirtildi. Kapanma tehlikesiyle karşı karşıya olan Kumbaracı50 vergi borcu yüzünden Bakanlığın özel destek paketine başvuramadığını duyurdu.

Gülhan Kadim, 10 yıldır Beyoğlu'nda varlığını sürdüren tiyatronun kurucularından. Pandemi öncesinin de hiç kolay olmadığını belirten Kadim, özellikle son sezonun ekonomik anlamda çok zor olduğunu söylüyor. Kumbaracı50'nin hiçbir destekçisi, sponsoru olmayan bağımsız, küçük bir sahne olduğunu ifade eden Kadim, yaşadıklarını şöyle anlatıyor: "Zaten sadece seyirci geliriyle bir sahneyi sürdürülebilir kılmak bir sorundu. İnsan üstü fedakârlık yaparak buraya gelebiliyorsunuz ancak. Her şeyin durduğu noktada büyük bir çöküş oldu. Pandemi tüm bu sorunları daha görünür kıldı. Bunun bir şekilde görüleceği ve bir şekilde çözüleceği konusunda bir umut da vardı. Ama umudun bittiği yerde dayanacak gücümüz de kalmamaya başladı."

Destek Bulabileceğimiz Hiçbir Yer Yok

Kadim, "Burada içinden çıkılamayan bir döngü var. Kültür Bakanlığı'nın özel tiyatrolara verdiği destek sadece proje bazında. Yaptığınız oyuna destek oluyorlar ama sahnelerin burada hiçbir yeri yok. Ama aslında sahneler büyük bir mali yükümlülüğün altına giriyor mekân açarak. Bu durum ne yerel yönetimler ne de Kültür Bakanlığı tarafından görülüyor" diye konuşuyor. Kadim, bunun uzun yıllardır yaşanan bir sorun olduğunu ama sahnelerin yaşayamayacak duruma geldiği pandemi sürecinde bu destek paketinin revize edilmesi gerektiğini anlatıyor.

Kadim, acil çözülmese durumun ciddiyetinin tüm tiyatrolar için kötü olacağını söylüyor. Vergi borcu yüzünden destek paketine başvuramadıklarını ifade eden Kadim, sözlerini şöyle sonlandırıyor: "Zaten pandemi sürecinde hiçbir şekilde iş yapamamış ve gelir elde edememiş tiyatroların vergisini ödeyemeyeceği belliyken bir de bu desteği almak için vergi borcu olmama şartını koyarsanız bunun bir mantıklı açıklaması olması gerekiyor. Hiçbir şeyi revize etmeden bu dönemin olağan dışı koşullarını görerek ona göre hareket etmeden bir destek paketi hazırlandığını düşünüyoruz. Bunun dışında sahnelerin de görmezden gelindiğini düşünüyoruz. Tüm bu riskleri göze alarak mekân açan tiyatrolar mali olarak çok daha zor duruma sürüklenebiliyor ve bunun için destek bulabilecekleri hiçbir yer yok."

Devlet Bizim Önemimizi Anlamıyor

Moda Sahnesi'nin kurucusu Kemal Aydoğan ise, Moda sahnesinin de 2020-2021 sezonu için dağıtılan özel tiyatrolara devlet desteğinden vergi - SGK borcu nedeniyle yararlanamadığını söylüyor. Aydoğan, "Mart ayında pandemi nedeniyle tiyatrolar kapatıldığından beri gelir elde edemeyen özel tiyatrolardan desteğe başvurması için borcu yoktur yazısı istemek "özel tiyatroların " içinde bulunduğu krizi fark etmemiş olmak demektir. Bunun başka bir izahı yoktur. Hem merkezi hem de yerel yönetimlerin temel problemi "özel tiyatro" denen sanatsal varlığın toplum içindeki yerini kavramamış olmasıdır" diye konuşuyor. Aydoğan bir benzetme ile söylediklerini somutlaştırıyor: "Bir ada halkının o vakti kadar hiç görmedikleri bir yelkenliyi adaya yaklaşırken algılamadıkları anlaşılır. Gözleri yelkenliyi görmez. Çünkü yaşamlarında yoktur. Özel tiyatrolar ile devlet ilişkisi buna benziyor. Özel tiyatroların varlığını anlamıyor devlet. Çünkü algılamıyor, özel tiyatronun ne olduğunu binmiyor."

TIBBİ MALZEME TEDARİKÇİLERİNE 3 YILDIR ÖDEME YAPILMIYOR

Tanıdığı Olan Parasını Alıyor

ABD Türkiye Büyükelçisi Satterfield, ABD'li ilaç şirketlerinin Türkiye'den 2,3 milyar dolar alacağı olduğunu, bunun tahsil edilememesi durumunda ilaç sevkiyatının durabileceğini söyledi. Satterfield'a göre bakanlık şirketleri çağırıp pazarlık yapıyor. İsmi vermek istemeyen bir tedarikçi "Tanıdığı olan borcunu tahsil ediyor" derken, ORDER Başkanı Delikanlı, 36 aydır alacağını bekleyen firmaların olduğunu söyledi. CHP'li Murat Emir ise "Maliye Bakanlığı, pazarlık bakanlığına döndü" yorumunu yaptı.

ABD Türkiye Büyükelçisi David Satterfield, gündeme bomba gibi düşen bir açıklama yaptı. Satterfield ABD'li ilaç şirketlerinin Türkiye'den 2,3 milyar dolar alacağı olduğunu, bunun uzun süredir tahsil edilemediğini, eğer tahsilat yapılamazsa şirketlerin Türkiye'ye ilaç göndermeyi kesebileceğini duyurdu.

Satterfield'in açıklamasına göre Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak geçen yıl 230 milyon dolar olan borcun ödeneceği taahhüt etmişti. Ancak aradan geçen bir yılda herhangi bir ödeme yapılmadığı gibi borcun da 10 katına çıkarak 2,3 milyar dolara ulaştığı Satterfield tarafından kaydedildi. Reuters Ajansı'nın aktardığı habere göre Satterfield, Türkiye'nin bazı ABD'li ilaç şirketleriyle pazarlık yaparak şirketlerin bazı alacaklarından vazgeçmeye çalıştığını söyledi.

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

Tahsilat İçin Araya Tanıdık Sokuluyor

Öte yandan sorun yalnızca ABD’li ilaç şirketlerine özel bir durum değil. Yerli ilaç ve tıbbi ekipman satan şirketler de uzunca bir süredir kamudan alacaklı konumdalar. O kadar ki, bazı şirketlerin alacaklarının vadesinin üzerinden 36 ay geçmiş olmasına rağmen henüz borçlarını tahsil edebilmiş değiller. Sektör temsilcilerinin beyanlarına göre özellikle üniversite hastanelerinden alacakların tahsil edilmesi giderek zorlaşıyor. Şirketlerin çoğunun sahipleri alacaklı konumda oldukları için hükümetle aralarının açılmasını istemiyor ve bu nedenle basına demeç vermiyorlar. İsmi açıklamak istemeyen bir tıbbi cihaz satıcısı sektörde Sağlık Bakanlığı’nda tanıdığı olanların tahsilatını yapabildiğini ancak tanıdığı olmayanların alacaklarından feragat etmesinin istendiğini aktarıyor.

36 Aydır Parasını Alamayanlar Var

Ortopedi ve Omurga Cerrahisi Tıbbi Malzeme İmalatçıları İthalatçıları ve İhracatçıları Derneği (ORDER) Yönetim Kurulu Başkanı Erkin Delikanlı sorularımızı yanıtlayan iş insanlarından biri. Delikanlı “Kamu hastanelerinde vadenin üzerine 16 ay, üniversite hastanelerinde ise 36 ay geçmesine rağmen alacağını tahsil edemeyen şirketler var” diyor. Öte yandan Delikanlı sektörün global şirketlerin kontrolüne geçme riskinden bahsediyor ve şunları söylüyor; “Yerelleşmeden bahsediliyor ancak sektörün yerli temsilcileri, küresel şirketler kadar güçlü sermaye yapısına sahip değil. Yerli şirketlerin acilen tahsilat yapması gerekiyor, aksi halde ne ithalat ne de ihracat devam edebilir. İlerleyen dönemde özellikle ameliyathalar için ekipman bulmakta zorlanılabilir”. Sorun sadece bunlarla da sınırlı değil, kamudan alacaklarını tahsil edemeyen sektör, giderlerini finanse edebilmek, giderek artan oranda borçlanıyor. ORDER Başkanı Delikanlı’ya göre alacağın tahsil edilememesi durumunda bu şirketlerin bankalara olan borçlarının ödenmesi de zorlaşacak.

Biriken Borç 19 Milyar Lira

Peki devletin piyasaya toplam borcu ne kadar? Delikanlı’nın verdiği bilgilere göre bu tutar 19 milyar liraya ulaşmış durumda. Bakanlık ise bu tutar için şirketlerle masaya oturarak şirketlerden alacaklarının yüzde 30’u ile yüzde 60’ı arasında bir tutardan feragat etmesini istiyor.

Tüm bu sorunlar akıllara sağlık sektörünün bankalara ne kadar borcu olduğunu getiriyor. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) verilerine göre temmuz ayı itibarıyla sektörün bankalara olan nakdi kredi borcu toplamı 25 milyar 815 milyon lira. Geçen yılın aynı ayında bu tutar 20 milyar 341 milyon liraydı. 1 yıllık borç artışı yüzde 27 düzeyinde olan sektörün gözü kulağı ay sonuna kadar süreceği söylenen pazarlıklarda.

Maliye Değil Pazarlık Bakanlığı

CHP Ankara Milletvekili Murat Emir, ABD’nin Ankara Büyükelçisi David Satterfield’in 2.3 milyar dolarlık ilaç borcu uyarısının ardından Ankara’da pazarlığa başladığını duyurdu. Emir, “Maliye Bakanlığı, şu anda Ankara’da firmalarla pazarlığa oturdu. Tıbbi cihaz borçlarında yüzde 60 feragat istemişlerdi, şimdi de ilaçta yüzde 20 feragat istiyorlar. Maliye Bakanlığını Pazarlık Bakanlığına çevirdiler. Ülkenin itibarını yerle bir ediyorlar” dedi. Emir’in açıklamaları şu şekilde;

“Üniversite ve kamu hastanelerinin tıbbi cihaz ve ilaçta piyasaya olan borcu Büyükelçi Satterfield’in dediği gibi 2,3 milyar dolara ulaştı, yani bugünkü kurla 18 milyar TL’ye yaklaştı. Borcun yüzde 60’ı ilaç depolarına, yüzde 40’ı da tıbbi cihaz ve medikal firmalarına yönelik. ABD’li Büyükelçi’nin uyarısının ardından da Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilileri şu anda Ankara’da ilaç firmalarının temsilcileriyle pazarlığa oturmuş durumda”.

İŞÇİYE SKALA ZULMÜ

Eşit işte iki kata yakın maaş farkı oluşması çalışma barışını bozuyor. Son düzenleme ile taşerondan kadroya geçirilen işçilerin durumu ise çok daha kötü.

Köprü ve otoyollar için müteahhitlere bütçeden milyarlarca lira aktarılırken, karayolları işçisi “ücret skalasına” sıkıştırılıyor. Karayolları Genel Müdürlüğü’nde aynı işi yaptıkları halde işçilere 3 farklı skalaya göre ücret ödeniyor. Bu nedenle de ücretler arasında iki katına kadar fark çıkıyor. Son düzenleme ile taşerondan kadroya geçirilen işçilerin durumu ise çok daha kötü.

CHP Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu tarafından yanıtlanması istemiyle verdiği soru önergesinde, Karayolları Genel Müdürlüğü’ne bağlı aynı işyerinde çalışan kamu işçilerine 3 ayrı skala üzerinden ücret verildiğine dikkat çekti. Bu durumun aynı işi yapan çalışanlar arasında iki katına yakın maaş farkı oluşmasına neden olduğunu, çalışma barışına zarar verdiğini dile getiren Baltacı, “Ücret skala farklılıklarının kaldırılarak eşit işe eşit ücret ödenmesi gerekmektedir.

Bakanlık olarak Karayolları Genel Müdürlüğü bünyesinde aynı işi yapan çalışanların maaşları arasında iki katına yakın fark olmasına yol açan ve çalışma barışını bozan ücret skalasında düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz” sorusunu yöneltti.

2005’ten Sonra

Yanıt veren Karaismailoğlu ise Karayolları Genel Müdürlüğü’nde 15 Temmuz 2005 tarihinden önce alınmış işçilere yürürlükte olan 18. İşletme Toplu İş Sözleşmesi’nin (Ek-1/A) ücret skalası, 15 Temmuz 2005 tarihinden sonra işe alınarak çalıştırılan işçilere sözleşmenin (Ek-1/B) ücret skalası, yüklenici aracılığı ile çalışmakta iken 29 Nisan 2015 tarihli protokol kapsamında kadroya alınan işçilere ise sözleşmenin (Ek-1/C) ücret skalası olmak üzere 3 farklı ücret skalası uygulandığını bildirdi.

Karaismailoğlu, en son 696 sayılı KHK kapsamında taşerondan kadroya geçirilen işçilere ise kadroya geçirilmeden önce çalıştıkları hizmet alımı sözleşmeleri ve yüklenici firma tarafından ödenen ücretlere ilişkin bordrolara göre belirlenen ücretlerin ödendiğini bildirdi. Karaismail-oğlu, şunları kaydetti: “İşçilerin işe giriş tarihlerine göre ücret skalalarının tespit edilmesine ilişkin madde hükmü, ilk defa 15 Temmuz 2005 tarihinde imzalanan 11. İşletme Toplu İş Sözleşmesi ile kabul edilmiş olup, söz konusu tarihten sonra işe giren tüm işçilere (daimi -normal-, şehit yakını, gazi, engelli, eski hükümlü) uygulanmaktadır.”

Yanıta, Karayolları Genel Müdürlüğü’ne bağlı işyerlerinde İş Yasası’na tabi işçi statüsünde çalışan personel için Türk Ağır Sanayi ve Hizmet Sektörü Kamu İş Verenleri Sendikası (TÜHİS) ile Yol-İş arasında imzalanan toplu iş sözleşmesi hükümlerinin uygulandığı bildirildi. Toplu iş sözleşmelerinin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nın başkanlığında Türk-İş, TÜHİS ve Kamu İşletmeleri İşverenleri Sendikası (Kamu-İş) arasında imzalanan kamu toplu iş sözleşmeleri çerçeve anlaşma protokolünde belirlenen esaslar çerçevesinde, 2 yılda bir yenilendiği de kaydedildi.

7 YILDA 3 KEZ TEMEL ATILDI, 7 BAKAN DEĞİŞTİ

Çukurova Havaalanı projesinde 7 yılda 3 kez temel atıldı, 7 bakan değişti ama hâlâ proje bitmedi.

Çukurova Havaalanı projesi ihaleye çıkarıldığı 2011 yılından beri Mersin’in gündeminde. İnşaatına 2013’te başlanan havaalanı hâlâ açılmadı ama en çok temel atma, en çok bakan değiştirme, en çok seçim görme rekorlarını kırarak şimdiden tarihe geçti.

Havaalanı 7 yılda 3 kez temel atma törenine sahne oldu. Bu sürede 7 Ulaştırma Bakanı geldi geçti. Çukurova Havaalanı’nın ilk temel atma töreni tarihi olan Mayıs 2013’te Mersin Valiliği koltuğunda Hasan Basri Güzeloğlu oturuyordu. 2017 mart ayında yapılan ikinci temel atma töreninde Mersin Valiliği koltuğunda Özdemir Çakacak oturuyordu.

Çukurova Havaalanı’nın üstyapı işleri temeli ise 10 Haziran 2018’de atıldı. O tarihte Mersin Valiliği koltuğunda Ali İhsan Su oturuyordu. Çukurova Havalanı’nın temel atma törenine katılmak 3 valiye de nasip oldu. Çukurova Havaalanı’nın 2013 yılındaki değerlerle 357 milyon TL’ye mal olacağı açıklanmıştı. Havaalanı, için büyük kısmı tarım arazisi olan 8 milyon metrekare alan kamulaştırılmıştı.

ÇUKUROVA HAVAALANI İHALESİ LİMAK-KALYON-CENGİZ ELENİNCE İPTAL EDİLMİŞTİ

Limak-Kalyon-Cengiz’in elenmesinin ardından mart ayında iptal edilen ve Ulaştırma Bakanı’nı yiyen Çukurova Havaalanı ihalesi ekim sonunda yeniden yapılacak. CHP milletvekili Bulut, “Gözümüz, bu ihalede. 500 milyon Avro harcanacağına mevcut havaalanı modernize edilsin” dedi.

Ekim sonunda dikkat çeken bir ihale yapılacak. Daha önce Limak-KalyonCengiz İnşaat ortak girişiminin elenmesinin ardından iptal edilen Çukurova Havaalanı için yeniden ihaleye çıkıldı.

Marttaki ihale sürecinde Limak-Kalyon-Cengiz ortak girişim grubunun elenmesinin ardından bakanın görevden alınması ve ihalenin iptal edilmesi günlerce tartışılmıştı. Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMI) Genel Müdürlüğü’nün ilanına göre, ihale Çukurova Havaalanı Üstyapı Tesisleri’nin yapımı, havaalanının işletim ve devri işini kapsıyor. Şartname bedelinin 25 bin lira olduğu ihalede son teklif tarihi 26 Ekim. İhale kapalı teklif usulüne göre yapılacak.

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

Bakan Gitmişti

Havaalanının üstyapı tesislerinin ihalesi geçen mart ayında yapılmıştı. İhaleye LimakKalyon-Cengiz İnşaat Ortak Girişim Grubu ile Günbeton İnşaat-Terminal Yapı Ortak Girişimi teklif verdi.

Ancak LimakKalyon-Cengiz İnşaat Ortak Girişim Grubu şartlı teklif verdiği gerekçesiyle elendi. İhaleyi Günbeton İnşaat-Terminal Yapı Ortak Girişimi 100 milyon Avro kira bedeli karşılığı kazandı. 16 Mart'taki ihalenin ardından 27 Mart'ta dönemin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Cahit Turhan, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından görevinden alındı. İhale yeni Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun onayına sunuldu. Günbeton İnşaat-Terminal Yapı Ortak Girişimi'nin kazandığı ihale "güvensizlik" gerekçesiyle yeni bakan tarafından iptal edildi.

Dikkatle İzliyoruz

CHP Adana Milletvekili Burhanettin Bulut, "Çukurova Havaalanı için mart ayında yapılan ihale, Cengiz, Limak ve Kalyon'dan oluşan ortak girişim kazanamayınca iptal edilmişti. Hatta ihale adrese teslim edilemeyince dönemin bakanını Saray görevden almıştı. Gözümüz, kulağımız bu ihalede olacak. Nasıl bir süreç izlenecek hep beraber göreceğiz. İhale sürecinin şeffaf bir şekilde yürütülmesini bekliyoruz" dedi.

Bulut, hâlihazırda Adana'da bölgeye hizmet veren ve ihtiyaçları karşılayan bir havaalanı olduğunu, yılda ortalama 5 milyon kişinin kullandığı Şakirpaşa Havaalanı'nda yolcu sayısının 5 yıldır değişmediğini söyledi.

Milyonlar Şirketlere...

Yeni havaalanının kapasitesinin 12 milyon olacağını dile getiren Bulut, şöyle devam etti: "Yolcu garantisi verilen, bölgesel olma özelliği ile Çukurova Havaalanı'na benzeyen, Afyon ile Kütahya arasına yapılan Zafer Havaalanı'ndaki plansızlık ortada. Çok az yolcu kullandığı için devlet bütçesinden mevcut şirkete milyonlarca lira aktarılıyor. Şirketin zararı vatandaşın sırtına yükleniyor. Çukurova'nın en bereketli toprakları üzerine yapılacak havaalanını Mersinli hemşehrilerimizin kullanabilmesi için Şakirpaşa Havaalanı'na geldikleri kadar mesafe kat etmeleri gerekiyor. Adanalıların da yeni havaalanını kullanabilmeleri için fazladan 45 km kat etmesi gerekiyor. 500 milyon Avro harcayıp yeni bir havaalanı yapmak yerine, çok daha az bir parayla Şakirpaşa Havaalanı modernize edilip kapasitesi genişletilebilirdi."

10 BİN KAYISI AĞACINI KESİP İMARA AÇACAKLAR

CHP Genel Başkan Yardımcısı Veli Ağbaba, Kale Belediyesi'nin 2 bin dönümlük tarım arazini imara açma planına tepki göstererek, "En verimli kayıpların yetiştirildiği bölgeyi beton yığınına çevirmek çevre katliamıdır" dedi.

Kale ilçesi'nde son günlerde Soğukpınar ve Düztarla mahallelerinde bulunan tarımsal arazilerin imara açılacağı konuşuluyor.Kale Belediyesi'nin Karakaya Barajı'nın yanı başındaki yaklaşık 2 bin dönümlük arazide gerçekleştirdiği imar düzenlemesi ile 10 bine yakın kayısı ağacının kesileceği bölgede yüksek binaların yükseleceği ve baraj kenarının ranta kurban edileceği belirtiliyor.

Türkiye'yi Çoraklaştıran Zihniyet Elini Kale İlçesi'ne Atmış

Konuyla ilgili değerlendirmelerde bulunan CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Malatya Milletvekili Veli Ağbaba, "Malatya'nın en verimli tarım arazilerine sahip Kale İlçesi'nde ne yapılmaz dersiniz, 'tarım arazilerinin imara açılması' denir. Ancak görülen o ki Kale'de de alışılmış bir AKP yandaşlığı, rant hırsı ortaya çıkıyor. 10 Bine yakın kayısı ağacını kesip bina yapmak nedir?18 yıldır derelerin üzerine HES yaparak, meraları yandaşlarına peşkeş çekerek, yerleşim yerlerinin yanı başına taş ve maden ocakları için izin vererek,tarım arazilerini imara açarak Türkiye'yi çoraklaştıran bir zihniyet şimdi de elini Kale İlçesi'ne atıyor" ifadelerini kullandı.

Malatya'nın Kalbine Hançer Sokuyorlar

CHP Genel Başkan Yardımcısı Veli Ağbaba, "Soğukpınar ve Düztarla Mahalle sakinleri Kale Belediyesi'nin tarım alanlarını imara çevirme işlerini gizli yürüttüğünü belirterek, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na tarım arazisi olan yerleri boş alan olarak göstererek imara açılması için müracaatta bulunduğunu ifade ediyorlar.Bu iddialar hem çok ciddi hem de üzücü.Malatya'nın en verimli arazilerini boş alan gösterip imara açmak Malatya'nın kalbine hançer sokmaktır.30-40 yıllık ağaçları kesip tek geçim kaynağı kayısı olan insanları açlığa mahkum etmek, yerinden yurdundan etmek istiyorlar.Kale'de hiç hazine arazisi, kıraç arazi yok mu ki kayısı bahçelerinin olduğu yer imara açılıyor?Anlamak mümkün değil" dedi.

Yüzde 90 Oy Aldıkları Yerde Bunu Yapıyorlar, Diğer Yerleri Siz Düşünün

Kale İlçesi'nin sadece Malatya'da değil Türkiye'de AKP'ye en yüksek oy veren ilçelerden biri olduğunu hatırlatan Ağbaba, "Yüzde 90-95 oy aldıkları yerleşim yerine bunu yapıyorlar. Varın gerisini siz düşünün. AKP'nin gözünü rant hırsı bürümüştü. Gözleri başka bir şey görmüyor. Onlar için sonunda kazanç varsa yıllardır kendilerine oy veren seçmenler de bir kalemde silinir. Soğukpınar ve Düztarla Mahalle sakinleri kayısı bahçelerine baraj manzaralı binalar yapılmasına izin vermeyeceklerini belirtiyorlar. Bizler de bu haklı taleplerinde yanlarında olacağız, örgütümüzle birlikte 'rantsal dönüşüme' karşı çıkacağız" ifadelerini kullandı.

AKP'Lİ BELEDİYE YEŞİLE DÜŞMAN!

AKP'li Başakşehir Belediyesi, yol yapmak için Hayat Parkı'nın içinde bulunan ağaçları kesmek istiyor. Parkta çadır kurup nöbete başlayan CHP'li Bakır, "Parkların talana kurban edilmesini doğru bulmuyoruz" dedi.

AKP'li Başakşehir Belediyesi, bir AVM ile bir çarşı arasında kalan yolun yargı kararıyla kapatılmasının ardından yeni yol yapmak için çalışma başlattı. Bölgenin yeşil alanlarından Hayat Parkı'nın içerisinden geçirilmek istenen yola karşı ise tepki büyük. CHP Başakşehir İlçe Başkanı Deniz Bakır, parktaki ağaçların kesilmemesi için çadır kurdu ve nöbet tuttu.

Hoşdere Mahallesi'nde Mavi Çarşı ile Bahçeşehir Galaria AVM arasında kalan arazi yol olarak kullanılıyordu.

Ancak sekiz 'hak sahibi' yol olarak kullanılan alana belediyenin fiilen el koyduğu ve kamulaştırma yapmadığına dikkat çekerek, İBB ile Başakşehir Belediyesi hakkında dava açtı. Küçükçekmece 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde görülen davada karar 18 Şubat'ta çıktı. Davada belediye haksız bulundu ve sekiz kişiye tazminat ödenmesine hükmedildi. Bunun üzerine AKP'li belediye, yolu kapattı. Yolun bulunduğu alana da "Bu yol çarşı maliklerinin açmış olduğu dava neticesinde kapatılmak zorunda kalınmıştır" yazılı pankart asıldı. Belediye, kapatılan yolun alternatifini yapmak için 'kolları sıvadı' ve yolu Hayat Park'ın içinden geçirmeye karar verdi.

CHP'li Başkan Nöbette

Yol için parktaki ağaçların kesilmek istenmesine ise bölge sakinleri tepkili. CHP Başakşehir İlçe Başkanı Deniz Bakır parkın içinden yol geçirilmek istenmesine karşı Hayat Parkı'nın içine çadır kurdu ve nöbet tutmaya başladı. CHP Başakşehir İlçe Başkanı Deniz Bakır, "Yöneticilerin ağaçları pervasızca talan etmesine göz yummamak adına parka geldik ve çadır kurdum, nöbet tutuyorum" dedi.

Talana Kurban Edilecek

CHP'li Deniz Bakır, şöyle devam etti: "Burada iki AVM arasında kalan bir yol vardı. Bu yol, AVM'lere ait, ortak kullanım alanı olduğu için de malikler dava açıyorlar. Bu dava da dükkân sahiplerinin lehine sonuçlanıyor, belediye tazminat ödemek zorunda kalıyor. Yol kapatılıyor. Daha sonra da alternatif yol güzergâhı oluşturulmak isteniyor. Şimdi kapatılan yolun 30 metre ilerisinde olan parktan yol geçirmeye çalışıyorlar. Gerekçeyi de esnafa mal ediyorlar, 'Davayı kaybettiğimiz için, kapatıyoruz' diyerek. Sağa sola da pankart astılar. Kapatılan yol ve parkın 50'şer metre ilerisinde alternatif yollar var. Alternatif yol güzergâhları olmasına rağmen parkın tam ortasından yeni yol yapma girişimi aklımızı kurcalıyor. Oysa burası bir toplanma merkezi. İstanbul'un da bir deprem gerçeği söz konusu... Böylesine basit nedenlerle vatandaşa ait olan müşterek alanlarımız olan parkların talana kurban edilmesini doğru bulmuyoruz"

BEYKOZ'DA BİR GARİP İHALE

AKP'li Beykoz Belediyesi koronavirüs salgınıyla mücadele kapsamında açık ve kapalı alanların dezenfeksiyonu hizmet alımı ihalesi yaptı. İhaleyi 2 milyon 626 bin lira bedelle ihaleden 21 gün önce kurulmuş bir şirket aldı.

Beykoz Belediyesi Sağlık İşleri Müdürlüğü, 7 Nisan'da ilçe genelinde koronavirüs salgın hastalığıyla mücadele kapsamında açık ve kapalı alanların dezenfeksiyonu hizmet alımı ihalesi yaptı. Doğal afet gibi durumlarda kullanılan pazarlık usulü 21 B maddesine göre yapılan ihalenin yaklaşık maliyeti 2 milyon 958 bin 301 TL olarak belirlendi. İhaleye 3 teklif verildi. 17 Mart'ta kurulan Cleanet Temizlik Hizmetleri Anonim Şirketi ihaleyi 2 milyon 626 bin lira bedelle kazandı ve 16 Nisan'da ilçe belediyesiyle sözleşme imzaladı. 16 Nisan'da başlayan iş 16 Temmuz'da sonlandı. İstanbul Ticaret Odası kayıtları incelendiğinde şirketin sahibi DNC Medya Yayıncılık ve Bilişim Hizmetleri şirketi görünüyor. Şirketin kuruluş tarihi ise 17 Mart 2020.

Meclis Gündeminde

Beykoz Belediyesi'nin CHP'li Meclis üyesi Cemal Sataloğlu ihaleye ilişkin ilçe belediyesi meclis başkanlığına bir soru önergesi verdi. Sataloğlu önergesinde özetle şu ifadeleri kullandı: İlgili şirketin faaliyet konusu reklam ajanslığı. Danıştay kararında ihalelerde katılım ölçütlerinin belirlenmesinde mevzuat ve ilgili şartname hükümlerinde belirlenen teknik ve mali yeterliliklerin esas olduğu belirtilmektedir. İdare, 17.03.2020 tarihinde 100.000,00 TL sermaye ile kurulmuş bir şirkete, şirketin kuruluş tarihinden 21 gün sonra yapmış olduğu bir ihale için hangi kriterleri dikkate alarak, 4734 sayılı kanununun 21/b maddesine göre yapmış olduğu ihale için ilgili firmadan teklif almış ve sözleşme imzalamıştır? 21 günlük bir şirketin hangi teknik ve mali verileri yeterli görülmüştür? Toplam hakkeş tutarı ne kadardır?"

AKP'Lİ BELEDİYE, İBB'NİN ARAZİSİNE ÇÖKMÜŞ: HALIÇ 'KAÇAK İNŞAAT' KOKUYOR!

İktidar, Haliç üzerinden İBB'ye yüklenmeye çalışırken AKP'li Eyüpsultan Belediyesi'nin Haliç Koruma Alanı'ndaki büyükşehir belediyesine ait arazide kaçak inşaat yaptığı ortaya çıktı. İBB, inşaatın durdurulması için AKP'li belediyeye yazı gönderdi. İBB CHP Meclis Üyesi Polat, "Oldu-bittiye izin vermeyeceğiz" dedi.

AKP'li Eyüpsultan Belediyesi'nin İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) mülkiyetindeki arazide kaçak inşaatla başladığı açığa çıktı. Büyükşehir Belediyesi, inşaatın kaçak olduğunu tespit etti ve Eyüpsultan Belediyesi'nin çalışmalarını durdurmasını talep etti.

Eyüpsultan Belediyesi, İBB mülkiyetinde olan Alibeyköy Mahallesi'nde '28 ada 2 parsel'de 'hizmet binası' yapmak için inşaatla başladı. Haliç Koruma Alanı kalan arazideki inşaat faaliyeti iki kata ulaştı. Ancak daha sonra arazinin Eyüpsultan Belediyesi'nin değil, İBB mülkiyetinde olduğu ortaya çıktı. İBB İmar Müdürlüğü de bölge sakinlerinin itirazı üzerine söz konusu arazide 15 Ağustos tarihinde tespit çalışması yaptı. İnşaatın kaçak olduğunu saptayan müdürlük, tutanak tuttu ve çalışmaların durdurulması için AKP'li belediyeye yazı gönderdi.

İvedi Olarak Durdurun

İBB İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı İmar Müdürlüğü'nden Eyüpsultan Belediyesi'ne gönderilen yazıda, şöyle denildi: "Eyüpsultan ilçesi, Alibeyköy Mahallesi 28 ada, 2 parsel sayılı yerde 15.09.2020 tarihinde başkanlığımız teknik ekipmanlarınca yapılan kontrolde, mülkiyeti başkanlığımıza ait olan söz konusu parselde kaçak olarak iki katlı yapı yapıldığı görülerek, ilgi arazi çalışması tespit formu düzenlenmiştir. Mülkiyeti Başkanlığımıza ait olan yerde Eyüpsultan Belediye Başkanlığınca yapılmakta olan kaçak inşai faaliyetin ivedi olarak durdurulması, yıkılarak parselin önceki haline getirilmesi ve başkanlığımıza 15 gün içerisinde teslim edilmesi hususunda gereği ve bilgilerinizi önemle arz ve rica ederim."

Dere Yatağında İnşaat Yapılmamalı

Yaşananlara ilişkin konuşan İBB ve Eyüpsultan Belediye Meclisi'nin CHP'li Üyesi Gülsüm Polat, "Bölgede oturan vatandaşların şikâyetleri vardı, 'Tek kalan yeşil alana da bina yapıyorlar' diye. Alan Haliç Koruma Bölgesi'ndeki Alibeköy Metro İstasyonu'na yakın bir yerde. Koruma alanında ve dere yatağında böyle bir yapı yapılmaması gerekiyor" dedi.

AKP'li Belediyenin İlk Vukuatı Değil

Eyüpsultan Belediyesi'nin daha önce de İBB mülkiyetindeki arazilerde inşaat yapmaya çalıştığını hatırlatan CHP'li Polat, sözlerini şöyle sonlandırdı: "Daha önce de Silahtarağa Mahallesi'nde böyle bir girişimde bulundular. Yine İBB mülkiyetindeki alana teras katlı otopark yapma girişimleri vardı. Bizim girişimlerimiz sonucunda o çalışmayı durdurduk ve alanın İBB'ye teslimini sağladık. Şu an orada İBB'nin yaptığı park çalışmaları devam ediyor, bir iki haftaya da açılır. İBB'nin mülkiyeti ya da başka bir şey dinlemiyorlar. Buldukları yere inşaat yapalım, nasıl olsa tahsis isteriz diye düşünüyorlar. Daha önce bunu yapmışlar çünkü İBB iktidarın elindeyken istedikleri gibi arazileri kullanmışlar. 23 Haziran'dan gerekli dersleri çıkarmadılar ve önceki alışkanlıklarını maalesef sürdürüyorlar. Bir kez daha söylüyoruz: Bu hukuksuz çalışmalara geçmişte de karşı çıktık, bugün de karşı çıkacağız ve İstanbullu'nun hakkını yedirmeyeceğiz. Artık devir değişti, buralar İBB'nin ve İstanbul halkının malı..."

PARSEL PARSEL İŞGAL

Salihli’de Ege Biyogaz Enerji Santrali’nin yapımı için Çapaklı köyündeki 5 parselle acele kamulaştırma kararı çıkartıldı.

Manisa’nın Salihli ilçesi Çapaklı köyünde Ege Biyogaz Elektrik Üretim A.Ş. tarafından Biyogaz Enerji Santrali ve Gübre Üretim Tesisi yapılmak isteniyor. Köylüler ve yaşam savunucuları kurulmak istenen enerji santraline karşı iptal davası açtı.

Çapaklı köyünde bulunan tesisin yapılacağı bölgedeki 135 ada, 52, 53, 54, 55 ve 56 parsel numaralı taşınmazların, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından acele kamulaştırılması yönünde karar çıkartıldı. Karar Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın imzasıyla Resmi Gazete’de bugün yayınlandı. Kararın belirtilen taşınmazların, Hazine adına tescil edilmek üzere 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 27’inci maddesi gereğince verildiği belirtildi.

'Köylünün Bağına, Zeytinliğine El Konuldu'

Acele kamulaştırma kararıyla ilgili açıklama yapan Salihli Çevre Derneği Başkanı Av. Seçil Ege Değerli, “Resmi Gazete’de yayınlanan kararlar köylünün tarlasına, bağına, zeytinliğine el konuldu. Acele Kamulaştırma işlemi aslında eskiden beri var olan idari bir işlem. Ancak acele kamulaştırma kararı devletin savaş ve doğal afet gibi olağanüstü hallerde yapacağı işlemleri, normal kamulaştırma sürecinde vakit kaybetmemesi için yaptığı istisnai bir iştir. Fakat bu iktidar döneminde acele kamulaştırma normal bir uygulama haline geldi. Biz Çapaklı’da bu kadar büyük bir projenin de bu proje sahasıyla da sınırlı kalmayacağını tahmin ediyorduk. Bugün bu tahminimiz maalesef doğru çıktı. Santral sahasının yanındaki üzerinde bağların, zeytinliklerin bulunduğu ve mutlak tarım arazisi olan 5 araziye el konuldu. Bunun hukuki bir açıklaması olmadığı için fiili olarak el koymadır. Acele kamulaştırma kararına karşı idare mahkemesinde iptal davası açacağız. Köylünün direnişiyle başa çıkamayan şirket böyle bir yola başvurdu. Şirketin bu oyunlarından korkmuyoruz ve yılmıyoruz. Ederi ne olursa olsun halkın topraklarına sahip çıkacağız” dedi.

CENGİZ DEVLET PROJESİ İÇİN YİNE KOLLARI SIVADI

Cengiz İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından Rize- Artvin Havalimanı inşaatına hammadde sağlamak amacıyla yapılması planlanan asfalt plent tesisi için çevresel etki değerlendirme (ÇED) süreci başladı. Havalimanı için yapılan deniz dolgusu üzerinde kurulması planlanan projenin bedeli 300 bin TL.

Tesisten yılda 1 buçuk ton hammadde çıkarılması planlanıyor. Her seçimde iktidarın ‘büyük’ vaatleri arasında yer alan Rize- Artvin Havalimanı’nın inşaatı sürüyor. İnşaata hammadde sağlamak amacıyla kurulması planlanan tesisin sahibi ihalelerin vazgeçilmez ismi Cengiz Holding.

Toz Bulutu Oluşacak

Proje tanıtım dosyasında yer alan bilgilere göre, çevre düzeni planlarında deniz üstünde yer alan projeye en yakın yerleşim birimi 300 metre uzaklıkta. Günde 16 saat işletilecek tesiste, saatte 24 kilogram günde ise 384 kilogram toz meydana gelecek. Cengiz Holding, 2018 yılında Kırmızı Eleme Tesisi, Hazır Beton Santrali ve Afalt Plent Tesisi için Rize Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından ÇED gerekli değildir kararı verildi. Kırmızı eleme ve hazır beton tesisi yaklaşık 2 yıldır faaliyet yürütürken asfalt plent tesisi projesi hayata geçirilmedi. Asfalt plent tesisin koordinatlarında değişikliğe giden şirket, yeniden ÇED süreci başlattı.

DOLAR ESASLI YEKDEM ÖDEMELERİYLE ÖZEL ŞİRKETLERE MİLYARLARCA LİRA AKTARILDI

YEKDEM’den yararlanan şirketlere ağustosa kadar 33 milyar TL para aktarıldı. MMO Başkanı Yener, yaptığı açıklamada “Özel şirketlere aktarılan kamu kaynakları enerji yoksullarına ayrılmalı, işten atılan, işyeri kapanan, iş bulamayan, faturalarını ödeyemeyen yurttaşlara karşılıksız maddi destek sağlanmalıdır” dedi.

Özel elektrik şirketlerine kamu kaynaklarından destekler dolar esaslı ödemelerle artarak sürüyor. Elektrikğin piyasa toptan satış fiyatı 30-35 kuruş fakat yenilenebilir enerji kaynağına dayalı özel santrallara, ürettikleri her kilowatt saat (Kwh) elektrik için 7,3 Cent, yaklaşık 55 kuruş ile 13,1 Cent/100 kuruş ödenecek.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası (MMO) Başkanı Yunus Yener, kamu kaynaklarının özel elektrik şirketlerine aktarımı ile ilgili bir açıklama yayımladı.

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

Açıklamada ülkenin gerek enerji arzı, gerekse elektrik üretiminde yenilenebilir enerji kaynaklarının payının artması hususunun MMO tarafından savunduğu vurgulandı.

Yenilenebilir enerji kaynaklarının payının artmasıyla ilgili yasal düzenleme 2005 yılında yapıldı. Ancak TL üzerinden değil yabancı para birimleri ile tanımlanan maddi destekler 2011'den itibaren uygulamaya başlandı.

MMO'nun açıklamasında bu ayrıcalıktan yararlanan tesislerin sayısı hızla arttığına dikkat çekildi: "Bugün kurulu güçleri 21 bin 877 Megawatt (MW) olan 818 santral ürettikleri elektriği 55-100 kuruştan kamuya satmaktadır. Eğer tesiste yurt içinde imal edilmiş ekipmanlar kullanılmış ise maddi destekler daha da artmaktadır. Bu ayrıcalıktan yararlanamayan şirketlerin piyasaya satış fiyatı ise 30-35 kuruş/kWh'dir."

HES'leri Koruma Aracı

Öte yandan küçük ve verimsiz tesislere destek olmak amacıyla çıkarılan Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması'nın (YEKDEM), daha sonra bazı özel şirketleri ve büyük kapasitede rezervuarlı HES'leri kollama aracı olarak kullanıldığına değinildi: "Bugün 100 MW'den büyük kapasiteli tesislerin YEKDEM kapsamındaki kurulu güçteki payı yüzde 29,2 olup, 50 MW'den büyük olanlar ise kurulu gücün yarısıdır. Desteğe ihtiyaç duyabilecek 10 MW'den küçük tesisler ise YEKDEM kurulu gücü içinde ancak yüzde 3'lük bir paya sahiptir."

YEKDEM'den yararlanan şirketlere;

* 2018'de 26 milyar TL,

* 2019'da 38 milyar TL,

*2020 Ağustos ayına kadar 33 milyar TL kamu kaynaklarından aktarıldı. Bu tutar elektrik tüketicilerinin faturalarına yansıtıldı.

Uygulama 2021'e Kadar Uzatıldı

MMO tarafından yapılan açıklamada YEKDEM uygulamasından 2020 sonuna kadar devreye girecek tesislerin yararlanması öngörülmüşken 18 Eylül tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararı ile bu süre 30 Haziran 2021 tarihine kadar uzatıldığına dikkat çekildi. Açıklamada ayrıca EPDK Temmuz 2020 İlerleme Raporu'na göre yatırım gerçekleşme oranları yüzde 70'in üzerinde olan 2 bin 100 MW kurulu güçteki santrallerin de devreye girmeleri halinde özel şirketler on yıl boyunca bu pastadan yararlanacağına değinildi.

MMO Başkanı Yunus Yener açıklamasında şunlara yer verdi:

"Bazı yöneticilerin yurttaşlara alaycı bir dille "maaşlarınızı dolar/avro üzerinden mi alıyorsunuz" diye sordukları unutulmadı. Oysa YEKDEM'de uygulamaların gözden geçirileceği ve ödemelerin TL üzerinden yapılacağı vaatleri hatırlarda olmasına rağmen uygulama değişmemiştir.

Özetle haksız bir kazanç kapısı olan YEKDEM gözden geçirilmeli, kapsamı daraltılmalı, küçük tesisler desteklenmelidir. Yenilenebilir enerji ekipmanlarında yerli tasarım ve üretimi geliştirmek için imalatçıları doğrudan destekleyen yeni bir mekanizma kurulmalıdır. Özel şirketlere aktarılan kamu kaynakları enerji yoksullarına ayrılmalı, işten atılan, işyeri kapanan, iş bulamayan, elektrik, su, doğalgaz, telefon, internet faturalarını ödeyemeyen yurttaşlara karşılıksız maddi destek sağlanmalıdır."

ENGELLİLERİN ÜCRETSİZ SEYAHAT HAKKINI 'GİZLİ KOTA' İLE SINIRLADILAR

Yüksek Hızlı Tren ve diğer şehirlerarası tren seferlerinde engellilerin kanunla verilmiş ücretsiz ulaşım hakkını elinden alan ancak tepkiler üzerine geri adım atan TCDD Genel Müdürlüğü'nün, engellilerin ücretsiz seyahatlerini kısıtlamak için 'gizli kota' uygulaması başlattığı öğrenildi.

TCDD'nin kamuoyuna açıklamadan hayata geçirdiği kota uygulamasına göre 400 kişilik trenlerde yalnızca sekiz engelliye, 600 kişilik trenlerde ise yalnızca on engelliye ücretsiz seyahat hakkı tanındı.

4736 sayılı kanuna aykırı olarak başlatılan ve TCDD tarafından gizli kalması istenen 'gizli kota' uygulamasını, engellilerin hakları için mücadele eden sivil toplum örgütleri kanıtlarıyla ortaya çıkarttı.

"TCDD Önce Yok Dedi, Kanıtlarımızı Gösterince Kabul Etti"

226 dernekten oluşan 'Engellilerin Ulaşımında Hakları Platformu'nun başvurularına başta 'Böyle bir kota yok' yanıtı veren TCDD yetkilileri, derneklerin ellerindeki belgeleri göstermesi üzerine kotanın varlığını doğrulamak zorunda kaldılar. Platform adına yapılan basın açıklamasında, "TCDD önce yok dedi, kanıtlarımızı gösterince 'yüzde 14 kota koyduk' dediler.

Bizim tespitimize göre tren başına yüzde 4. Her trende kontenjanı 8-10 koltuk olarak belirlemişler Yüzde 4 de olsa, 14 de olsa yapılan engellilerin ücretsiz seyahatini düzenleyen kanuna açık seçik aykırıdır. Olağanüstü koşullarda olağan üstü önlemler alınabilir ama bunu, bu haklardan yararlanan bizlerle görüşerek yapılması gerekir. TCDD ne bizle görüştü, ne de aldığı kararları kamuoyuna duyurdu. Bu yapılan önce eşitlik ilkesine aykırıdır ve ayrımcılık yasağının ihlalidir” açıklamasını yaptı.

"TCDD Alenen Suç İşliyor"

CHP Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer, TCDD Genel Müdürlüğü'nün engelli yurttaşların ücretsiz ulaşım hakkına getirdiği yeni kısıtlamaya tepki gösterdi. Çakırözer, “Bu yapılan anayasamızla güvence altına alınan seyahat hürriyetinin kısıtlanmasıdır. Engellilerin ücretsiz ulaşım hakkını düzenleyen 4736 sayılı kanuna aykırıdır. TCK'nın 122. Maddesine göre engellilik nedeniyle bir kişinin kamuya arz edilmiş belli bir hizmetten yararlanmasını engellediği için suçtur. Tabi bir de Engelli Hakları Uluslararası Sözleşmesi'nin ihlalidir. Bu hukuksuz ve suç teşkil eden kısıtlamaya derhal son verilmelidir” dedi.

Engelli yurttaşların önemli bir bölümünün YHT ve diğer şehirlerarası tren seferlerini sağlık gerekçeleriyle kullandığına dikkat çeken Çakırözer, kısıtlamanın sağlık hizmetlerine erişimi engellediğine de dikkat çekti. Çakırözer, “Engelli yurttaşlarımız sağlık hizmeti alabilmek ya da eğitimlerini tamamlamak için Eskişehir'den Konya'dan, Ankara'ya İstanbul'a gidiyor. Şimdi TCDD'nin bu skandal kota uygulaması milyonlarca engellimizin hem ücretsiz seyahat etme özgürlüğünü engelleyecek. Hem de engellilerin tedaviye ve eğitime erişimini de engelleyecektir” diye konuştu.

Meclis'e Taşdı, İki Bakana Sordu

TCDD'nin engellilerin ücretsiz seyahat hakkını ortadan kaldıran düzenlemesini TBMM gündemine taşıyan Çakırözer, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun ve Aile Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk'un yanıtlaması talebiyle soru önergeleri verdi.

Çakırözer, bakanlardan şu sorulara yanıt istedi:

Hızlı Tren Seferleri ve diğer şehirler arası yolcu tren seferlerinde ücretsiz seyahat hakkı sahibi engelli yurttaşlarımıza kota kısıtlaması getirilmesin uygulamasından haberdar mısınız?

Bu karar Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nın talimatıyla mı alınmıştır?

Engelli haklarından sorumlu Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bu kararı onayladı mı?

Engellilere ücretsiz ulaşımında kota konması kararı doğru ise yasal dayanağı nedir? Engellilere şehir içi ve şehirlerarası trenlerde ücretsiz ulaşım hakkı tanıyan 4736 sayılı Kanunda değişiklik yapılmadan bu kısıtlamanın getirilmesi kanunun açık ihlali değil midir?

Aynı kısıtlama Engelli Hakları Uluslararası Sözleşmesi'ne aykırı değil midir?

Alınan karar kamuoyuna neden duyurulmadı? TCDD gişeleri ve internetten satışta neden yolculara bilgi verilmemekte?

Gişelere ve illerdeki Yolcu Hizmetleri müdürlüklerine ‘Bu uygulama gizli tutulsun talimatı’ gittiği, personelin engelli yolculara bilgi verilmemesi yönünde telkinlerde bulunulduğu doğru mudur?

TCDD Genel Müdürlüğü'nün kanuna aykırı bu uygulamayı “engelliler yüzünden yeterince para kazanamıyoruz, hatta zarara doğru gidiyoruz” bahanesiyle başlattığı iddiaları doğru mudur?

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bu hukuksuz uygulamanın kaldırılması hakkında bir işlem başlatacak mı?

Bu kanunsuz uygulamayı yapanlar hakkında herhangi bir soruşturma başlatmayı düşünüyor musunuz?

HES SEVDASI SALGIN DİNLEMİYOR

Van'ın Erciş ilçesine bağlı Ulupamir köyünde yapılmak istenen Zilan Regülatörü ve HES projesi için 2012'de “ÇED gerekli değil” kararı verildi.

Kararla birlikte Gökakım Elektrik Üretim AŞ tarafından üretim lisansı alındı. Resmi Gazete'de 2014'te yayımlanan Bakanlar Kurulu kararı ile “acele kamulaştırma” kararı verildi.

Avukat Özgür Çağlar Aksu tarafından aynı yıl yargıya taşınan karar hakkında Danıştay 6. Dairesi “hukuka uyarlık görülmediği” gerekçesiyle iptal kararı verdi.

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu da 2015’te, kararı onadı. Kararın onanması sonrası proje durdu. 2018’de Gökakım Elektrik Üretim AŞ’nin üretim lisansı iptal edildi ve yerine Zilan Elektrik Üretim AŞ’ye üretim lisansı verildi.

Üretim lisansı verildiği dönemde Zilan Elektrik Üretim AŞ’nin Yönetim Kurulu Başkanı’nın, eski MHP Adana İl Yönetim Kurulu üyesi Hasan Duru olduğu öğrenildi. HES için çalışmalar, Covid-19 salgınına ve Danıştay’ın acele kamulaştırmayı iptal etmesine karşın nisan ayında yeniden başladı.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu’nun (EPDK) 22 Nisan’da projeye ilişkin “kamu yararı kararı” vermesi ile birlikte Milli Emlak Genel Müdürlüğü 14 Mayıs’ta kamulaştırma işlemi başlattı. Aynı süreçte iş makineleri, HES için bölgede çalışmalara başladı.

Avukat Aksu, EPDK’nin kararını yargıya taşıdı. Ancak, EPDK kararı ile başlayan kamulaştırma işlemlerine karşın Resmi Gazete’de dün yayımlanan karar ile bölgede tam 125 parsel için “acele kamulaştırma” kararı verildi. Karara karşı Danıştay’a başvurulacağı öğrenildi.

OSMANGAZİ KÖPRÜSÜ’NDE CEZA BİLMECESİ

Osmangazi Köprüsü’ndeki sorunlar bitmek bilmiyor. Araçlardaki Otomatik Geçiş Sistemi (OGS) cihazlarını köprüdeki sistemin görmediğini iddia eden yurttaşlar aylar sonra gelen binlerce liralık cezalarla yüzleşiyor. Muhatap bulamayan araç sahipleri, cezanın da neye göre hesaplandığını bilmiyor.

CHP Kocaeli Milletvekili ve Parti Meclisi Üyesi Tahsin Tarhan Ulaştırma ve Alt Yapı Bakanı Adil Karaismailoğlu’na yönelttiği bir dizi soru önergesiyle konuyu TBMM gündemine taşıdı.

Tarhan’a göre “İşletmeci firmanın gönderdiği her bir ceza tebligatı vatandaşta infiale yol açıyor. İcraya verilen dosya sayısı her geçen gün artmakta. Çoğu vatandaş cezalı geçiş yaptığını yapılan gecikmiş tebligatlarla öğrenmekte”.

Tam Bir Belirsizlik Var

CHP’li Tarhan konuya ilişkin özellikle esnafın yaşadığı sıkıntıları şu şekilde vurguladı: “Osmangazi Köprüsü ve bağlantı yollarındaki cezalı geçişlerde öyle rakamlarla karşılaşılıyor ki, insan hayretler içinde kalıyor. 250 liralık ceza 5 ayda 1250 lira oluyor. Adamın kamyonu 55 bin lira, hakkında 145 bin lira ceza düzenleniyor. Kamyoncu esnafı perişan.”

Kamuoyuna artarak yansıyan şikâyetleri sıralayan Tarhan sözlerine şu şekilde devam etti: “En önemli mesele şüphesiz ki sözleşmedeki faiz oranı. İşletmeci firmanın geçiş cezalarında uyguladığı faiz oranı devletin yasal faiz oranının ne kadar üstünde? Bu sorunun acilen cevaplanması lazım. İddia edildiği gibi tefeci faizi mi uyguluyor işletmeci firma? Peki, Bakanlık bu uygulamaya hangi gerekçeyle onay verdi? Ayrıca cezalı ödemelerde faizin silinip silinmediğini meselesi de önemli. İşletmeci firmanın ödemelerde hiçbir şekilde indirim yapmaması ve vatandaşa karşı acımasız bir ceza tarifesi ile faiz oranı işletmesi kabul edilemez.”

SİT ALANLARI İMARA AÇILDI; GÖKOVA KÖRFEZİ’Nİ PARSEL PARSEL SATACAKLAR

Şehircilik Bakanlığı’nın hiçbir kural tanımadığını belirten Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Gürün, “SİT alanları imara açıldı. Gökova Körfezi’ni parsel parsel satacaklar. Belediye olarak devre dışıyız” dedi.

Muğla’da bünyesinde birbirinden güzel koyları barındıran Gökova Körfezi, Marmaris, Milas ve Ula ilçeleri Doğal Sit alanlarının statüleri Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’na değiştirilerek, marina ve yapılaşmanın önü açıldı. Bu karara Muğla Büyükşehir Belediyesi, 24 bin 171 hektarlık alanın yapılaşmaya açılacağı gerekçesiyle karşı çıktı. Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Gürün yaşananları Sözcü’den Mustafa Sarıpek’e anlattı.

Gelişmeleri içi yanarak izlediğini söyleyen Gürün şöyle konuştu: Bir sürü davalar açtık. Okluk’a da dava açtık. Vatandaş Ahmet’in hukuka aykırılığına müdahale ediyorsan sıfat değil, yapılan eylem önemli. Devletin çıkardığı kanunlara göre yapılan suçsa benim Cumhurbaşkanı ya da sade vatandaş olması fark etmiyor. Bu ilke içerisinde gerekli olan müracaatları yapıyoruz. Biz belediye olarak resmi kurumuz. Farklılığı seçilmiş başkan olarak görev yapmam. Esas olan siyaset yapmak değil, hizmet etmek. Siyaseti siyasiler yapmalı. Bize gelip öneri aldılar ama verdiğimiz önerilerin hiçbir kıymeti yok ki.”

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Gürün “Kentim adına bir yönetici olarak ama bir vatandaş olarak gerçekten içim kararıyor” dedi, ekledi: Yapacak hiçbir şeyimiz yok. Hiç kaale alınmıyoruz. Onların kafasında başka şey var. İsyan ve itirazımız bu.

"Rant Kapısı Yapıp Dirhem Dirhem Satacağız Kararının Önemli Adımları Bunlar"

Gökova Körfezi'nin parsel parsel satılacağını söyleyen Başkan Gürün şöyle devam etti: “Şu anda körfeze 60-70 tane marina olabilir. Oteller olabilir. Gökova Körfezi diye bir şey kalmaz. Mavi yolculuk biter. Kural tanımıyorlar. Zaten yıllardır niyetleri buydu. Net olarak biz burayı rant kapısı yapıp dirhem dirhem satacağız kararının önemli adımları bunlar. Kıyı dışında denizin içini de tarif ediyor. İşkele yapacaksın deyip denizi de planın içine alıyorlar. Böyle bir şeyi hayal bile etmek istemiyorum. Gökova Körfezi biter ve tamamen başka bir şekil olur.”

"Elime Sopa Alıp Da Dışarıya Çıkamam"

Çıkarılan yasalarla belediyelerin yetkilerinin çok kısıtlandığını vurgulayan Gürün şunları söyledi: “Yasalardan başka enstrümanım yok. Elime sopa alıp da dışarıya çıkamam ki. Durmadan neredeyse her yerde Gökova gidiyor diye feryat ettim. Toplumsal uyandırma yapmaya çalıştım. Aynı şeyi Bodrum'da su ile ilgili de yapıyorum. En son bin 798 patlak oldu şu ana kadar. Her gün açıklıyorum, sayı sayı veriyorum. Kamuoyunu bilgilendireyim, konu kimin sorumluluğunda olduğunu anlatsın istiyorum. DSİ'ye halkın baskısı şart. Davalarımı açmışım. Durumu Cumhurbaşkanı'na da söyledim. Gökova'da da durum böyle. Ben belediye olarak devre dışıyım. Yapacak tek şeyim dava açmak” dedi.

"Yerelleşmek Şart"

Yerleşmenin dünyadaki yönetim tarzı ve demokrasi gereği olduğunu savunan Osman Gürün düşüncelerini şöyle aktardı: “Benim kıyılarındaki plan yapma hakkımı benden alıp sen bunu bilmiyorsun, ben yaparım diyorsun. Bunu yukarıdan istediğin gibi yapıp, istediğin kişilere veriyorsun. Ben elim koynumda öyle bakıp duruyorum. İlkeleri koyup beni denetlesin. Yıllardır söylüyoruz ama olmuyor. Yerleşme değil merkezleşme oluyor artık. İstanbul, Ankara, İzmir, Adana gibi büyük kentleri CHP kazanınca alelacele değiştirilen kanunlarla yetkiler ellerinden alındı belediyelerin. O kente haksızlık bu. Vatandaşa haksızlık. Çağdaş şehircilikle alakası olmayan rant meselesi bu.

TARTIŞMALI MÜDÜR!

Hakkında FETÖ Soruşturması Süren Pervin Töre, 4 Yılda 3 Kez Atandı

Muğla Olgunlaşma Enstitüsü Müdür Vekili Hüdayi Baş'a mobbing yaparak yaşamını yitirmesine neden olduğu iddiaları ile gündeme gelen Muğla İl Milli Eğitim Müdürü Pervin Töre hakkında 2016'da açılan FETÖ soruşturmasının hâlâ devam ettiği ortaya çıktı. Dört yılda üç kez atanan Töre, soruşturma başladığında Aydın'da görev yapıyordu. 2017'de Sakarya İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne, 2018'de de Zonguldak'ta aynı göreve atandı. Aynı yıl Muğla'ya geçti. Töre, 2013'te yetki alanındaki herkesi Türkçe Olimpiyatları'na çağırmişti.

Okul müdürlerine mobbing uyguladığı iddiaları ile gündeme gelen ve Muğla Olgunlaşma Enstitüsü Müdür Vekili Hüdayi Baş'ın yaşamını yitirmesi nedeniyle hakkında “taksirle ölüme sebebiyet vermek” gerekçesiyle suç duyurusunda bulunulan Muğla İl Milli Eğitim Müdürü Pervin Töre hakkında, 2016'da FETÖ soruşturması açıldığı ortaya çıktı. Muğla Olgunlaşma Enstitüsü Müdür Vekili Baş, 8 Eylül'de geçirdiği kalp krizi sonucu yaşamını yitirmişti. Baş'ın kalp krizi geçirmesinin arkasında, İl Milli Eğitim Müdürü Pervin Töre tarafından, enstitüye sınavla alınacak kişilerin listesinde usulsüzlük yapmadığı için “istifa et” baskısına maruz kalmasının olduğu belirtilmişti. Milli Eğitim Bakanlığı, söz konusu sınava ilişkin soruşturma başlatırken, Töre hakkında “taksirle ölüme sebebiyet vermek” suçundan suç duyurusunda bulunuldu. Öte yandan Töre hakkında, 2016'da, FETÖ/PDY kapsamında soruşturma açıldığı ortaya çıktı.

3 Defa Yer Değiştirdi

Aydın İl Milli Eğitim Müdürlüğü yaptığı sırada hakkında açılan soruşturmanın devam ettiği belirtilen Töre, soruşturmanın ardından, 2017'de, Sakarya İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne tayin oldu. 2018'de Zonguldak İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne atanan Töre, aynı yıl Muğla İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne geçti. Öte yandan, Töre'nin eşi hakkında da FETÖ/PDY soruşturması yürütüldüğü, soruşturma kapsamında “kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildiği” öğrenildi.

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

'Tarihi Fırsat'

Edinilen bilgilere göre Töre, 2013'te, Aydın'da düzenlenen FETÖ organizasyonu Türkçe Olimpiyatları için çağrıda bulundu. 16 Mayıs 2013'te, olimpiyatlar için düzenlenen tanıtım toplantısına katılan Töre, 22 Mayıs'ta ise 16 ilçe milli eğitim müdürü ile bir araya geldi. Burada konuşan Töre, olimpiyatlara ilişkin, "Bütün Aydın'ın sahip çıkması gerekir. Bu tarihi fırsatı kaçırmamalı" ifadelerini kullandı. Töre, olimpiyatların ardından, 30 Temmuz 2013'te düzenlenen teşekkür yemeğine de katıldı.

Hapis Cezaları Aldılar

Teşekkür yemeğinde, dönemin Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Rektörü Mustafa Birincioğlu, İl Emniyet Müdürü Ahmet Turan ve Aydın Gönüllü Eğitimciler Derneği Başkanı Şenol Tayfun da bulundu. Turan 2018'de, Birincioğlu ise 2019'da FETÖ'den hapis cezası aldı. Daha önce ilçe milli eğitim müdürlüğü görevinde de bulunan ve FETÖ'nün Aydın İl Milli Eğitim imamı olduğu öne sürülen Tayfun ise FETÖ kapsamında tutuklu yargılandıktan sonra tahliye edildi. Yemeğe katılanlar arasında yer alan ve Türkçe Olimpiyatları'nı organize ettiği kaydedilen iş insanı Şahin İlgî'nin firari olduğu belirtilirken, suikasta uğrayan Rusya'nın Ankara Büyükelçisi Andrey Karlov'u öldüren Mevlüt Mert Altıntaş'ın eğitim masraflarının İlgî tarafından karşılandığı kaydedildi. İlgî'nin, 15 Temmuz darbe girişimi başarılı olsaydı Aydın Büyükşehir Belediye Başkanı olarak görevlendirileceği iddia edildi.

YİNE KİŞİYE ÖZEL İLAN

YÖK'ün uyarısına rağmen adrese teslim ilanlar verilmeye devam ediliyor. ADÜ'de açılan akademisyen ilanı, üniversitenin aynı bölümünde çalışan araştırma görevlisini işaret etti.

Yükseköğretim Kurulu'nun (YÖK) kişiye özel ilanlara ilişkin cezai yaptırım uyarısına rağmen üniversiteler, kişiye özel kadro şartları belirlemeyi sürdürüyor.

Aydın'da bulunan Adnan Menderes Üniversitesi'nin (ADÜ) 22 Eylül'de açtığı öğretim üyesi ilanında yeni bir skandal ortaya çıktı. Birçok bölüme profesör, doçent ve doktor öğretim üyesi alınacağı belirtilen ilanda İletişim Fakültesi, Bilişim ve Enformasyon Teknolojileri bölümü için adrese teslim atama şartı oluşturuldu. İlanda "Basın ve yayın alanında doktora yapmış olmak. Üçüncü aşama gündem belirleme konusunda çalışması olmak" şartları arandı. Şartları, bölümde hali hazırda araştırma görevlisi olarak çalışan A.E.D'nin karşıladığı öğrenildi.

A.E.D'nin, YÖK'ün Ulusal Tez Merkezi'nde üçüncü aşama gündem belirleme konusunda Türkiye'de kayıtlı çalışması olan tek kişi olması dikkat çekti. A.E.D'nin kayıtlı doktora tezinin konusu ise, "Üçüncü aşama gündem belirleme araştırması: Sağlık haberleri özelinde medya ve kamuoyu bağlantısı."

A.E.D'nin aynı zamanda 2020 yılında, "Ekonomi Haberlerine Yönelik Üçüncü Aşama Gündem Belirleme Araştırması" ve "Kadına Yönelik Şiddet Haberlerinin Kamuoyuna Etkisi: Üçüncü Aşama Gündem Belirleme Çalışması" isimli iki makalesi bulunuyor. Yine 2020 yılında yayınlanan "İletişimde Güncel Çalışmalar" adlı kitapta, A.E.D'nin, "Üçüncü Aşama Gündem Belirleme Araştırmalarında Kullanılan Gündem Belirleme Ağı Modeli ve Araştırma Yöntemi" isimli çalışması da yer alıyor.

Bir Adrese Teslim İlan Da Bolu'da

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi tarafından ilan edilen Akademik Personel kadrolarının belirli bir adayı tarif eden özel şartlar sunması dikkat çekti. İlanda "Dijital hikaye anlatımı ve okuma becerisi ile ilgili çalışma yapmış olmak. Değerler eğitimi ve drama konusunda iş tecrübesi sahibi olmak" şartı yer aldı. Çocuk Gelişimi Öğretim Görevlisi kadrosu için yapılan ön değerlendirmeyi 5 kişiden sadece 1'i geçti.

ZULME 'ZEKÂT' KILIFI

Sendika karşıtlığı sınır tanımadı. İstifa etmeyen işçiyi tehdit eden işveren, dini alet etmekten de kaçınmadı. Bursa'da 400 işçinin çalıştığı Tekmis Tekstil işvereni, Türk-İş'e bağlı TESKİF'te örgütlenen işçilere önce "fabrikayı kapatırım" tehdidi savurdu. Ardından sendikalı olmayan ya da istifa eden az sayıda işçiye "zekât veriyorum" diye ikişer bin lira dağıttı.

Bursa İnegöl'de sendikalı işçilere zorluk çıkaran işveren, sendikalı olmayan ya da sendikadan istifa eden işçilere "zekât" diyerek 2'şer bin lira dağıttı. Sendikalı işçiler ücretsiz izne gönderildi.

Bazı işçilere de işyerine getirilip 1 saat çalıştırılıp eve gönderilerek mobbing yapılmaya başlandı. Türk-İş'e bağlı TEKSİF Sendikası, Bursa İnegöl'de faaliyet gösteren 400 kişinin çalıştığı Tekmis Tekstil'de yaşananlara dikkat çekti. TEKSİF, işçilerin sendikadan istifaya zorlandıklarını ve bunun için de çeşitli yasadışı yollara başvurulduğuna işaret etti.

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

Yaklaşık 1.5 yıl önce işçilerin, ayda 15-20 gün çalıştırılıp eksik maaş aldıkları ve sigorta primleri asgari ücret üzerinden yatırılıp maaşın bir kısmını da elden aldıkları için çareyi sendikalı olmakta bulduklarını anımsatan TEKSİF yetkilileri, sonrasında işverenin fabrikayı kapatacağına dair işyerine yazı astığını ancak sendikasıyla çalıştırmayı başaramadığını belirtti.

Salgın İstismarı

İşverenin sendika üyesi olmayan yaklaşık 100 işçiyi elinde tutmak için işçilere çeşitli ayrıcalıklar tanıdığını bildiren TEKSİF yetkilileri yaşananlar hakkında şu bilgiyi verdi: “İşveren eşit davranma ilkesini ihlal ederek, sendika üyesi işçilerin toplu sözleşmeden doğan geriye dönük alacaklarına karşılık sendika üyesi olmayan işçilere zekât adı altında 2 bin TL dağıttı. Geriye dönük alacakların bir hak olduğu, işverenin sadece sendika üyesi olmayan işçilere zekât vermesinin ayrımcılık yarattığı, bunun ahlaken ve dinen de uygun olmadığı iletildi. Ancak işveren salgını istismar ederek bu kez sendika üyesi olanları kısa çalışmaya ve ücretsiz izne göndererek baskı altına almaya çalıştı. Sendikalı bazı işçiler fabrikaya çağırılıp bir saat çalıştırdıktan sonra geri gönderilerek mobbinge maruz bırakıldı.”

Baskılara karşın işçilerden sadece 20'sinin sendikadan istifa ettiğini ancak fabrikadaki sendikası olmayan işçilerin koşullarının da ağırlaştırıldığına dikkat çeken sendika yetkilileri, iş güvenliğini uygulamayan işveren hakkında suç duyurusunda bulunduğunu bildirdi.

AMBULANSLARI DA VIP HASTALARA SEFERBER ETMİŞLER!

Filyasyon ekiplerinin ardından 112 Acil Sağlık Hizmetleri'nde çalışan sağlıkçılar ile ambulanslar da VIP hastalar için seferber edildi. Sağlıkçılar, “Başka vakaya giderken bu iptal ediliyor ve ‘torpilli VIP hastalara’ yönlendiriliyor” dedi.

Ankara'daki filyasyon ekiplerinde görev yapan sağlıkçıların, “Ankara'da VIP hasta döneminin başladığını, bu kişilere belirlenen algoritmaya uymamasına ve semptom göstermemesine rağmen test yaptırıldığını” anlatmasının ardından bir skandal daha ortaya çıktı. BirGün'e konuşan 112 Acil Sağlık Hizmetleri'nde görevli sağlık emekçileri, ambulansların ve 112 ekiplerinin VIP Covid-19 hastaları için seferber edildiği anlattı.

Ankara'da 112 Acil Sağlık Hizmetleri'nde ambulans şoförü olarak görev yapan ve isminin açıklanmasını istemeyen bir sağlık emekçisi, 112 Çağrı Merkezi'nde çağrılara yetişilemediğini ve bu nedenle de yurttaşların 112'ye ulaşamadığını vurgulayarak, “Bize vaka bildirimi telefonla veya telsizle yapılıyor.

Vaka bildirimde, ‘Vaka şu kişinin yakını, bu kişinin tanıdığı’ veya açık açık ‘VIP hastamız’ denilerek bizi acil bir durumu olmayan Covid-19 vakalarına yönlendiriyorlar. Hatta bir başka vakaya gidiyorsak bile bu iptal ediliyor ve ‘torpilli VIP hastalara’ yönlendiriliyor. VIP Covid-19 hastasına gittiğimizde, hiçbir şey olmadığını, arabası olduğunu veya yürüyebiliyor durumda olduğunda görüyoruz. Bazen VIP hastayı ambulansa ihtiyacı olmamasına rağmen ambulansla hastaneye götürüyoruz veya VIP hasta, ‘ben hastaneye gitmek istemiyorum bana burada, evimde bakın’ diyor” ifadelerini kullandı.

Daha Acil Hastalara Ulaşmakta Zorlanıyoruz

“VIP Covid-19 hastalarına özel muamele yapmamızı istiyorlar” diyen 112 Acil Sağlık Hizmetleri'nde çalışan ambulans şoförü, “VIP hastalar siyasetçilerin yakınları oluyor, Sağlık Bakanlığı'nda veya 112 komuta merkezinde çalışan birlerinin yakınları da olabiliyor. Açık açık ben bakanlıkta çalışıyorum veya ben siyasetçiyim diyen VIP hastalar da oluyor. Covid-19 vakalarının artmasıyla ve bizim aciliyeti olan Covid-19 vakaları ile aciliyeti olmayan VIP Covid-19 hastalarına yönlendirilmemiz nedeniyle kırmızı kodlu vaka diye tabir edilen ‘Trafik kazasında yaralanan birine veya kalp krizi geçiren acil hastalara’ ulaşmakta güçlük çekiyoruz artık” diye konuştu.

Artık Ambulansları Dezenfekte Edemiyoruz

Ankara'da 112 Acil Sağlık Hizmetleri'nde çalışan ve isminin açıklanmasını istemeyen bir acil tıp teknisyeni ise “Biz pandeminin ilk 4-5 ayında daha rahat çalışıyorduk. Pozitif veya şüpheli Covid-19 bağlantılı vaka sayımız 24 saatte sadece 4-5 civarında oluyordu. Pozitif hasta taşıdığımız zaman bize bir saat istirahat izni veriliyordu ve bu sürede de ambulansı temizleyip havalandırıyorduk ama bu bir saatlik izin de kaldırıldı. Son zamanlarda taşıdığımız pozitif vaka sayısı ve iş yükümüz o kadar arttı ki artık ambulansları dezenfekte edecek ve havalandıracak vaktimiz olmuyor. Önceki akşam peş peşe iki pozitif hasta taşıdım. Ayrıca zaman zaman eldiven, maske ve koruyucu ekipman sıkıntısı da çekiyoruz” dedi.

Götürdüğümüz Hastayı Almak İstemediler

Ankara’da bir 112 ekibinin 24 saatte 10 civarında Covid-19 hastası taşıdığını anlatan acil tıp teknisyeni sözlerini şöyle tamamladı:

“Sağlık Bakanlığı’nın açıkladığı günlük vaka sayılarının asla gerçeği yansıtmadığını düşünüyoruz. Artık ambulanslar yetmiyor ve sahada çalışan sağlıkçıların neredeyse yarısı Covid-19’a yakalandı. 150 civarındaki 112 ekibi bir dönem 70’e kadar düştü çünkü bu ekipler Covid-19’a yakalanıyor. Bu da diğer ekiplerin daha da yoğun çalışmasına yol açıyor. Dün kırmızı kodlu bir düşme vakası aldık. Yurttaş evinde düşmüş ve boynunu oynatamıyor, hemen hastaneye götürdük ama hastayı, ‘Covid-19 nedeniyle hastane dolu’ diyerek almak istemediler. Çok ciddi anlamda bir 112 krizi yaşıyor ve böyle gitmesi durumda da bu ambulans krizi çok ciddi bir boyutlara ulaşacak. Ambulansa ihtiyacı olmayan Covid-19 hastaları için tıpkı filyasyon ekiplerine tahsis edildiği gibi araç tahsis edilmeli ve 112 ekiplerinin iş yükü azaltılmalı.”

PARASI OLANA TEST

Ülkede pandemi sürecinin başladığı 11 Mart’tan bu yana altı ay geçti. Ancak toplam test sayısı halen 10 milyonun altında. Günlük test ortalaması 48 bin, test yapılabilen merkez sayısı ise 270.

CHP Ankara Milletvekili Murat Emir, Türkiye’nin nüfusa oranla test sayısında Avrupa ülkeleri arasında 33’üncü sırada yer aldığına dikkat çekti.

Emir, “Vaka sayısının az gözükmesi için bilinçli şekilde test sayısı sınırlı tutuluyor” dedi ve ekledi: “Türkiye’de günlük Covid-19 testi sayısı, son bir aydır 100 bin civarında seyrediyor ancak bu sayı yetersiz kalıyor. Vatandaş, belirtisi olsa dahi devlet hastanelerinde test yaptırmakta zorlanıyor. Kamu hastanelerine test için giden vatandaşlar, çoğu zaman test kriterlerini karşılamadığı gerekçesiyle geri çevriliyor. Özel hastanelerde ise test ücretini karşılayabilen her vatandaş, kritere bakılmaksızın test yaptırabiliyor. Bu da şunu gösteriyor. Salgının kontrol altına alınabilmesi için test sayısının bu kadar önem taşıdığı bir dönemde parası olan rahatlıkla test yaptırıyor ancak, test ücretini karşılayacak imkânı olmayan vatandaş, kolay kolay test yaptıramıyor.”

32 Avrupa Ülkesinin Gerisindeyiz

CHP’li vekil, sözlerini şöyle sonlandırdı: “Türkiye’de test sayısı daha 10 milyonu aşmadı. 195 günde 9 milyon 496 bin 268 test yapılabilirken, günlük ortalama da 48 bin 698’de kaldı. Bu rakamlar Avrupa ülkelerinin de çok gerisinde. Türkiye, şu anda nüfusa oranlandığında test sayısında Avrupa’da ancak 33’üncü sırada, dünyada ise 67’inci sırada yer alıyor. Yeterli sayıda merkezde, yeterli sayıda test yapılamadığı için salgın kontrol altına alınamıyor. İktidar vaka sayılarının düşük gözükmesini istiyor. Filyasyon süreci de sağlıklı bir şekilde yürütülemiyor.”

AŞIDA KRİZ KAPIDA

Son bir aydır zatürree aşılarında yaşanan sorunun önümüzdeki ay dağıtımını başlayacak grip aşılarında da yaşanması bekleniyor. TEİS Başkanı Saydan, “30 milyon doz grip aşısı temin edilmezse grip aşısında da talep karşılanamaz” dedi.

COVID-19 salgını ile talebin arttığı zatürree aşısının temininde ciddi sorunlar yaşıyor. Ekim ayı itibariyle dağıtımına başlaması planlanan grip aşısında da ciddi bir kriz beklentisi var.

Özellikle Dünya Sağlık Örgütü’nün (DSÖ), dünya geneli ‘grip aşısı yaptırma’ çağrısının ardından, kronik hastalığı bulunanlar ve 65 yaş üstü yurttaşlar eczanelere giderek, aşı için hazırlanan listelere isimlerini yazdırıyor.

Konuya ilişkin konuşan Tüm Eczacı İşverenler Sendikası (TEİS) Genel Başkanı Nurten Saydan, “Hali hazırda eczanelere birer ikişer zatürree aşısı geliyor. Bu miktar talebi karşılamıyor. Aynı sorunu grip aşılarında da yaşamayalım” uyarısında bulundu. Ülkede 7,5 milyon 65 yaş üstü, 25 milyon da kronik hasta olduğunu belirten Saydan, şunları söyledi: “Grip belirtileri Covid-19 belirtileri ile çok benziyor. Grip aşıları ne kadar erken yapılırsa bu hastalıkla ilgili semptomlar azaltılmış olacak ve Covid-19 teşhisi de kolay olacaktır. AB ülkeleri 200 milyon doz aşı aldı ve bu aşıları uygulamaya başladı. Bizim de bir an önce 30 milyon doz aşığı temin ederek bunu uygulamaya başlamamız gerekiyor.”

Talebi Karşılmıyor

Aşılamanın bulaşıcı hastalıklara karşı en önemli koruyucu sağlık hizmeti olduğunu belirten Saydan, “Zatürree aşıları halen eczanelere birer ikişer geliyor. Bu da artan talebi karşılmıyor. Yeterli aşı dağıtımı yapılarak vatandaşlar aşılanmalı” diye konuştu.

Saydan, ülkenin kendi aşılarını üretmesinin önemine dikkat çekerek, “Ülkemizdeki tıp ve eczacılık fakülteleri bu donanımına sahip. Devletin yerli ilaç sanayini desteklemesi hem dışa bağımlılığı azaltacak hem de fiyat avantajı getirecektir” dedi.

Zatürree Aşısı İçin Broşür

Kamuoyunun gündeminde yer alan zatürree aşısı ile ilgili olarak İstanbul Eczacı Odası’nca “Hasta Bilgilendirme Broşürü” hazırlandı. Broşürde aşılanmanın, hastalıkların ve buna bağlı ölümlerin önlenmesi açısından en önemli toplum sağlığı hizmeti olduğu belirtilerek, aşı uygulamalarıyla toplumsal bağışıklık kazanılmasının hedeflendiği aktarıldı.

"İNTERNETTE SATILANLARIN YÜZDE 99’U SAHTE"

Pandemide vitamin ve gıda takviyelerine olan talep 5 kat arttı, İstanbul Eczacı Odası uyardı: İnternette satılanların yüzde 99’u sahte.

Koronavirüs salgını, bağışıklık sistemi düşük olan kişileri olumsuz etkiliyor. Bağışıklık sistemini güçlü tutmak ve kuvvetlendirmek isteyen kişiler ise vitamin ve gıda takviyelerine yöneliyor. Gripten ve koronavirüsten korunmak amacıyla vitamin ilaçlarının kullanımının arttığını belirten İstanbul Eczacı Odası Başkanı Zafer Cenap Sarılioğlu, bu ürünlerin mutlaka hekim ya da eczacı danışmanlığında alınması gerektiğinin altını çizdi.

Geçen yıllarla kıyaslandığında mart ayından bu yana vitamin ve gıda takviyesi kullanımında 4-5 katlık bir artış olduğunu ifade eden Sarılioğlu, internet sitelerinde çok sayıda vitamin ve gıda takviyesi satışı olduğunu hatırlattı.

“Geçen yıllarla kıyasladığımızda 4-5 katlık artıştan bahsediyoruz. Ağırlıklı olarak multivitaminler ve C vitamini tercih ediliyor” diyen Sarılioğlu, şöyle devam etti: “Sağlık Bakanlığımızın internet sitelerinden satılan bu tip ürünlerin yüzde 99’unun sahte olduğu yönünde net açıklamalar mevcut. Biz bu ürünlerin firmalarıyla görüştüğümüzde kendi ürünleri olmadığını söylüyorlar. Dolayısıyla bu ürünlerin nerelerde hangi şartlarda üretildiğini, muhafaza edildiğini, içeriklerini bilme şansımız yok. Bu anlamda hastalarımızın “mutlaka bu ürünleri eczanelerden alın diyoruz. Sahte vitaminlerin ve gıda takviyelerinin kimler tarafından internet üzerinden satıldığını tespit edemiyoruz. Ancak oralardan ürün alışverişi yaptığımızda o ürünün firmasına gönderdiğimizde firma; ‘bizim üretimimiz değil’ diyor. Dolayısıyla bakanlığımızın bu ürünlerin sahte olduğu yönündeki açıklaması ispatlanmış oluyor.

Bizim tavsiyemiz kişilerin bu tip ürünlerini mutlaka hekimlerine ya da eczacılarına danışarak kullanmaları. Bu tür takviyelerin internette alınmaması gerekir.” Eczanelerde 10 liraya satılan bir ürünün internet üzerinde 2 liraya satıldığını belirten Cenap Sarılioğlu, “Bu da zaten kuşku kalkanımıza neden oluyor. Ürünlerin fiyatının bu kadar düşebilmesi gerçekliği anlamında soru işaretine neden oluyor” dedi.

Yurttaş da koronavirüs sonrası vitamin alımını arttırdığını doğruladı. Evde mutlaka vitamin bulundurduğunu belirten İlkay Makaraç, “Koronavirüs salgını sonrası daha çok vitamin kullanmaya başladık. Evde bulundurup 2-3 günde bir takviye olarak alıyorum” ifadelerini kullandı. Koronavirüs salgını öncesinde de gıda takviyesi kullandığını anlatan Ayşenur Çelik ise, vitaminleri ürünün kendi internet sitesi üzerinden almaya özen gösterdiğine dikkat çekti. Çocuğu için gıda takviyesi aldığını söyleyen Ömer Çelik de “Eczaneden aldığımız oluyor ancak fiyatı daha uygun olduğundan internette almayı tercih ediyoruz” diye konuştu.

"ANTİSEPTİK VE DEZENFEKTANLARIN BÜYÜK BÖLÜMÜ SAHTE"

Merkez İlaç Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Şapcı, 9 markaya ait 33 sahte antiseptik ve dezenfektanın listesini Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'ya iletti.

Merkez İlaç Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Şapcı, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'ya yazdığı mektupla ülke genelinde kullanılan antiseptik ve dezenfektanların büyük bölümünün sahte olduğunu söyledi.

Sözcü’nün aktardığına göre 1934 yılında kurulan ilaç şirketinin başkanı Şapcı hastanelerin kullandığı 9 markaya ait 33 sahte ürünün listesini Bakan Koca'ya iletti.

Virüsün Yayılmasında Rol Oynuyor

Şapcı, antiseptik dezenfektanların yasa gereği 'ilaç' kabul edilmesinden dolayı sadece ilaç fabrikalarında bilimsel yollarla üretilmesi gerektiği halde merdiven altı tesislerde standart dışı ve koruyucu özelliği bulunmadan üretildiğini söyledi. Şapcı, bu ürünlerin virüsten koruyabilmesi için içerisinde en az yüzde 10 oranında povidon-iyot bulunması gerektiğini, ancak sahte ürünlerde bu oranın yüzde 3.3'lere kadar düştüğünü, bunun da virüsün yayılmasında kritik rol oynadığını bildirdi.

Şapcı, şunları söyledi:

Sayın Bakan, hijyen konusunda uzman bir sanayici/eczacı olarak iddia değil, kesin tespiti sizinle üzülerək paylaşmak isterim. Koronavirüs ve diğer tüm bulaşıcı hastalıklardan korunmak üzere kullanılan antiseptik-dezenfektanlar biyosidal veya kozmetik değil kesinlikle ilaçtır.

İlaç, kanunen ve bilimsel evrensel olarak Sağlık Bakanlığı'nın denetim ve sorumluluğundaki GMP (iyi imalat uygulamaları) sertifikalı ilaç fabrikalarında üretilmek zorundadır" ifadelerine yer verdi. Haksız yere bazı kişi ve kuruluşlara ruhsat verildiğini hatırlatan Şapcı, "Bu sorumsuz kişiler merdiven altında sahte dezenfektan üretmekte ve bu dezenfektanlar başta hastaneler olmak üzere her yerde kullanılmakta ve satılmaktadır.

MASKELERİN BÜYÜK BÖLÜMÜ VİRÜSE KARŞI KORUYUCU ÖZELLİKLERİ TAŞIMİYOR

Tüketici Hakları Derneği Gaziantep Şube Başkanı Eczacı Bülent Yılmaz'ın yaptırdığı araştırmaya göre, piyasadaki maskelerin büyük bölümü "olmazsa olmaz" olan virüse karşı koruyucu özellikleri taşımiyor. Yılmaz, piyasada standart dışı maskelere yönelik yoğun denetimlerin yapılması gerektiğini vurguluyor.

Tüketici Hakları Derneği (THD) Gaziantep Şube Başkanı Eczacı Bülent Yılmaz, devletin yapmadığı piyasadaki maskelerin denetimini dernek olarak yaparak büyük tehlikeyi ortaya çıkardı. Yılmaz'ın yaptırdığı araştırmaya göre, piyasadaki maskelerin büyük bölümü "olmazsa olmaz" olan virüse karşı koruyucu özellikleri taşımiyor.

Üç kat diye satılan maskelerin birçoğunda pahalı olduğu için asıl filtre görevi gören "meltblown" kumaş kullanılmıyor. Yılmaz, devletin piyasada acilen maske denetimi yapıp sahte maskelerin toplatılmasını isterken, son dönemde artan salgının sahte maskelerden kaynaklandığını savundu.

Sözcü'den Erdoğan Süzer'in haberine göre Yılmaz, tıbbi cihaz konusundaki standartların sıkı tutulduğunu ancak genel kullanım amaçlı olarak piyasaya sunulan maske ve benzeri ürünlerde bu standartların gerekli olmadığını açıkladığını belirtti. Yılmaz, piyasaya maske üreten firmalardan "tıbbi cihaz satış merkezi yetki belgesi" veya Ürün Takip Sistemi (ÜTS) kaydı aranmadığını da bildirirken, "Ne yazık ki, vatandaşların kullandıkları maskeler için resmi bir kontrol ve takip mekanizması yok" dedi.

"Piyasa Denetimi Yapılmıyor"

Yılmaz, Tıp1 diye ifade edilen tıbbi yüz maskelerinin, özellikle pandemik durumlarda toplumda enfeksiyonların yayılma riskini azaltmak için kullanıldığını ancak bu maskelere yönelik piyasa denetimi yapılmadığını, sadece maske yapımında kullanılan kumaşların denetlendiğini söyledi. Yılmaz 3 katlı maskelerin 1'inci ve 3'üncü katında "spunbond" kumaşın, 2'nci katmanında ise asıl filtre vazifesi gören "meltblown" isimli kumaşın kullanılması gerektiğini vurguladı.

"Sahte Maskeler İmha Edilmeli"

Bülent Yılmaz, 3 katlı maskelerde olması gereken katman ve standartları karşılamayan maske üretimine izin verilmemesi, piyasada standart dışı maskelere yönelik yoğun denetimlerin yapılması ve sahte maskelere el konularak imha edilmesi çağrısında bulundu.

Piyasada satılan maskelerin çok büyük bir bölümünde her 3 katmanda da spunbond kumaşın kullanıldığını vurgulayan Bülent Yılmaz, "Bunun en temel sebebi spunbond kumaşın kilo fiyatı 4-5 dolar iken, meltblown kumaşın 15-16 dolar olması" dedi.

Salgının ilk ortaya çıktığı ve maske talebinin çok arttığı mart-nisan aylarında meltblown kumaş fiyatının 35 dolara kadar çıktığını da belirten Yılmaz, "Sahte maske üretiminin temelinde yatan şey, fahiş kâr etme arzusudur. Ne yazık ki hiçbir koruma özelliği olmayan ve ancak sahte maske olarak tanımlayacağımız bu ürünler sebebiyle, Covid-19 salgınının yayılma hızının öngörülenin üzerinde olduğunu düşünüyoruz" diye konuştu.

SALGIN KONTROLDEN ÇIKIYOR

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi, koronavirüs vakalarının bir türlü düşmediğini kaydederek, “Salgın kontrolden çıkıyor. Ankara Şehir Hastanesinde normalleşme döneminde yalnızca 3. Kule pandemi hastanesiyken şuan 1 ve 2. Kule de pandemi hastanesi oldu. Odalar iki kişiliğe çıkarıldı, Numune Hastanesinin bir kısmı tekrar açılarak hasta kabulüne başladı ama yine yetmediği için şimdi de çocuk hastanesine yetişkin covid-19 hastaları yatırılmaya başladı” açıklamasında bulundu.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Gamze Akkuş İlgezdi, salgının kontrolden çıkması ile ilgili yazılı bir açıklama yayınlayarak, “Vaka sayıları sürekli artıyor. Uzmanlar ekim- kasım gibi durumun daha da kötüyeceğini ifade ediyor. Sağlık çalışanları arasında ölümler ve bulaşma oranlar sürekli artmaya devam ediyor. Hastaneler pandemi hastanesine dönüştürülüyor, ciddi ek önlemler almayı düşünmüyor musunuz?” diye sordu.

Hekimler İstifa Ediyor

Hekimlerin ve sağlık çalışanlarının gayreti sayesinde bir çok hastanın sağlığına kavuştuğunu ifade eden CHP’li Akkuş İlgezdi, “İnsan üstü bir çalışma ile 7 aydır çalışan hekimler ve sağlık çalışanları bu şartlarda daha ne kadar çalışabilecekler? Bu çalışma temposu ve yaşananlar hekimlerde ve sağlık çalışanlarında psikoloji bırakmamaktadır. Sağlıkçılar tükenmişlik içinde hizmet vermeye çalışıyorlar. Sağlık örgütlerinin tespitlerine göre bu süreçte yaklaşık 800 istifa direkt çalışma şartları, yeterli koruyucu kişisel ekipmana ulaşamama ve iş yükü nedeniyle gerçekleşti. İlgiler ise şartları iyileştirmek için hiçbir çaba harcamamaktadır” diye konuştu.

Sağlıkta Şiddetin Sebebi Yüksek Maaş İmajı

“Sağlık çalışanları aynı zamanda yapılan açıklamalar nedeniyle de toplumda yüksek maaş alıyor imajı ile konumlandırılıyor” diyen Gamze Akkuş İlgezdi, hekimlere ve sağlık çalışanlarına yönelen şiddetin sebeplerinden birinin bu imaj olduğunun altını çizdi.

Hekimler için sürekli olarak ek ödeme yapılacak açıklamalarına dikkat çeken Akkuş İlgezdi, “Ek ödeme müjdeleri verilen sağlık çalışanları hakkında sanki toplumda çok yüksek maaş alıyorlar imajı yaratılmıştır. Bu imaj, hayatları pahasına hasta bakan hekimler ve sağlık çalışanlarını yönelen şiddetin ana sebeplerinden biri olmaktadır. Üstelik tüm müjdelere rağmen birçok hekim ve sağlık çalışan ek ödemelerini almamıştır” dedi.

Ankara’da Salgın Kontrolde Çıktı!

Genel Başkan Yardımcısı Gamze Akkuş İlgezdi, Sağlık Bakanının da açıkladığı gibi Ankara’nın çok kötü durumda olduğunu hatırlatarak, “Ankara’da durum o kadar kötü ki, Şehir Hastanesinde normalleşme döneminde sadece 3. Kule pandemi hastanesiyken şuan 1 ve 2. Kule de pandemi hastanesi oldu. Odalar iki kişiliğe çıkarıldı, Numune hastanesinin bir kısmı tekrar açılarak hasta kabulüne başladı ama yine yetmediği için şimdi de çocuk hastanesine yetişkin covid-19 hastaları yatırılmaya başladı. Numune Hastanesinde yeni bloklar hasta kabulü için düzenleniyor. Ankara’da her gün hastanelerde yer bulmak için saatlerce hastane gezen ambulans haberleri alıyoruz” açıklamasında bulundu.

Salgına karşı bilim kurulunun önereceği daha sert tedbirlerin alması gerektiğinin altını çizen Akkuş İlgezdi, “Tatilden, köylerinden büyükşehirlerle geleceklerle diğer büyük şehirlerin de Ankara’ya benzeyeceği aşikardır. Çok daha sıkı önlemler alınmazsa, salgın iyice kontrolden çıkacak” dedi.

Sağlık Bakanlığı Eleman Almıyor

Pandemi döneminde yetişmiş sağlık çalışanlarına ihtiyacın çok yoğun olduğunu ifade eden Gamze Akkuş İlgezdi, “Sağlık Bakanlığı yardımcı sınıflarda eleman ihtiyacı için yeni alım yapmazken, yetişmiş elemanlar istihdama kazandırılmamakta, hasta yakınları salgın koşullarında koronavirüslü hastalarının yanında refakatçi olarak kalmaya zorlanmaktadır” açıklamasını da yaptı.

CHP’li Akkuş İlgezdi işsiz durumda yetişmiş çok sayıda sağlıkçının atamasının yapılmamasını eleştirerek, “Nasıl bir tedbir anlayışı ki, Covid19’lu hastanın yanına sağlıklı hasta yakınını hiçbir koruyucusu olmadan refakatçi olarak tutuyorsunuz. Bu yüzden hasta yakınlarının hastalık kapmasına ve kendi çevrelerine bulaş riski olmasına neden oluyorsunuz. Bu kadar işsiz sağlıkçı varken, onlar bu görevleri fedakarca yapacakken onların istihdamını neden düşünmüyorsunuz?” dedi.

Gamze Akkuş İlgezdi sağlıkçı istihdamı hakkında da Sağlık Bakanı Fahrettin Koca’ya bir soru önergesi vererek, “Neden sağlıkçıları istihdam etmiyorsunuz?” diye sordu.

'VAKIFLAR' ESNEYEMEDİ

30 kişinin virüse yakalandığı Vakıflar Genel Müdürlüğü'nde uzaktan çalışmaya geçilmedi.

Türkiye Kamu-Sen, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nde 30 kişinin Covid19'a yakalandığı, buna karşın dönüşümlü ve uzaktan çalışmaya geçilmediğini bildirdi. Türkiye Kamu-Sen'in, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na sunduğu raporda şöyle denildi: "Sağlık Bakanlığı'nın vaka artışlarının en fazla görüldüğü yer olarak açıkladığı Ankara ili çapında ilave birçok tedbir alınmış ancak Vakıflar Genel Müdürlüğü'nde birçok kişinin Covid-19'a yakalandığı ve bu sebeple karantinada olduğu bilinmekte iken, dönüşümlü yahut uzaktan çalışmaya geçilmesi hususunda herhangi bir çalışma yapılmamıştır."

Fabrikalar Sorunlu

Raporda, genel müdürlük birimlerinde açık ofis usulünde çalışanların birçok ortak alanı kullanma mecburiyetinde olduklarına da dikkat çekildi. Bu kişilerin toplu taşımayı kullanmalarının bulaş riskini artırdığı belirtilen raporda, "Bilgi işlem altyapısı uzaktan çalışmaya imkân vermesi ve bulaş riskini azaltmak adına esnek mesai ve evden çalışma uygulamasına geçilmesi uygun olacaktır" denildi.

Raporda, Milli Savunma Bakanlığı'na bağlı MKE bünyesindeki fabrikalarda, EÜAŞ, TEİAŞ ve yük tevzi müdürlükleri ile şeker fabrikaları ve ETİ Maden Genel Müdürlükleri'nde Cumhurbaşkanlığı'nın esnek çalışma genelgesinin ya uygulanmadığı ya da kısmen uygulandığına da dikkat çekildi. Salgının yayılmasının önlenmesi adına bu işyerlerinde maksimum hijyen koşullarının sağlanması ve uygun olan birimlerde esnek çalışmaya geçilmesi, zorunlu çalışmaya tabi tutulan söz konusu personele diğer bazı kurumlarda olduğu gibi ikramiye ödenmesi istendi. Raporda esnek çalışma, idari izin uygulamalarına yönelik özellikle taşra birimlerinden yoğun şikâyetler alındığı da belirtildi.

SALGINDA 'FIRTINA' KAPIDA, ACİLLER KALDIRAMAZ

Salgında '6'ncı ay raporu'nu açıklayan TTB Koronavirüs İzleme Grubu, 95 sağlık emekçisinin Covid-19 nedeniyle hayatını kaybettiğini aktardı. Salgında 'fırtınanın kapıda olduğunu' belirten TTB, acil sağlık hizmetlerinin fırtınayı kaldıracak durumda olmadığını vurguladı.

İKTİDARIN hedefindeki Türk Tabipleri Birliği (TTB) Koronavirüs İzleme Grubu, salgında 6'ncı ay raporunu açıkladı. Raporun açıklandığı basın toplantısı çevrimiçi yapıldı. Toplantıya TTB Başkanı Sinan Adıyaman, Prof. Dr. Kayıhan Pala, Prof. Dr. Özlem Kurt Azap, Doç. Dr. Cavit Işık Yavuz, Doç. Dr. Osman Elbek katıldı. TTB, salgında "fırtınanın kapıda olduğunu" belirtti, acil sağlık hizmetlerinin fırtınayı kaldıracak durumda olmadığını vurguladı.

Toplantıda, "41'i hekim olmak üzere 95 sağlık çalışanı ve 7 bin 506 yurttaşı Covid-19 nedeniyle kaybettik. Tüm amacımız ölümleri önlemektir" denildi.

85 yazarın katkı sunduğu raporda, Covid-19 tedavisinde kullanılan Hidroksiklorokin ilacının yan etkilerinin olduğu ve birçok ülkede bu ilacın kullanılmadığına dikkat çekildi. Raporda, söz konusu ilacın ülkede kullanılmaktan vazgeçilmesi gerektiği dile getirildi. Haziran ayı itibarıyla hükümetin 'kontrollü sosyal hayat' olarak tanımladığı süreçte aldığı önlemlerin yetersiz olduğunun vurgulandığı raporda, bu sürecin salgına olumlu veya olumsuz nasıl bir etki yaptığı konusunda herhangi bir veri olmadığı kaydedildi.

Meslek Hastalığı Sayılsın

Raporda, koronavirüse yakalanan sağlık çalışanlarının durumuna dikkat çekilerek, bunun sağlık çalışanları için meslek hastalığı olarak tanımlanması gerektiği bildirildi. Raporda, sağlık çalışanlarının haklarını aramak için mahkemelere başvurduğu ifade edilerek, "Özveri ile çalışan sağlık çalışanlarına hukukun uzun koridorlarını, labirentlerini mi değer görüyorsunuz" denildi.

Bu Kadar Ölüm Yaşanır mıydı?

Açıklamada konuşan TTB Başkanı Prof. Dr. Sinan Adıyaman, "Türk Tabipleri Birliği'nin önerileri hayata geçirilseydi, eğer bizlerle sürekli, yapıcı, açık, eşitlikçi bir görüşme ve salgın kontrolü eşgüdümü sağlansaydı bugün Türkiye'de bu kadar hasta ve ölüm yaşanır mıydı? 41'i hekim olmak üzere 95 sağlık çalışanını kaybeder miydik?" dedi.

Doç. Dr. Osman Elbek ise 'kontrollü sosyal hayat' sürecinde alınan kararların olumsuz etkilerinin altını çizdi. Elbek, "AVM'lerin açılması, dünyanın kabul ettiği 'yeniden açılma' kriterlerine aykırı. İlk açılacak olan yerler küçük işyerleri olmalıydı" dedi.

Basın toplantısından öne çıkan başlıklar şöyle:

- **Toplumla Paylaşılmalı:** Kontrollü sosyal hayat olarak tanımlanan bir süreç başladı. Çeşitli illerde seyahat serbestisi açıldı. Bunun neden yapıldığını bilmiyoruz. Ama açılacak illerin vaka sayısının toplumla paylaşılması ve düşük olması gerekmektedir. Bugün Antalya’da eğer meslektaşlarımızı tek tek hastalanıyorsa burada alınan kararlarda epidemiyoloji bilimine dikkat edilmediğini gösteriyor
- **Yeterli Grip Aşısı Stoğu Yok:** Önümüzdeki dönem gelen fırtınayı durdurabilecek en önemli şeyin grip aşısı olduğunu ancak bunun için de ne yazık ki elimizde yeterli stoğun olmadığını farkındayız. Önümüzdeki dönemde bizi büyük bir tsunami bekliyor. Çünkü açılma dönemini bilimsel kriterlere uygun bir biçimde yapmadık. Sanayi alanlarını çevreleyen mahalleler çok ciddi Covid-19 yoğunluğuna maruz kalıyor
- **Sınıfsal Sınırlar:** İstanbul, Covid-19 konusunda sınıfsal olarak ayrılmış durumda. Bir tarafta kapalı sitelerde Covid-19’dan uzak duran insanlar, bir tarafta ise çalışmama hakkına ulaşmayan insanlar var. Anadolu yakasındaki D-100 Otoyolu artık bir otoyol değil, sınıfsal bir sınır haline gelmiş durumda”
- **Ağır Hasta Tanımı Net Değil:** Sağlık Bakanlığı’nın açıkladığı verilerde ağır hasta tanımının kimleri kapsadığının hâlâ belirtilmediğini görüyoruz. Türkiye’den yayınlanan araştırmalar, Türkiye’deki Covid-19 hastalarını gösterecek temsiliyette değil.
- **Aciller Fırtınayı Kaldıramaz:** Türkiye’deki araştırmaların çok merkezli olmadığını ve özellikle salgının yeniden açılma döneminde atılan adımların salgın mücadelesine olumlu olumsuz nasıl bir etkisi olduğunu gösteren bir yayın yok. Türkiye’de acil sağlık hizmetleri önümüzdeki fırtınayı kaldıracak durumda değil
- **Şehir Hastaneleri Çözüm Değil:** Şehir hastaneleri sorunlara çözüm değil. Bütün hastaları bir araya topladığı için Covid-19 ile Covid-19 dışı hastaların bir biri ile temasını artırdı.
- **Hak Kaybı Olmamalı:** Covid-19’dan en fazla etkilenen grupların evde kalma veya çalışmama hakkı yok. Covid-19’un çalışma hayatında herhangi bir hak kaybına neden olmaması gerekir ama öyle olmadı. Güneydoğu Anadolu’da Covid-19 vaka sayısının yüksek olmasında, sorunlu sağlık hizmetinin yanında, seçilmiş belediye başkanlarının görevden alınması da etkili oldu. Pandemiye başarı veya başarısızlığı siyaset ölçütü olmaktan çıkarmak zorundayız.

Bölgesel Kapanma Gündeme Gelebilir

Prof. Dr. Kayıhan Pala, “Türkiye’de salgının neredeyse ağırlıklı olarak sınıfsal bir özellik göstermesinden de yola çıkılarak, kamu-özel sektör ayrımı olmaksızın bütün çalışanları ve aileleri için en az 2 hafta sürecek bir kapanma gündeme gelebilir. Ama bu kapanmayı bütün Türkiye için önermek yerine salgının gerçek verileri üzerinden yeni olgu görülme sıklığının nerelerde olduğu belirlendikten sonra tartışmamız gerekir” dedi. Prof. Dr. Pala, aşı çalışmalarındaki gelişmeleri de değerlendirdi: “Ne 2020 yılı için ne de 2021 yılının ilk ayları için, en azından ilk 6 ayı için dünyada aşıyla korumanın ciddi bir gündem oluşturmayacağı anlaşılıyor. Dünya Sağlık Örgütü geçen hafta bu konu hakkında önümüzdeki 1 yıl için aşından çok fazla katkı beklenmemesi gerektiğinin altını çizdi.”

HASTA SAYILARINDAKİ ARTIŞ AÇIKLANANDAN FAZLA

Türk Tabipleri Birliği (TTB) Aile Hekimliği Kolu, 18 Mart’tan bu yana pozitif Covid-19 vakaları ile karantinada olan temaslıların takibini yapan aile hekimleriyle bir anket gerçekleştirdi. Ankette, “Aile hekimlerinin izlediği vaka ve temaslı sayılarındaki artışın, Sağlık Bakanlığı’nın açıkladığı vaka sayılarıyla kıyaslandığında daha fazla olduğuna” dikkat çekildi.

62 ilden 913 aile hekiminin katıldığı ankette, Nisan ayına göre Covid-19 vakaları ve karantinada olan temaslıların takibine yönelik izlem sayılarının artıp artmadığı soruldu. Aile hekimlerinin yüzde 72’si, takibini yaptıkları Covid-19 hastası ve temaslı sayılarının, salgının tepe noktasının yaşandığı Nisan ayına göre arttığını belirtti.

897 Hekimin Listesinde 23 Bin 437 Kişi Var

Ankette, aile hekimlerine PCR testi pozitif olan kaç Covid-19 hastası olduğu da soruldu. Bu soruya 897 aile hekimi yanıt vererek izlem listelerinde toplam 7 bin 622 PCR testi pozitif olan Covid-19 hastası olduğunu belirtti. Çalışmaya katılan aile hekimlerinin izlem listelerinde ise toplam 23 bin 437 kişi bulunduğu ifade edildi.

Anketin sonuçlarına ilişkin de “Aile hekimlerinin izledikleri vaka ve temaslı sayılarının İstanbul ili dışında artmış olduğu, genel olarak salgının hız kazandığı ağırlıklı görüş olarak bildirilmiştir” denilerek, “Aile Sağlığı Merkezlerinde en az bir sağlık çalışanının Covid-19 olduğunu bildirenlerin oranının yüzde 40 olması sağlık çalışanlarının oldukça yüksek risk koşullarında çalıştıkları anlaşılmaktadır” ifadelerine yer verildi.

Covid-19 nedeniyle bir sağlıkçının daha hayatını kaybettiği açıklandı. TTB’den yapılan açıklamada, “Elazığ’da çalışan kadın hastalıkları ve doğum uzmanı meslektaşımız Dr. Orhan Özdiller’i Covid-19 nedeniyle kaybettik. Ailesine ve tüm sağlık camiasına başsağlığı dileriz” denilerek “Ölüyoruz, sesimizi duyan var mı?” ifadelerine yer verildi.

SALGIN KRİZİ VE UZAKTAN EĞİTİMİN EĞİTİM İLE İLGİLİ SEKTÖRLERE ETKİSİ

Covid-19 pandemisi, her ülkeyi, sektörü ve kişiyi doğrudan etkilemektedir. Salgının ne kadar süreceği, ne zaman sonuçlanacağı ve hayatın ne zaman normale döneceğinin bilinmezliği yüzünden, salgın krizi Dünya’nın karşılaştığı hiçbir krize benzememektedir. Pandemi dolayısıyla eğitim-öğretime 16 Mart 2020 tarihinde ara verilmiştir ve bu süreçte yüzyüze eğitim yapılamamasından ötürü okullar fiziki olarak açılmamaktadır.

Bu durum kırtasiye, okul taşımacılığı, kantin gibi eğitimle doğrudan bağlantılı olan sektörleri ve esnafı derinden etkilemektedir.

Kantin Sektörüne Etkisi:

Türkiye Kantinciler Federasyonu ve İstanbul Kantinciler Esnaf Odası Başkanı Vahap Osmanoğlu ile görüşmemizde aldığımız bilgilere göre:

- Devlet okullarında 20-25 bin kantin var.
- Özel okul, üniversite, yurt ve hastanelerde bu sayı 40-50 bin civarında.
- Bu işletmelerin toplamda 300-400 bin arası çalışanları var.
- “13 Mart tarihinden beri kapalıyız ve herkes perişan durumda. Mart’tan Haziran’a kadar elimizde kalan ürünlerin hepsinin tarihi geçti çöpe attık, buradan zaten ayrı zararımız var. 21 Eylül’ü bekliyorduk şimdi bu tarihte de okulların açılması zaten şüpheli.”
- “SSK, Bağ-Kur, kira, vergi hepsi birikti, kapalı kantinlere faturalar geliyor. İnsanlar kredi çektiler, çektiğimiz kredinin ödeme zamanı geldi geçti öteleme zamanı da geldi. Onu da kapatamıyoruz, ikinci bir can suyu ikinci bir kredi gerekiyor. Ama bu da çözüm olamayacak; çünkü borcu borçla kapatmak da çözüm değil. Bu borçları ödemek yıllar sürecek. Biz şirket veya KOBİ değiliz küçük esnafız. Kredileri çekebilmek için bile bankaya hem ipotek gösteriyoruz hem de kefil veriyoruz.”
- Tüm yetkililere tüm ilgili birimlere yazı yazdık, hiç kimse dönüş yapmadı. Ne basın ne devlet bir gün bile kantincilerden bahsetmedi. “Biz esnaf değil miyiz? Bizim neden adımız geçmiyor?”
- Hem maddi hem psikolojik yönden bitmiş durumdayız. Odamızda bile çalışanları çıkarmak zorunda kaldık. Kantinciler dışarıda da iş bulamıyor esnafta da iş yok, dışarıda da çalışamıyoruz, bitmiş durumdayız.
- “Önümüzdeki dönemde seyreltilmiş eğitim başlıyor. Seyreltilmiş eğitimde kiralari çıkarmak mümkün değil. Kantin işletmecilerinden pandemi döneminde yaşanan sıkıntıları atlatabilmesi için salgın süresince kira alınmaması, çekilen kredilerin ödemesinin ertelenmesi ve Bağ-Kur ödemelerinin pandemi sürecinde alınmaması gerekiyor”
- Konu ile ilgili Milli Eğitim Bakanlığına yazdık, çözüm getirilsin tedbir alınsın diye ama henüz cevap alamadık.”

Okul Servis Taşımacılığı Sektörüne Etkisi:

Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu (TŞOF) Danışmanı Yusuf Avan ile görüşmemizde aldığımız bilgilere göre:

- Okul servis taşımacılığı sektöründe 200 bin servisçi var.
- Okul servislerinde bir servis görevlisi bir de şoför çalışıyor; yani sektörde 400 bini aşkın kişi istihdam ediliyor.
- 6 aydır servisçi esnafı iş yapamıyor. Uzaktan eğitimin etkisiyle zor günler geçiriyor. Okul taşımacılığı sektörü, kısa çalışma ödeneğine benzer bir destek bekliyor.

- “Mart ayından beri okulların servis araçları çalışmıyor. Milli Eğitim Bakanlığı'na ücretin ödenmesi konusunda talepte bulduk ama yasa gereği bunun ödenmesinin mümkün olmadı.”
- “Mart ayından bu yana hiçbir gelirimiz yok ve devletten hiçbir destek alamıyoruz. Salgından en çok etkilenen esnaf grubu da servis şoförleri oldu destek sağlanması gerekiyor. O kadar zor durumdadır ki yoksulluk yardımı için kaymakamlık ve valiliklere dahi müracaat eden şoförlerimiz oldu ancak üzerlerinde araç kayıtlı olduğu için bu yardımlardan bile yararlanamadılar.”
- 31 Ağustos tarihi itibarıyla yüz yüze eğitimin başlayacağı bildirildiğinden Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan taşınabilir eğitim ihalelerine girdik, bir de teminat mektubu verdik. Şu anda çalışmadığımız halde verilen teminat mektupları için bankalara faiz ödüyoruz. Diğer bir husus, servis şoförlerinin araçlarının 12 yaş olması şartı var bu sebeple araçlarını yenilemeleri gerekenler yeni araç içinde tekrar borç ve kredi kullanılması gerekiyor. Bu da onlara ekstra bir maliyet getiriyor. Araçlarının yaşı dolduğu için kredi ile yeni servis aracı alan ve borçlarını ödeyemeyen servisçimize acilen faizsiz kredi desteği bekliyoruz.

Matbaa Sektörüne Etkisi:

Matbaacılar Federasyonu önceki Başkanı ve Ankara Matbaacılar Ciltçiler ve Sanatkârlar Odası Başkanı Hüseyin Gürbüz ile görüşmemizde aldığımız bilgilere göre:

- “Ticari kaygılarımız ve kayıtlarımız çok fazla. Okulların açılmaması ile Matbaacılar tarafından basılan kitaplar, tezler, ders notları, kimlik kartları bunların olmaması bizleri de çok etkiledi. Biz de çok zarar gördük sektör çok geniş bir sektör okullarını açılmaması zincir şeklinde birbirine bağlı olan sektördeki tüm esnafı çok ciddi bir şekilde etkiliyor.”
- “Ders kitapları ücretsiz dağıtılıyor ama bu kitapların yardımcı kitapları var, kâğıt var, defter var. Ayrıca ülkemizde zaten kâğıt üretimi yok. Birinci sınıf kâğıt 250 bin ton civarında üretiliyor diğeri yurt dışından geliyor.”
- “Ders kitaplarını basan büyük firmalar bile bu süreçten çok etkilendi, şubat ayında ihaleye çıktıysa o günkü kurdan kâğıdını almadıysa basım esnasında büyük zarara uğradı. Dolarla maaş almıyoruz ama dolarla ödeme yapıyoruz!”
- Kullandığımız bütün ürünler yurtdışından ithal geliyor matbaa sektörü bir de artan dolar ve euro kurundan zarar üstüne zarar ediyor.”

Kırtasiye Sektörüne Etkisi:

- Kırtasiye sektöründe en az 20 bin kitap ve kırtasiyeci esnafı var.
- Okullar 6 aydır kapalı olduğu için uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin kırtasiye malzemesine ihtiyaç duymadıklarını, kırtasiye malzemesi ve kitap satışı yapamadıklarını, depolarındaki ürünlerin kaldığını, uzaktan eğitim sürecinde işlerinin olumsuz anlamda etkilendiği, satış yapamadıkları halde ödemelerinin devam ettiğini belirten sektör çalışanları ve temsilcileri, umutlarının okulların açılmasına bağlı olduğunu dile getiriyor.
- Okulların nasıl açılacağı, ne kadar süre açık kalacağı net olmadığı için kırtasiye sektörü kısmi bir hazırlık yapıyor, ellerinde ürün kaldığında ödeme yapamadıkları için temkinli davranıyor.
- “Pandemi süreci kırtasiye sektörünü olumsuz etkiledi. Okul sezonu için bütün hazırlıklarımızı yaptık, tüm ürünlerimizi getirdik. Okulların açılmaması durumunda yaptığımız hazırlıklar boşa gider, zarar ederiz ve mağdur oluruz. Kırtasiye dükkanlarımızda sağlık, temizlik ve sosyal mesafe konularında tüm önlemlerimizi aldık, öğrencileri bekliyoruz.”

TTB'Yİ TEHDİT ETMEK, AKIL TUTULMASIDIR!

Korona salgınıyla mücadele eden hekimleri, sağlıkçıları hedef almak, TTB'yi tehdit etmek, akıl tutulmasıdır! İttifakının ortağı, ülkenin bu kadar ağır insani, ekonomik, sosyal, dış politika sorunları varken korona salgınıyla mücadele eden, hastalanan, ölen hekimlerini, sağlık çalışanlarını hedef almaktadır!

Tüm dünyada sağlık çalışanları baş tacı edilirken, tüm toplum kesimlerince fedakârlıklarına minnet duyulurken, iktidar ortaklarının ülkemizin yasal-anayasal meslek örgütü, 1953'ten bu yana hekimlerimizin çatısı altında toplandığı Türk Tabipleri Birliği'ni (TTB) 'zillet, ihanet odağı' ilan ederek hedef göstermesi, TTB'nin derhal kapatılmasını ve yöneticileri hakkında soruşturma açılarak yargılanmalarını istemesi, en basit tabirle 'siyasi-insani akıl tutulması' dır.

Koronavirüs salgınının başından itibaren ülkenin en büyük ve en köklü mesleki sağlık örgütünü dışlayarak süreci yöneten, TTB'nin uyarılarını, önlem çağrılarını kulak arkası ederek duymazlıktan gelen iktidarın 6 ayın sonunda ülkeyi getirdiği nokta, salgınla mücadelede kontrolü yitirmesi, 6 ay önceki yasaklara yeniden dönülmesini gündeme getirmesi TTB'nin haklılığının teyididir.

Ekonomik, siyasi, partisel çıkarları gözeterek halk sağlığını geri plana iten tüm uyarılara rağmen erken normalleşmeyle bu ülkenin insanlarının, gençlerinin, yaşlılarının hayatını, canını tehlikeye atan bizzat iktidarın kendisidir. İnsanları düşük faizli tatil kredisiyle sahillere gönderen, AVM'leri, işletmeleri, işyerlerini mesai ayarlaması yapmaksızın bir anda açarak milyonlarca kişiyi aynı saatte işe gitmek zorunda bırakarak toplu taşıma araçlarına yığan iktidarın kendisidir. Mitingler, üye kampanyaları, yasağa rağmen binlerce kişinin katıldığı düğünleri, açılışları düzenleyen de bu iktidarın kendisidir.

Ettikleri **Hipokrat Yemini** gereği halkın sağlığını, canların yaşatılmasını her şeyin üzerinde tutan sağlık çalışanlarını, hekimleri doğruları-gerçekleri söyledikleri, yanlışları ortaya koydukları, ülkeyi yönetenleri uyardıkları için hain ilan edip, meslek örgütlerinin kapatılmasını talep etmek, doğrudan, şeffaflıktan ve gerçeklerden korkmaktır. Demokrasiye, sivil ve örgütlü topluma inançsızlıktır!

PROKRUSTES'İN YATAĞI, YEREL YÖNETİMLER VE CHP'Lİ BELEDİYELER

Yerel Yönetim Uzmanı Dr. Ali Mert TAŞCIER

Prokrustes. Hakkındaki söylencelerde farklılıklar olsa da Yunan mitolojisine göre Attica'da yaşar. Evinde ağırladığı misafirlerini yatırdığı yatak ve o yatakta yaptığı işkencelerle anılır. Örneğin kurban yatağa sığmayacak kadar uzun ve elleri ayakları yataktan taşmışsa Prokrustes o kişinin uzuvlarını kesermiş. Eğer o kişinin boyu kısa gelirse bu sefer de yatağa bağladığı misafiri mengene ile gererek uzatırmış. Anlaşılan o ki Prokrustes'in kafasında ideal bir uzunluk ölçüsü var. Bunun doğruluğu ya da yanlışlığı tartışılmadan kafasına göre belirlediği ölçüye insanları getirmek için işkence yapmayı kendisine görev edinmiş. Kimi söylenceler ise hancı olan Prokrustes kendisinden uzun kişileri uzuvlarını keser, kısa olanların ise istediği uzunluğa gelmeleri için kemiklerini kırarmış. Her koşulda keyfi bir tutumu baskıyla dayattığı, kendinden iyi olanı kendinden daha kötü boyutlara işkenceyle getirmek istediği bir yataktan bahsediyoruz. Türkiye'deki yerel yönetimlerin Prokrustes ile ne ilgisi mi var?

Yakın zamanda konuşulan bir düzenleme vardı, yerel yönetimlere dair. "Hazırlandı, Cumhurbaşkanına sunulacak" telaşı sürerken pandemi nedeniyle rafa kaldırıldı. Aslında rafa kaldırılması belediyeler açısından bir anlamda iyi oldu. Mevcut sistemi ve işleyişini belediyeler açısından sınavacak ilginç bir pandemi sürecinden geçtik/geçiyoruz. Eğer taslak gerçekten pandemi sürecinden önce bitseydi, CHP'li belediyelerin gösterdiği performans nedeniyle yeniden elden geçebilirdi. Ekrem İmamoğlu, Mansur Yavaş, Tunç Soyer ve diğer çok sayıda belediye başkanı sürecin yıldızları haline geldiler. Başka bir ifadeyle Prokrustes'in yatağına uzun boylu olarak uzandılar.

Taslağa dair aldığımız bilgiler ışığında şunlar söylenebilir:

1. Tipik bir AKP gerekçesi olacak: Reform. Evet, yine bir reform ile karşı karşıyayız ve bu bahaneyle görev ve yetkilerde ciddi değişiklik olacağı benziyor. Reform TDK sözlüğüne göre "düzeltme" demek. Peki, düzeltilecek olan ne? Yerel yönetim sistemi. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun tarihi 2005, 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu 2004, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu ise 2005 tarihli. Yani AKP iktidarında hazırlanmış ve o zaman da reform diye sunulmuşlardı. Daha sonra 2012 yılında 6360 sayılı ve reform diye sunulan kanunla yerel yönetim sistemi köklü biçimde değişti. Devlet yönetimindeki kendi getirdiğiniz sistemi bu kadar çok "düzeltme" ihtiyacı duyuyorsanız, bir aksilik var ve kötü yönetiyorsunuz demektir. Hemen akla şu sorular gelir: Deneme yanılma yoluyla mı devleti yönetiyorsunuz? Yerel yönetimlerin yetki ve görevlerini değiştirmek ve işleyişteki aksaklıkları görmek için yerel iktidarın ellerinden gitmesi mi aydınlattı iktidarı?

2. Yerel seçimleri kaybeden iktidar neden reform ihtiyacı duydu? Herhangi bir akademik arama motoruna 6360 yazdığınızda bile binlerce çalışma çıkıyor. Hem uygulamaya dönük bilgilerden hem saha araştırmalarından hem de dünya örnekleriyle karşılaştırma yapan akademik çalışmalardan yerel yönetimlerin mevcut sorunları ve çözüm önerilerini görmek olanaklı. Yasa görüşmeleri sürerken tüm uyarılara kulak tıkandıysa ve iktidar elden gidince akla "reform" geldiyse siyaseten iş sıkıntıya girmiş demektir. Örneğin, edindiğimiz bilgiler, büyükşehir belediyeleriyle ilçe belediyeleri arasındaki görev ve yetki paylaşımı ile bu oranda gelir paylaşımının ilçe belediyeleri lehine düzenleneceği. Bir de düzenlemenin zamanlaması manidar. 31 Mart ve 23 Haziran seçimleri sonrası iktidarın kaybettiği büyükşehir belediyelerinin olduğu illerin çoğunda ilçe belediyeleri kendilerine mensup. Doğal olarak akıllarda deli sorular.

3. Edindiğimiz bir diğer bilgi, belediye meclislerinin yetkilerinin, belediye başkanı aleyhinde artırılmasının planlandığı yönünde. Hatta belediye meclisine belediye başkanının değil, meclis içinden seçilecek birinin başkan yapılmasının tartışıldığı. Yine son yerel seçimlerde CHP'nin kazandığı büyükşehir belediyelerinin meclislerinin önemli bir kısmında, AKP'nin çoğunlukta olduğu görülmekte. İki yıl önce de aynı durum söz konusuydu. Henüz yerel seçimlerin yaşanmadığı bir süreçte iktidar, şu an gördüğü sorunları neden ve nasıl görmüyordu?

4. Yine taslağa dair aldığımız bilgilerde, imara ve planlamaya dair önemli bazı yetkilerin ya merkezi yönetime ya da büyükşehirlerdeki ilçe belediyelerine devredileceği yönünde. Eğer gerçekleşirse ilginç bir düzenleme olacaktır. Çünkü bir kentte rant olmaması mümkün değil. Burada baz alınacak durum, rantın kim lehine harcanacağı. Halka dönük bir harcama mı yoksa üç beş yandaşa mı? Zaten herhangi bir değişiklik yapmasanız da rantın paylaşımı, siyasette tercihinizi belli eder.

Yerel yönetimlerin özgelirleri artırılmadan, özerkliği güçlendirilmeden, üzerindeki merkezi yönetimin vesayet denetiminin kayyum gibi sopa haline dönüştürülmesi engellenmeden yapılacak düzenlemeye reform mu denir? Yoksa, Prokrustes'in el ayak kesmesi örneğinde olduğu gibi iktidarın çoğunu kaybettiği büyükşehir belediyelerinin görev ve yetkilerini budaması mı denir? "Boyu benden uzun" ya da keyfine göre bir uzunluğa getirme gerekçesiyle kol bacak kesen Prokrustes gibi, "benden daha iyi hizmet yerine getirdi" ya da "yerel iktidarı kaybettim, geri almak için başarısız büyükşehir belediyeleri görüntüsü yaratma" bahanesi ve tamamen siyasi bir bakış açısıyla yetki ve görev kırpması yöntemine mi gidilecek göreceğiz.

Bu arada sonuçta Prokrustes'in sonsuz olmadığını, Theseus tarafından yenilgiye uğratıldığını da not olarak düşelim.

TELEVİZYON, BİLGİSAYAR VE TABLETLERDE KDV SIFIRLANSIN!

CHP Eğitim Politikalarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Lale Karabıyık, TBMM'ne verdiği Kanun Teklifi ile pandemi süresince uzaktan eğitim araçları olan televizyon, bilgisayar ve tabletlerden KDV alınmamasını gündeme getirdi.

Teklifinin gerekçesinde söz konusu teknolojik cihazların eğitime erişim hakkı için önemine dikkat çeken Karabıyık, "Covid-19 pandemisi, her ülkeyi, sektörü ve kişiyi doğrudan etkilemektedir. Salgının ne kadar süreceği, ne zaman sonuçlanacağı ve hayatın ne zaman normale döneceğinin bilinmezliği yüzünden, salgın krizi Dünya'nın karşılaştığı hiçbir krize benzememektedir. Pandemi dolayısıyla eğitim-öğretime 16 Mart 2020 tarihinde ara verilmiştir ve bu süreçte yüzyüze eğitim yapılamamasından ötürü okullar fiziki olarak açılmamaktadır" dedi.

16 Mart 2020 tarihinde kapatılan okulların yüz yüze eğitime başlayamadıklarını hatırlatan CHP'li Karabıyık, "23 Mart sonrası eğitim faaliyetleri uzaktan yapılmaya başlanmıştır. Bu tarihten itibaren, ilkokul, ortaokul ve lise öğrencileri için yüz yüze eğitimin yerine Eğitim Bilişim Ağı (EBA) üzerinden TRT-EBA TV ile dersler verilmeye başlanmıştır. Uzaktan eğitim öğrenciler arasında eğitim olanaklarına erişim açısından derin uçurumlar oluşmasına neden olmuştur. Öğrencilerin yüzde 50'si bu süreçte EBA'ya giriş dahi yapmamıştır. Bu öğrencilerin öğrenmelerini nasıl sürdürdüğü, EBA TV'ye erişimlerinin olup olmadığı, EBA TV üzerinden sunulan içeriklerin farklı sınıf seviyelerinde öğrenmeyi ne ölçüde destekleyebildiği, öğrenciler tarafından ne ölçüde izlendiği, ebeveynlerin çocuklarına ne ölçüde öğrenme desteği sağlayabildiği bilinmemektedir. Bu durumun telafisi yapılmaz ise hem okullaşma hem de öğrenme olumsuz etkilenecektir" uyarısında bulundu.

Yüksekokul ve üniversitelerde ise bu sürecin üniversitelerin inisiyatifi ile uzaktan eğitimle, çevrimiçi programlar ile yürütüldüğünü vurgulayan Lale Karabıyık, "Bu nedenle, eğitimin her kademesindeki öğrenciler için masaüstü / dizüstü bilgisayar ya da tablet sahibi olmak bir zorunluluk haline gelmiştir. Ailelerinin gelir düzeyi nedeniyle evinde uzaktan eğitime erişebileceği hiçbir araç olmayan çocukların uzaktan eğitimden mahrum kalmaması için bu ürünlerden pandemi süresince KDV alınmaması gerekmektedir. Böylece ailelerin çocuklarının eğitim ihtiyacını karşılamasında bir engel olan yüksek vergiler kalkacak, uzaktan eğitimin zorunlu araçlarına erişim kolaylaşacaktır. Vatandaşların eğitime erişim hakkı için uzaktan eğitim aracı olan söz konusu teknolojik cihazlardan KDV alınmaması, öğrenciler arasında var olan makasın açılmasına ve eğitimde eşitsizliklerin artmasına engel olacaktır" gerekçesiyle, 30.06.2021 tarihine kadar yapılacak televizyon, masaüstü bilgisayar, dizüstü bilgisayar ve tablet teslimlerinde katma değer vergisi alınmamasını teklif etti.

6 MİLYON EBA'YA ULAŞAMIYOR

Uzaktan eğitimde kullanılan EBA'da sıkıntılar aşılamıyor. Öğretmen ve öğrenciler, "Türkiye h'EBA' oluyor" tepkisini gösterdi. Eğitim Sen 6 milyon öğrencinin sisteme erişemediğini açıkladı.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın uzaktan eğitimde kullandığı EBA'da, erişim sıkıntıları devam ediyor. İmkânı olmasına karşın EBA'ya erişemeyenlerin yanı sıra gerekli ekipmanı olmadığı için sisteme hiç ulaşamayan öğrencilere de kalıcı çözüm bulunamadı. Eğitim-Sen Genel Başkanı Feray Aytekin Aydoğan, olanaksızlıklar nedeniyle 6 milyon öğrencinin uzaktan eğitime erişemediğini söyledi.

Aydoğan, EBA'ya erişim sıkıntısının "talep fazlalığı" ya da "siber saldırı" ile açıklanmasının "kabul edilemez" olduğunu söylerken "MEB, tüm öğrencilerimizin eğitim hakkından sorumlu. Eğitim en temel haktır, 'arz talep' olarak ifade edilemez" dedi.

Özel okullarda uzaktan eğitime erişimde sorun yaşanmadığını ancak kamu okullarında sıkıntı olduğunu, eğitimdeki eşitsizliğin daha da derinleştiğini belirten Aydoğan, "UNICEF raporu, dünya genelinde 463 milyon öğrencinin erişim için gerekli cihazlara ve olanaklara sahip olmadığını açıkladı. Rapordaki oranı ülkemiz üzerinden değerlendirdiğimizde, 6 milyona yakın öğrencinin uzaktan eğitime erişemediğini göstermekte" ifadelerini kullandı.

EBA DA ÇÖKTÜ

Sisteme giriş yapmak isteyen öğretmen ve öğrenciler uyarıyla karşılaştı

Milyonlarca öğrencinin derslerini izlemek için girmeye çalıştığı Eğitim Bilişim Ağı (EBA) sistemi çöktü. Sisteme giriş yapamayan öğretmenler ve öğrenciler 'çok kalabalık' uyarısıyla karşılaştı.

Koronavirüs salgını sebebiyle 2020-2021 eğitim öğretim dönemi 31 Ağustos'ta uzaktan telafi eğitimiyle başlamıştı. Milyonlarca öğrenci bugün derse başlayacakken Eğitim Bilişim Ağı (EBA) sistemi çöktü.

Öğretmen ve öğrencilerin giriş yapmak istediği sistem "çok kalabalık" uyarısı verdi. Öğretmenlerin de sisteme girememesi sebebiyle eğitim durdu. Uyarıda "İsterseniz hazırladığımız Eğitim Takvimi'nden günün önerilerine bakabilirsiniz" denildi.

Sistemin çökmesi nedeniyle sosyal medyada #EBACanlıDers etiketiyle veli ve öğretmenlerden tepkiler yükseldi.

Sisteme girmek isteyen öğretmen ve öğrenciler şu uyarıyla karşılaştı:

Şu an yüz binlerce öğretmen ve öğrenci EBA'da. Yoğunluk yüzünden sorun yaşamış olabilirsiniz. Bu süreçte EBA TV kanallarımız yanında. Yayın akışı içi buradan bilgi alabilirsiniz. İstersen hazırladığımız Eğitim takviminden günün önerilerine de bakabilirsiniz. En kısa sürede görüşmek üzere...

ORTAÖĞRETİM KURUMLARI YÖNETMELİĞİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN ANALİZİ...

04.09.2020 tarihinde yayımlanan yönetmelik değişikliğinde öne çıkanlar...

Ölçme-değerlendirme sınavlarında değişiklik...

- ✓ Öğrenciler artık yazılı ve uygulamalı sınavların yanı sıra e-sınavlar, performans çalışması, ürün veya e-portfolyo dosyasını ile değerlendirilebilecek.

Sınavla öğrenci alan liselerde hazırlık sınıfı açılabilir...

- ✓ Merkezi sınav puanıyla öğrenci alan ortaöğretim kurumlarından Bakanlıkça uygun görülenlerde her yıl belirlenen kontenjanın tamamını ya da bir kısmını kapsayacak şekilde hazırlık sınıfı açılabilir.

Proje okulları komisyon tarafından belirlenecek...

- ✓ Proje okulu olarak belirlenecek eğitim kurumu ilgili genel müdürlükten sorumlu bakan yardımcısının başkanlığında ilgili birimin genel müdürü ve bir daire başkanı ile ihtiyaç duyulması halinde eğitim kurumunun bağlı olduğu il millî eğitim müdürü ve projenin niteliğine göre davet edilecek bir uzmandan oluşacak.

10 öğrencinin talebi halinde matematik ve fen bilimleri grubu derslerini birinci yabancı dille okutabilecek...

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

- ✓ Merkezi sınav puanı ile öğrenci alan ve önünde hazırlık sınıfı bulunan ortaöğretim kurumlarında matematik ve fen bilimleri grubu derslerini birinci yabancı dille okutabilecek öğretmen bulunması ve en az 10 öğrencinin talep etmesi hâlinde bu derslerin öğretimi birinci yabancı dille de yapılabilecek.

Engelli, engelli çocuğu olanlar ile süt izni kullanan öğretmenlerin ders programları tercihleri dikkate alınarak yapılacak...

- ✓ Engelli, engelli çocuğu ve/veya bakmakla yükümlü olduğu engelli bireyi olanlar ile süt izni kullanan öğretmenlerin haftalık ders programı, gün ve saatleri okulun genel işleyişini bozmayacak şekilde ilgili öğretmenlerin tercihleri dikkate alınarak hazırlanacak.

Tatillerdeki ödevlere not verilemeyecek...

- ✓ Öğrencilere, resmî tatil günlerinde puanla değerlendirilecek şekilde ödev verilmeyecek.

Yönetmelik değişikliği ile Proje Okulu Belirleme Komisyonu oluşturulacak.

İmam Hatip Ortaokullarına gerekli görülmesi halinde sınavla öğrenci alınacak...

- ✓ Gerekli görülmesi hâlinde bünyesinde ortaokul bulunan proje okullarının ortaokul kısmına öğrenci alımı, okul yönetimince yapılacak yazılı ve/veya sözlü sınav sonucuna göre yapılabilecek.

Beceri sınavları kayıt altına alınacak...

- ✓ Mesleki eğitim merkezi programına kayıtlı 11 inci ve 12 nci sınıf öğrencilerinin beceri sınavı; Bakanlıkça hazırlanan, kalfalık/ustalık beceri sınavı değerlendirme kriterleri doğrultusunda, uygulamalı olarak yapılacak ve kamera kaydına alınacak.
- ✓ Anadolu imam-hatip lisesi meslek dersleri öğretmenleri gerek ders saatleri içerisinde, gerekse ders saatleri dışında olmak üzere öğrencilerin mesleki becerilerinin geliştirilmesi için çevreyle ilişki kurmalarına rehberlik ederek mesleki uygulamalarının verimli olması yönünde çalışmalar yapabilecek ve faaliyetlere katılabilecek. Faaliyetler raporlaştırılarak İl Millî Eğitim Müdürlüklerine gönderilecek.

Hamile ve doğum yapan öğretmenlere nöbet görevi verilmeyecek...

- ✓ Hamile öğretmenlere, hamileliğin yirmi dördüncü haftasından itibaren doğum sonrası analık izni süresinin bitimini takip eden bir yıllık sürenin sonuna kadar istememesi halinde nöbet görevi verilmeyecek.

BU ÇOCUKLARI KİM KORUYACAK?

Türkiye'de her ay ortalama 5 çocuk çalışırken yaşamını yitiriyor. Urfa'da 15 yaşındaki tarım işçisi Ayşe Dağ'ın yaşamı iş cinayetiyle elinden alındı. Maraş'ta ise yalıtım yapan 2'si çocuk 4 işçi kullandıkları malzemelerden zehirlendi.

Sermayenin dinmek bilmeyen kâr hırsı her yıl binlerce işçinin yaşamını çalarken çocuklar da ölümden payına düşeni alıyor. Çocuk işçi ölümleri durdurulmazken Urfa ve Maraş'tan üzücü haberler geldi.

Urfa'da tarım işçilerini taşıyan minibüsün devrilmesiyle 15 yaşında bir kız çocuğu yaşamını yitirdi. Maraş'ta ise bir otelin su deposunda yalıtım çalışması yapan 2'si çocuk 4 işçi zehirlendi.

Tarım İşçisi Çocuk Yaşamını Yitirdi

Urfa'daki kaza dün sabah saatlerine Mardin Yolu üzeri Çamlıdere Mahallesi yakınlarında meydana geldi. Pamuk tarlasında çalışacak işçileri taşıyan minibüs, sürücüsünün direksiyon hakimiyetini kaybetmesi sonucu şarampole devrildi. Kazada minibüsün altında kalan 15 yaşındaki Ayşe Dağ olay yerinde yaşamını yitirdi. 6 işçi de yaralandı. Bazı işçilerin de olaydan yara almadan kurtuldukları öğrenildi. Hafif yaralanan işçilere 112 acil servis ekipleri olay yerinde ilk müdahaleyi yaparken, yaşamını yitiren Dağ'ın cenazesi ise otopsi yapılmak üzere Adli Tıp Kurumu Morguna kaldırıldı. Kazayla ilgili soruşturma başlatıldı.

2'si Çocuk 4 İşçi Zehirlendi

Maraş'taki üzücü haber ise bir otelin su deposunda yalıtım çalışması yapan işçilerden geldi. 2'si çocuk 4 işçi, kullandıkları malzeme nedeniyle zehirlenince kaldırıldığı hastanede tedaviye alındı. Olay dün öğle saatlerinde, Hayrullah Mahallesi'ndeki otelde meydana geldi. Su deposunda yalıtım yapan işçilerden Hasan Çam, zehirlenme nedeniyle fenalaşınca bulunduğu yerden çıkamadı.

Bunun üzerine 20 yaşındaki Bünyamin Çatalbaş, 16 yaşındaki E.Ç. ve 17 yaşındaki Ö.Ç. depoya indi. Depoya inen işçiler de zehirlenerek fenalaştı. Bir süre sonra işçilerden Hasan Çam, Bünyamin Çatalbaş ve Ö.Ç., kendi imkanlarıyla depodan çıkıp, hastaneye giderken, 16 yaşındaki E.Ç. için yardım istendi. İhbar üzerine olay yerine sağlık, itfaiye, polis ve doğal gaz ekipleri sevk edildi. Emniyet Müdürlüğü ayrıca bölgedeki ekiplerin kullanması için olay yerine çok sayıda gaz maskesi gönderdi.

Ekiplerin yaklaşık yarım saatlik çalışması sonucu E.Ç., kuyudan çıkarılarak, arkadaşlarının bulunduğu hastaneye götürüldü. Tedaviye alınan 4 işçinin sağlık durumunun iyi olduğu belirtildi. İşçilerin kullandıkları malzeme nedeniyle zehirlendiği öğrenildi.

Yaralanan 6 İnşaat İşçisinden 2'si Çocuk

Afyon'un Bolvadin ilçesinde pazar günü inşaat işçilerini taşıyan bir minibüs kontrolden çıkarak takla atıp tarlaya devrildi. Kazada sürücü ile birlikte 6 inşaat işçisi yaralandı. Sıkıştıkları yerden kendileri çıkan işçiler, ambulansla hastaneye taşındı. Yaralanan işçiler arasında 16 ve 17 yaşlarında iki çocuk da bulunuyordu.

8 Ayda 39 Çocuk İş Cinayetlerinde Öldü

İSİG Meclisi verilerine göre Türkiye'de her ay ortalama 5 çocuk çalışırken hayatını kaybediyor. 2020 yılının ilk 8 ayında yaşamını yitiren en az 1306 işçiden 39'u çocuk. Çocuk iş cinayetleri ise tarım ve metal iş kollarında meydana geldi. Tarım sektöründe çocukların yaşamını yitirmesi ise akıllara Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un tarım işçisi çocuklara dair sözlerini getirdi. Bakan Selçuk tarım işçilerini ziyaret ettiği sırada çocuklara tablet vermiş ve tarım işçisi çocukların "ailelerinin yanında vakit geçirdiğini" iddia etmişti. Selçuk'un sözleri çocuk işçiliğini meşrulaştırdığı gerekçesiyle tepki çekmişti.

HAVAYI ZENGİNLERİN TÜKETİM ÇILGINLIĞI KIRLETİYOR

Yardım kuruluşu Oxfam'ın araştırmasına göre iklim değişikliğine yol açan sera gazı emisyonlarında dünyadaki en zengin yüzde 1'lik kesimin payı, yoksul yüzde 50'ninkinden iki kat daha fazla.

Uluslararası yardım kuruluşu Oxfam'ın araştırması, iklim değişikliğine yol açan sera gazı emisyonlarından en çok dünyadaki zenginlerin sorumlu olduğunu ortaya koydu.

Oxfam'ın 1990-2015 yılları arasındaki sera gazı emisyonlarını gelir gruplarına göre mercek altına aldığı araştırmaya göre, dünya nüfusunun yüzde 1'lik en zengin kesimi, yüzde 50'lik yoksul kesimin iki katından fazla sera gazı emisyonuna neden oldu.

1990-2015 yılları arasında dünyadaki toplam sera gazı emisyonunun iki kat arttığına işaret edilen araştırmada, bu artışta şimdiki kadar düşünüldüğü gibi orta sınıfın değil, özellikle dünya nüfusunun en zengin yüzde 10'luk kesimin rol oynadığı kaydedildi.

Dünya nüfusunun yüzde 10'una tekabül eden 630 milyon kişinin sera gazı emisyonlarının yüzde 52'sinden sorumlu olduğuna dikkat çekilen araştırmada, en zengin yüzde 1'lik kesimin de tek başına yüzde 15'lik emisyonu neden olduğu belirtildi. Buna karşı dünya nüfusunun yoksul yüzde 50'lik kesimi ise atmosfere salınan toplam sera gazının sadece yüzde 7'sinden sorumlu.

OXFAM'ın Talepleri

Oxfam, Salı günü New York'ta başlayacak BM 75'inci Genel Kurul toplantısı öncesinde açıklanan raporda zengin nüfusun karbondioksit emisyonunun sınırlanması, kamu altyapı yatırımlarının artırılması ve ekonominin iklim dostu önlemlerle yeniden şekillendirilmesi talebinde bulunuldu.

İklim krizi eşitsizliği derinleştiriyor

Oxfam'ın Almanya şubesinde sosyal eşitsizlikler analisti Ellen Ehmke iklim krizinin felaketlere varan sonuçlarının şimdiden pek çok yerde görülebildiğini belirterek "Bunun sorumlusu, tüketimi teşvik eden, sürekli ekonomik büyüme vaat eden ve dünyayı kazananlar-kaybedenler diye bölen politikalar" değerlendirmesinde bulundu.

Ehmke, zengin azınlığın tüketim çılgınlığının bedelini en yoksul kesimin ödediğini ifade ederek, iklim değişikliğinde başta hava trafiği olmak üzere trafiğin en önemli paya sahip olduğuna işaret etti. Raporda özellikle de şehir içi arazi taşıtı sınıfındaki SUV'lerin sera gazı salınımındaki rolüne dikkat çekildi. Rapora göre SUV'ler, 2010-2018 yılları arasında sera gazı emisyonlarında ikinci sırayı aldı.

EKOLOJİK TALANIN HARİTASI ÇIKARILDI

Toplumcu Mühendisler ve Mimarlar Meclisi Covid-19 salgını sürecinde durmayan ya da yeni başlayan çevre talanını ve bunlara karşı yurttaş tepkilerini içeren haberlerin işlendiği bir haritayı erişime açtı.

Haritada katledilen ormanlar, kurumaya terk edilen sulak alanlar, çevre kirlilikleri, talan edilen tarihi eserler ve bunlara karşı yurttaşların eylem yaptığı alanlar işaretlendi.

Toplumcu Mühendisler ve Mimarlar Meclisi yaptığı açıklamada hazırladıkları haritayı şu şekilde duyurdu: “Direnişlerle durdurabildiğimiz, engel olabildiğimiz, itirazlarımızı dillendirdiğimiz süreçler, pandemi önlemlerinin gerektirdiği izolasyonu fırsat bilerek saldırganca ilerlemeye devam etti. Türkiye’de pandeminin resmi olarak başladığı ilan edilen 13 Mart 2020 tarihinden itibaren kent/ekoloji suçu, beton işi, ekolojik talan haberleri ile doldurmaya başladık.”

Haritaya www.padlet.com internet sitesinden erişilebiliyor.

İKLİM KRİZİYLE MÜCADELE, İKLİMLE UYUM İÇİN TAAHHÜTLERİMİZ

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın 7 Bölge 7 Ayrı İklim Eylem Planı

Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum, G20 Çevre Bakanları Toplantısı’nda yaptığı konuşmada sadece 2020’nin ilk 9 ayında yaşanan sellerin Türkiye’ye milyarlarca Türk lirası maliyeti olduğundan, onlarca insanın yaşamını kaybettiğinden söz ederek, “Türkiye’nin 7 bölgesi için ayrı ayrı İklim Değişikliği Eylem Planları hazırladık. Karadeniz Bölgesi İklim Değişikliği Eylem Planı kapsamında çalışmalarımızı başlattık. Özellikle Yenilenebilir Enerji’de geldiğimiz nokta, Türkiye’nin iklim değişikliğiyle mücadelesinin en önemli göstergelerinden biri olmuştur” demiştir.

Çevre ve Şehircilik Bakanı G20 Çevre Bakanlarıyla yaptığı toplantıda İklim Eylem Planlarından söz etse de, 12 Temmuz 2019’da açıklanan Karadeniz İklim Değişikliği Eylem Planı kapsamında hangi çalışmaların yapıldığından, nasıl sonuçlar alındığından halen söz etmemektedir. 22 Ağustos günü itibarıyla Giresun’a giden ve selden zarar gören sahaları inceleyen Çevre ve Şehircilik Bakanı oluşan zararları gidermeye çalıştıklarını iletmesine karşın, Karadeniz İklim Eylem Planıyla ilgili bir açıklamada bulunmamıştır. Nitekim, şu ana kadar herhangi bir biçimde uygulamasına şahit olunamayan Karadeniz İklim Eylem planı da mevcut yapılaşmaların yıkılarak yeni yapılaşma- inşaat alanlarının oluşturulmasından başka bir çözüm getirmemektedir.

CHP Doğa Hakları Olarak İklim Kriziyle Mücadele, İklimle Uyum İçin Taahhütlerimiz

Toplam tüketimin azaltılması, tüketim ilişkilerinin değiştirilmesi, toplumsal refahın ekonomik büyüme kapanından kurtarılması, enerji verimliliği, tarım, enerji ve sanayi sistemlerinin yerelleştirilmesi, yönetimlerinin demokratikleştirilmesi, demokratik karar alma mekanizmalarının tesis edilebilmesi için

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

- Fosil yakıtlardan tamamen vazgeçilerek, enerji dönüşümünün gerçekleştirilerek doğaya zarar vermeyen, doğa haklarını ihlal etmeyen bir yaklaşımla temiz, erişilebilir enerji kaynaklarına geçiş sağlanacak.
- Paris Anlaşması acilen TBMM gündemine getirilerek, onaylanarak yürürlüğe konulması, anlaşma yükümlülüklerinin yerine getirme yönünde program ve takvimi hazırlanacak.
- Agroekoloji temelinde gıda tedarik zincirinin oluşturulması, mevcut tedarik ağlarının kısaltılması, kent tarımının yaygınlaştırılması için çalışmalar yapılacaktır.
- Geri dönüşü ve telafisi mümkün olmayan zararlar verecek iklim değişikliğine karşı tüm canlılar için en temel hak olan yaşam hakkını savunacak tarihsel sorumluluk ve iklim borcu prensiplerini içeren bir İklim Yasasının yürürlüğe konulması için sivil inisiyatif ve sivil toplum örgütleriyle birlikte ortak çalışmalar düzenlenecek
- İklim yasası kapsamında, mevcut diğer yasal düzenlemeler yeniden ele alınarak İklim Yasasıyla uyumlu hale getirilecek
- İklim, coğrafya, kültür vb. özelliklerle uyumlu kent, ulaşım, konut, gıda, sanayi, çalışma politikaları uygulamaya geçirecek,
- Kentsel yayılmayı önlemek ve sınırlandırmaya yönelik ötedbirler alınmalı, kır ve kent ilişkisi eşitlik, iklim adaleti temelinde inşa edilerek kentlerin su, gıda, enerji ve diğer ihtiyaçları ekosisteme, doğal alanlara zarar verilmeyen yerel ölçekte çözümlenmeli; uzaktaki enerji kaynaklarına, suya, gıdaya ve malzemeye aşırı bağımlılık terk edilmelidir.
- İşçilerin işsiz kalmasını, yoksulların daha yoksullaşmasını, göç vb. toplumsal olguları tetikleyecek, doğal kaynakları metalaştırarak ekosistemde başka ağır tahribatlara yol açacak adımlardan mutlak anlamda kaçınılacak
- Dönüşüm nedeniyle işlerini kaybetmek zorunda kalan işçileri bağımsız olarak yaşamlarını idame ettirebilmeleri için ekolojik tarım gibi alanlara yönlendirmeye yönelik kamu teşvikleri oluşturulacak, dönüşüm sürecinde oluşacak yeni istihdam alanlarında öncelikli istihdam hakkı sağlayacak yasal güvenceler yaratılacak
- Afet riskini azaltmaya, afet risk yönetimini benimsemeye ve uygulamaya, afet karşısında savunmasızlığı azaltmaya, doğal ve insandan kaynaklı tehlikeler karşısında dirençli olmaya ve hızlı çözüm bulmaya, iklim değişikliğinin azaltılmasına ve iklim değişikliğine adaptasyonu teşvik etmeye yönelik çalışmalar yürütülmelidir,
- Kentlerin sel, kuraklık ve sıcak hava dalgası gibi afetler ve iklim değişikliği karşısında dirençleri arttırılmalı, hava kirliliği, gürültü, görüntü ve diğer kirlilikler azaltılmalı (uzun vadede kaldırılmalı),
- Üretim ve tüketim ilişkileri ile alışkanlıkları; ekosistemlerin, suların, doğal yaşam alanlarının ve biyo-çeşitliliğin korumasına, iyileştirilmesine ve bunların çevresel etkilerinin en aza indirilmesine yönelik olarak yeniden inşa edilmelidir.

SINOP NÜKLEER GÜÇ SANTRALİNE ÇED OLUMLU KARARI VERİLDİ

Cumhurbaşkanının daha önce Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının, Japon tarafın hazırladığı fizibilite raporu üzerinden, projenin maliyet ve takvim hedefimizle uyuşmadığını tespit ettiğini açıklayarak vazgeçtiklerini söylediği Sinop Nükleer Güç Santrali (NGS) projesiyle ilgili ÇED Olumlu kararı verildi. Proje, EUAS International ICC Merkezi Jersey Adaları Türkiye Merkez Şubesi tarafından yapılmak isteniyor. Rapor ekinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı gibi kurumların konuyla ilgili birimlerinin görüşlere yer verilmemiştir.

Yer Lisansı ve Yer Raporu hazırlanmamış

ÇED raporunda yer alan bilgilere göre, projeye ait yer lisansı ve yer raporu bulunmamaktadır.

ÇED raporu hazırlayan personel, başkanı olduğu bölümü referans göstermiş

Raporda, nükleer santralin radyolojik yayım analizini, Hacettepe Üniversitesi Nükleer Enerji Mühendisliği Bölümü tarafından hazırlandığı söyleniyor. ÇED raporunu hazırlayan ekipte nükleer mühendis olarak gösterilen kişi, Nükleer Enerji Mühendisliği bölüm başkanı. Raporu hazırlayan personel, bölüm başkanlığını yürüttüğü birimi referans göstererek, nükleer santrali etkisiz göstermeye çalışmaktadır.

11 Eylül 2020’li ÇED Olumlu kararına karşı dava açma süresi 30 gün. Nükleer Karşıtı Platform başta olmak üzere bir çok yurttaş ve ekoloji örgütleri, meslek örgütleri tarafından dava hazırlığı yapılıyor. CHP Doğa Hakları olarak, Nükleer Karşıtı Platform bileşenleri tarafından açılacak davanın dilekçesine katkı sunmak üzere çalışma yürütüyor.

DETLERİ SALDA'YI NASIL KORURUZ DEĞİL NASIL KULLANIRIZ

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Salda Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesi 1/25000 Ölçekli Nazım İmar Planını onayladığı duyuruldu. Nazım İmar Planı, Salda Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesinin (ÖÇK) tamamını kapsamaktadır.

Planın onaylandığına dair açıklamalarda yer alan ifadelerin aksine imar planı Salda’nın korunması değil kullanılması için düzenlenmiştir. Salda’nın korunabilmesi için, kitle turizminden uzak tutulması gerekmektedir. Oysa mevcut planlar bu alana daha çok turisti yönlendirme ve bu alanda daha çok turisti ağırlayacak bilecek mekânsal ve yapısal çözümleri sunabilme amacı taşımaktadır. Bu durum ise, korunacağı iddia edilen alanın, kaldıramayacağı bir kirlilik ve ekolojik baskıyla karşı karşıya kalması riskini doğurmaktadır.

Valiliğin açıklamasında, göl çevresinde, doğal alanlar ve köyler arasında bisiklet yolları ve yürüyüş rotaları önerilmiştir. Ancak göl çevresi 1. Derece doğal sit alanı olup buralarda herhangi bir yapılaşma yasaktır. Bisiklet yolları ve yürüyüş yollarında hangi malzemenin kullanılacağı önem arz etmektedir. Çünkü zaten Salda’nın kumlarına yalın ayakla basılması bile bölgeye zarar veriyor. Bu açıdan bölgeye yürüyüş ve bisiklet yolları yapılması Saldanın korunması için olması gereken kapasiteyi aşacaktır.

ABD’NİN ORTA DOĞU POLİTİKASI İKTİDARI TEDİRGİN EDİYOR

ABD’nin Katar’ı yanına çekme ve İsrail ile normalleşme girişimi, iktidarı tedirgin ediyor! Katar, iktidarın sağladığı siyasi ve askeri destek ile Suudi Arabistan, BAE, Bahreyn ve Mısır’a karşı bölgede güç mücadelesi sergiliyor. Karşılığında da Katar sermayesi iktidara destek veriyor!

2018 Rahip Brunson krizinde ABD ambargosu ve döviz kurlarının olağanüstü yükselmesi üzerine Katar Emiri Ankara’ya gelerek iktidara 15 milyar dolarlık yatırım desteği vaat etti. Katar Merkez Bankası ile Türkiye Merkez Bankası 3 milyar dolar karşılığı swap anlaşması imzaladı. 2017’deki vaatten bugüne kadar Katar’dan 15 milyar dolarlık bir yatırım sermayesi girişi olmadı ancak Katar emiri Cumhurbaşkanı’na 500 milyon dolarlık VIP uçağını hediye etti, Katar ordusu Sakarya’daki Tank-Palet Fabrikası’na yüzde 50 ortak oldu. Katar emirinin annesinin Kanal İstanbul güzergâhı üzerinde arsa-arazi satın aldığı ortaya çıktı. Libya’daki askeri operasyonların ve Sarrac hükümetine verilen desteğin, Suriye’den Libya’ya taşınan silahlı-cihatçı milislerin finansmanını da Katar üstlendi. Ancak son dönemde, Türkiye’nin bölgede güç ve nüfuz kaybına uğraması, Libya’da destek verilen Feyiz el Sarrac üzerinden sürdürülen politikada mevzi kaybedilmeye başlanması, Sarrac’ın istifa edeceğini açıklaması, sürdürülen savaşın maliyetinin giderek yükselmesinden dolayı Katar’ın Türkiye’ye alternatifler aradığı, bunun için de ABD’nin arabuluculuğu ile Suudi Arabistan’la yakınlaşmaya çalıştığı gözleniyor.

Bu arada Körfez krizinin başından itibaren tarafsız kalan Kuveyt’in de Katar-Suudi Arabistan-BAE arasında mekik diplomasisi yürüttüğü, krizin çözümü için arabuluculuk rolü oynamaya başladığı belirtiliyor. Bölgede Türkiye ve İran ile ilişkisi olan tek Körfez ülkesi konumundaki Katar’a yönelik baskıların artmaya başladığı, Katar’ın da çeşitli vesilelerle ABD, Suudi Arabistan, İsrail ile farklı konularda diyalog ve müzakere içine girmesi giderek Türkiye’ye mesafe koyabileceğini işaret ediyor.

Bu çerçevede Doha’da TSK üssünün Katar’a yönelik abluka ve ambargonun kaldırılması pazarlıklarında ABD ve Suudiler tarafından masaya getirilmesi ve Türkiye ile askeri işbirliği anlaşmasının sonlandırılmasının istenmesi beklenmedik bir sürpriz olarak görülmemelidir.

Katar yönetimi ve el Temim ailesi Katar’daki Türk üssünü kendi güvenlikleri açısından oldukça önemli görüyor. Buna karşın ABD’nin on binlerce askerinin bulunduğu El Udeyd üssü de Katar topraklarında. Arap medyasında yapılan haber ve yorumlarda ABD’nin Şeyh Temim’e El Udeyd’deki ABD üssü üzerinden güvenlik güvencesi vereceği, olası Suudi-BAE saldırısına izin verilmeyeceğini taahhüt edeceği öne sürülüyor. Katar’ın İsrail ile normalleşme anlaşması imzalaması halinde bu güvencelerin daha da güçlendirilmesi ihtimali yüksek görünüyor.

ABD onay vermedikçe Suudi Arabistan ya da bir başka Körfez ülkesinin Katar’ı işgale yeltenmesi zor görünüyor. Bu yüzden de verilen bu güvenceler sonrası Katar’dan Türkiye ile bağlarını kopartması, Müslüman Kardeşler ve diğer cihatçı örgütlere desteği kesmesi, TSK üssünü de kapatması, İsrail ile anlaşma imzalaması isteniyor ve bu yöndeki baskılar giderek ağırlaşıyor.

Şayet Kasım'daki ABD Başkanlık seçimleri öncesinde kampanyasında yeni bir 'tarihi başarı' çıkışı yapmak isteyen Trump bu kez de Katar, Sudan ve Fas'ı Beyaz Saray'a davet edip İsrail ile anlaşma imzalatırsa, Katar'a yönelik abluka ve ambargonun da kaldırılmasını sağlarsa, iktidar açısından böyle bir gelişme ağır bir dış politika darbesi olacaktır. Katar'ın saf değiştirmesi, Libya'da Sarrac'ın istifası iktidarın bölgesel hedefleri ve dış politikasında ciddi bir çöküşü beraberinde getirecektir!

İKTİDARIN LİBYA POLİTİKASI YARA ALDI

BMGK'nin Libya konusunda aldığı kararla ülkedeki yabancı askerlerin ve silahlı milislerin çekilmesini, silah ambargosuna tam uyum sağlanmasını kabul etmesi, iktidarın Libya politikası açısından önemli bir handikap!

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi (BMGK), tüm ülkelerin Libya'ya yönelik silah ambargosuna riayet etmesini ve paralı askerlerin geri çekilmesini talep eden bir kararı geçen hafta kabul etti. 15 üyeli BMGK'da 13 oyla kabul edilen kararda, veto yetkisine sahip Rusya ve Çin çekimser oy kullandı. Karar metninde, 2011 yılında BM kararıyla yürürlüğe giren ancak düzenli olarak ihlal edilen Libya'ya yönelik silah ambargosuna "tamamen uyulması" çağrısı yapıldı. Söz konusu kararda ayrıca bütün ülkeler, Libya'daki paralı askerlere verilen desteği sonlandırmaya ve gerek bu güçleri gerekse askerlerini Libya'dan geri çekmeye çağrıldı.

Libya'da askeri bir çözüm olamayacağına vurgu yapılan kararda tüm taraflar, BM Genel Sekreteri'nin yeni özel temsilcisinin başkanlığında gecikmeksizin siyasi görüşmelere ve ateşkese çağrıldı. Ülkedeki petrol kaynaklarından tüm Libya halkının yararlanması gerektiğine dikkat çekilen kararda ayrıca, petrol tesislerindeki abluka kınandı. Metinde Trablus merkezli Ulusal Mutabakat Hükümeti'nin (UMH) Libya'nın ekonomik ve mali kurumları üzerindeki yetkisinin devam ettiği de ifade edildi.

Libya'nın doğu ve güney bölgelerinde kontrolü elinde bulunduran Halife Hafter'e bağlı güçler ocak ayından bu yana petrol kuyularına abluka uyguluyordu. ABD'nin devreye girmesiyle Hafter petrol kuyularına ablukayı kaldırmayı taahhüt ettiğini açıkladı ve üretime geçildiği duyuruldu.

BMGK kararında ülkedeki insani durumun giderek kötüleşmesinden derin endişe duyulduğu belirtilerek, cinsel şiddete dair haberlere, sığınmacılar ve iç savaş nedeniyle yer değiştirmek zorunda kalan Libya'lıların içinde bulunduğu sıkıntılı tabloya dikkat çekildi.

Daha önce de Libya'ya yönelik silah ambargosu ile ilgili BM gözetmenleri ve uzmanlarının hazırladığı rapor açıklanmıştı. Raporda çatışan taraflar ve uluslararası destekçileri, silah ambargosunu ihlal etmekle suçlanmış ve ambargonun etkisiz kaldığı tespiti yapılmıştı.

Trablus merkezli UMH'yi destekleyen Türkiye ile Hafter güçlerini destekleyen Birleşik Arap Emirlikleri'nin (BAE), Libya'ya doğrudan müdahaleyi artırmasıyla bu iki ülkeden Libya'da çatışan taraflara silah sevkiyatının geniş kapsamlı şekilde artırıldığı, BM yaptırımlarının hiçe sayıldığı dile getirildi.

BMGK'da kabul edilen karar tasarısında ayrıca BM Libya Destek Gücü'nün (UNSMIL) görev süresi bir yıl daha uzatılarak UNSMIL'in Libya'da taraflar arasında bir siyasi sürecin yürütülmesi ve kalıcı ateşkes sağlanmasında merkezi rol üstleneceği vurgulandı.

BMGK'nın Libya'dan yabancı askerlerin ve paralı milislerin derhal çekilmesi yönündeki kararı ve silah ambargosunun delinmesi konusunda Türkiye ile BAE'nin itham edilmesi kritik bir gelişme olarak görülmelidir.

Libya'da Türkiye destekli Trablus yönetimi ile Rusya-Fransa-Mısır-Suudi Arabistan-BAE destekli Tobruk yönetimlerinin 21 Ağustos'ta ateşkes ilan ederek uzlaşmaları, ülkedeki yabancı askeri güçlerin çekilmesi, 2021 Mart'ında parlamento ve meclis seçimlerinin yapılmasında anlaşmaları iktidarın Libya politikası açısından sürpriz bir gelişmeydi.

Ardından Libya'daki İhvanlıların ve cihatçı Misrata birliklerinin kontrolünü elinde bulunduran, iktidarın UMH içindeki en güvendiği isim olan İçişleri Bakanı Fethi Başağa'nın görevden alınması, kısa süre sonra tekrar göreve iade edilmesi UMH içindeki derin çatlağı da açığa çıkarttı.

Dolayısıyla bu kez UMH içinde Başağa ve Sarrac'a bağlı milisler arasında çatışmaların yaşanması söz konusu olabilir.

Libya'da çözüm konusunda Moskova'da mutabakata varan Türkiye ile Rusya'nın bu mutabakatına karşılık, BMGK oylamasında Rusya'nın Çin ile birlikte çekimser kalması ve veto hakkını kullanmaması da dikkat çekici!

Rusya'nın paralı milis gücü Wagner'in Hafter güçlerine destek için Libya'daki varlığı bilinmesine karşılık, kullanılan çekimser oy Rusya'nın bu konudaki ithamları üzerine almadığı ve **Türkiye'nin yalnız kaldığı şekilde yorumlanabilir!**

Libya'da Feyiz el Sarrac'ın istifa edeceğini açıklaması, Fethi Başağa'nın UMH'nin başına geçmesi ihtimalini öne çıkardı!

Feyiz el Sarrac'ın istifa edeceğini açıklaması, Libya'da yeni dengeleri gündeme getirirken, iktidarın desteklediği İçişleri Bakanı Fethi Başağa'nın UMH'nin başına geçmesi ihtimali öne çıkıyor!

BMGK kararına rağmen Suriye'den götürülen paralı cihatçıların Libya'da tutulmaya devam etmesi, Türkiye'yi BM kararlarına aykırı davranma konumuyla karşı karşıya bırakabilir. Bu arada Trablus yönetiminin başındaki Feyiz el Sarrac'ın istifa edeceğini duyurması da UMH'deki kargaşanın, bölünmenin büyüdüğünü gösteriyor.

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un Paris'te gerçekleştireceği Libya uzlaşma konferansı için Tobruk yönetimi Başkanı Akile Salih ile Hafter'i, Trablus yönetiminden de Feyiz el Sarrac'ı davet ettiği, Sarrac'ın da daveti kabul ettiği açıklanmıştı. Türkiye'den döndükten sonra görevden alınmasına karşın yüzlerce araçlık silahlı milis konvoyu tarafından Misrata'da karşılanan Fethi Başağa'nın gövde gösterisi ve ardından göreve iade edilmesi Sarrac'ın Türkiye'nin desteğini ve güç kaybettiğini gösteriyor.

UMH Başkanlık Konseyi de Paris toplantısında Trablus yönetimini Sarrac'ın değil Başağa'nın temsil etmesinin kararlaştırıldığını açıkladı. Hafter ile aynı masaya oturmayacağını ilan eden Başağa'nın bu tavrının arkasında da iktidarın olduğunu ve Macron'un Paris konferansının engellenmeye çalışıldığını söyleyebilirim.

Libya medyasında yer alan haberlerde UMH'nin başına Fethi Başağa'nın geçeceği dile getiriliyor. Böyle bir durumda Trablus-Tobruk anlaşmasının bozulması, Fas ve Montrö'de yürütülen siyasi çözüm müzakerelerinin sekteye uğraması söz konusu olabilecek. Varılan mutabakat uyarınca önümüzdeki ekim ayında Libya'yı seçimlere götürecek yeni bir Ulusal Uzlaşma Hükümeti kurulması gerekiyor.

Sarrac'ın istifaya zorlanması ve Başağa'nın öne çıkması yeni kurulacak ve seçimlere kadar Libya'yı yönetecek hükümette Türkiye ile Libya'da soruna müdahil olan diğer ülkelerin (Fransa, Mısır, Rusya, ABD, Almanya) güç mücadelesine giriştiğini gösteriyor.

Tam bu aşamada ülkenin güneyinde IŞİD'in yeniden baş göstermesi ve çeşitli yerleşim birimlerini ele geçirmeye girişmesi Libya ile sınırı olan ülkelerde IŞİD ve cihatçı terör tehdidi endişesini artırdı.

Birleşmiş Milletler Terörle Mücadele Ofisi'nin Şefi Vladimir Voronkov Libya'da IŞİD'in yeniden ortaya çıkması üzerine yaptığı açıklamada, sadece Afrika bölgesi için değil, aynı zamanda Avrupa ülkelerini de IŞİD tehdidinin genişlemesi konusunda uyardı.

IŞİD'in yeniden Libya'da ortaya çıkmasında ise Trablus'taki İhvanlı yönetimin gerek Suriye'den getirilen cihatçılara müsamaha göstermesi gerekse bu milisler içinde IŞİD'lilerin de Libya'ya gelmiş olmasının etkili olduğu dile getiriliyor. Bu nedenle İhvanlı Trablus yönetimine destek veren ve bu desteği silahlı boyuta taşıyarak Suriye'den binlerce cihatçıyı Libya'ya taşıyan Türkiye, örtülü şekilde itham ediliyor.

Özellikle İhvan'ın Libya'daki siyasi lider konumundaki Başağa'nın UMH hükümetinin başına geçmesi durumunda ateşkesin sona ereceği, iç savaşın hızlanacağı, Libya'dan komşu ülkelere yönelik cihatçı terör tehdidinin artacağı yönündeki endişeler yoğunlaşıyor.

BM'DEN TÜRKİYE'YE AĞIR SUÇLAMALAR

BM savaş denetçileri tarafından hazırlanan Suriye Raporu'nda Türkiye'ye ağır suçlamalar yöneltildi!

BM savaş denetçileri tarafından hazırlanan Suriye Soruşturma Komisyonu Raporu'nda Türkiye'ye ve Suriye'de desteklediği silahlı muhalif gruplara ağır suçlamalar yöneltildi!

Birleşmiş Milletler (BM) savaş denetçileri ve gözlemcileri tarafından hazırlanan raporda Türkiye, Suriye'nin kuzeyinde desteklediği muhalif grupları kontrol altında tutması konusunda uyarıldı. BM denetçileri, Türkiye destekli bu silahlı grupların adam kaçırmaya, işkence, tecavüz ve yağma eylemlerine karıştıklarını, bunlara engel olmadığı takdirde Türkiye'nin sorumlu tutulacağını bildirdi.

Raporda, Türkiye tarafından kurulup, eğitilen Özgür Suriye Ordusu (ÖSO) ile birleştirilerek Suriye Milli Ordusu'na (SMO) dönüştürülen silahlı muhalif grupların savaş suçu niteliğinde pek çok hukuksuz uygulama gerçekleştirdiğine dikkat çekildi.

Bu grupların, kontrollerindeki yerleşimlerde gözetim altına aldıkları Suriyelileri Türkiye topraklarına transfer ettikleri belirtilerek, bunun uluslararası hukuk ve BM sözleşmeleri çerçevesinde "kanunsuz sınır dışı" olarak değerlendirildiği ve 'savaş suçu' kabul edilebileceği uyarısına yer verildi.

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

BM raporunun kamuoyuna açıklandığı basın brifinginde BM adına sunuş yapan Paulo Pinheiro, “Afrin’deki Resulayn’da ve çevresindeki bölgede Türkiye destekli Suriye Ulusal Ordusu; rehin alma, kötü muamele, işkence ve tecavüz gibi savaş suçları işlemiş olabilir. Türkiye’nin bu tür istismarları önlemek, kontrolü altındaki bölgelerde sivillerin güvenliğini sağlamak için adım atması gerekmektedir” dedi.

TSK tarafından düzenlenen Zeytin Dalı ve geçen yıl gerçekleştirilen Barış Pınarı harekâtlarında ÖSO ve SMO milisleri de yer almıştı. Afrin ve Resulayn TSK destekli güçlerin kontrolüne geçmişti.

Raporda, ABD’nin IŞİD’e karşı sahada desteklediği YPG ağırlıklı Suriye Demokratik Güçleri’nin (SDG) de savaş suçu oluşturabilecek eylemlerde bulunduğu kaydedildi. SDG’nin El Hol gibi mülteci kamplarında IŞİD bağlantılı binlerce kişiyi insanlık dışı koşullarda tuttuğu dile getirildi. Çoğunluğunu kadın ve çocukların oluşturduğu, IŞİD’le bağlantılı 90 bin Suriyeli, Iraklı ve başka üçüncü ülke vatandaşlarının Deyrizor, Dakka ve Haseke gibi yerlerde aşırı kalabalık mülteci kamplarında tutulduğu, SDG güçleri ve bağlantılı silahlı oluşumların sivillere gözaltı ve işkenceler uyguladığı, küçük yaşta çocukları askeri görevlerde kullanmaya devam ettiği kaydedildi.

İktidar; Türkiye’nin kontrolü ve yönlendirmesinde olduğu iddia edilen bu grupların eylemlerinden Türkiye’nin sorumlu tutulabileceği ve bu gruplar üzerinde nüfuzunu kullanması gerektiği yönündeki uyarı üzerinde, ciddiyetle durmalıdır.

ÖSO, SMO, Ahrar üş Şam ve daha pek çok silahlı-cihatçı grupla haşır neşir olan iktidarın, Suriye’deki bu ağır ithamlar ve açıklanan BM raporu karşısında sessiz kalması, bu eylemleri yapanları sahiplenmediğini ve desteklemediğini, her türlü yaptırımını uygulayacağını ilan etmemesi, ülkemizi ağır zan altında bırakmaktadır!

AB LİDERLER ZİRVESİ ÖNCESİNDE TÜRKİYE’YE YAPTIRIM TEHDİDİ!

Türkiye’ye yaptırımların ele alınacağı AB Liderler Zirvesi öncesinde AP’de yapılan Türkiye oturumunda dile getirilen ithamlar, AB liderlerine yaptırım tavsiyesi kararı ve Türkiye’nin suçlanması önyargılıdır!

Avrupa Parlamentosu (AP), Avrupa Birliği (AB) liderlerinin Türkiye’nin Doğu Akdeniz politikalarına yaptırım getirilmesini ele alacağı 24-25 Eylül zirvesi öncesi Türkiye’ye sert yaptırımlar uygulanması, Türkiye ile üyelik müzakerelerinin kesilmesi, yardım fonlarına son verilmesi, silah satışının durdurulması ve çok sert ekonomik yaptırımlar getirilmesini talep etti.

AB Dış İlişkiler Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, "Türkiye ile AB ilişkileri tarihi bir dönemece girdi. AB Konseyi, çok zor kararlar almak durumunda kalacak. Önümüzdeki günlerde uygulanacak politikalar çok belirleyici olacak" derken, Almanya’nın Atina Büyükelçisinin “AB Türkiye’ye sopsasını gösterecek” şeklindeki ifadeleri de onur kırıcıdır, kabul edilemez.

AP Genel Kurulu’nda yapılan Türkiye konulu oturumda, Türkiye ile AB arasında Doğu Akdeniz politikaları nedeniyle yaşanan kriz ve yaptırım konusu ele alındı.

AB Dış İlişkiler Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, AP’deki Türkiye oturumunun açılış konuşmasında Türkiye’yi Rusya ve Çin ile birlikte yeniden imparatorluk peşinde koşan bir ülke olarak tanımladı. Türkiye’nin Oruç Reis’i limana çekmesinin olumlu bir adım olduğunu ifade eden Borrell sorunların temelinde Kıbrıs sorununun olduğuna dikkat çekti.

Kıbrıs müzakerelerinin yeniden başlaması, Kıbrıslı Türklerin durumunu konuşulması gerektiğini kaydeden Borrell AB’nin de adada çözüme katkı vermek istediği, BM gözetiminde bu müzakerelerde yar almayı öngördüğünü ifade etti.

Kıbrıs sorunu çözülmeden, üstelik referandumda Annan Planı’na ‘Hayır’ diyen Güney Kıbrıs alalacele AB üyeliğine alan AB sorunun çözümsüzlüğünün baş sorumlusu olduğunu görmezlikten gelerek şimdi Doğu Akdeniz’deki sorunun temelinde Kıbrıs’ı koyuyor ve çözüm öneriyor. Bu tavır en basit tanımla samimiysizliktir.

AP milletvekilleri ise adeta Türkiye’yi karalamak için konuşma sırasına girerken Ankara’nın Suriye, Libya ve ardından Doğu Akdeniz’de uyguladığı politikaların, Türkiye ile AB’nin arasındaki uçurumu derinleştirdiğini öne sürdüler. AP milletvekillerinin tamamına yakını, tek taraflı bakış açısıyla Türkiye’yi suçlayıp Türkiye’nin Yunan kara sularında yasadışı arama yaptığını, bunu kınadıklarını, AB üyesi Yunanistan ve Güney Kıbrıs’a tam destek verdiklerini dile getirdiler. Türkiye’ye verilen AB fonlarının kesilmesini, Gümrük Birliği görüşmelerinin tümüyle durdurulmasını, Türkiye ile tam üyelik görüşmelerinin sona erdirilmesini isteyen görüşleri ifade ettiler. Erdoğan Hükümeti’nin sadece dış politikada değil, iç politikada da demokrasi ve hukuku hiçe saydığını, Avukat Ebru Timtik’in açlık grevinde öldüğünü, basın ve ifade özgürlüğünün hiçe sayıldığını belirterek; “Artık Türkiye’ye karşı dürüst olunması gerekiyor. AB’de hiçbir üye ülke Türkiye’nin tam üyeliğine destek vermeyecek.” dediler.

AB, Yunanistan ve Türkiye'nin çıkarlarına uygun barışçıl bir çözüm bulunması gerektiğini savunan tek konuşmacı Alman sol partisi Die Linke'den AP'ye giren Özlem Demirel oldu. Demirel, "Fransa'nın hem diyalog deyip hem savaş gemisi göndermesi doğru değil" dedi.

Daha sonra yapılan oylamada Türkiye'nin, Doğu Akdeniz'deki gerginliği azaltmak için geri adım atmaya ve diyaloga çağrılmasını, bu yönde adım atmadığı takdirde 24-25 Eylül'deki AB liderler zirvesinde Türkiye'ye yönelik olarak en ağır yaptırımların uygulanması kararının alınmasını içeren karar kabul edildi. İktidar bu karara sert tepki gösterdi. Tek taraflı ve önyargılı olduğunu öne sürdü. Ancak neredeyse tüm AP'nin Türkiye karşıtı siyasi tavır sergilemesi ülke adına üzücü bir durum. Türkiye'nin Avrupa'da böylesine yalnızlaşması, haklı olduğu konularda bile haklılığını anlatamamasının nedenleri konusunda iktidar kendisini sorgulamalı, uyguladığı dış politikayı, diplomasi dilini ve söylemlerini gözden geçirmelidir.

Süreç bu noktaya geldikten sonra, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın diplomasiye ve diyaloga alan açmak için Oruç Reis'in Antalya Limanı'na çekildiğini söylemesi, 'madem bu adım atılacaktı en baştan niye yapılmadı?' sorusunun sorulmasını zorunlu kılıyor!

TÜRKİYE, İKTİDARIN DİPLOMASİDEN UZAK VE ÖNGÖRÜSÜZ DIŞ POLİTİKALARI İLE YALNIZLAŞTI!

İktidar, Doğu Akdeniz geriliminde olduğu gibi pek çok dış politika konusunda da aynı tutumu sergiledi ve sonrasında geri adım atmak zorunda kaldı! Türkiye, iktidarın öngörüsüz dış politikaları ile yalnızlaştı!

Dışişlerinin etkisizleştirilmesi, hafızasının yok edilmesi, AK Partili vekillerin partisel tercihlerle AB başkentlerinde büyükelçi yapılması, Avrupa'daki diplomasi zafiyetinin ve saygınlık erozyonunun en temel nedenidir. Herkes her konuda ahkâm kesince, dış politikamızın ağırlığı da azalıyor. Türkiye ne dünyada ne bölgesinde ne ABD ve AB ne Rusya nezdinde, hatta 1,8 milyonluk Kosova'da bile ciddiye alınmıyor.

- Suriye'de Barış Pınarı Harekâtı'nda 400 kilometrelik güvenli tampon bölge hedefiyle başlatılan operasyon ABD ve Rusya'nın devreye girmesiyle 100'üncü kilometrede durduruldu.

- İdlib'te Rusya ve Suriye tarafından düzenlenen hava saldırısında 30 askerimiz şehit edildi, Rusya'ya tepki yerine Moskova'ya giden Cumhurbaşkanı başkanlığındaki heyet Kremlin kapısında bekletilerek Rus devlet medyasında kronometre ile canlı yayına konu oldu.

- Trump'ın hakaret mektubu sineye çekilirken, 'ver papazı al papazı' denilip, terörist ilan edilen Rahip Brunson Trump'ın yaptırım kararı ve bir telefonuyla salındı.

- AB'den daha fazla mülteci parası kopartmak için 'kapıları açarız' tehdidiyle Yunanistan-Bulgaristan sınırına yığılan mülteciler tampon bölgede haftalarca bekledikten sonra Türkiye'ye geri alındı.

- Mavi Marmara baskınıyla 10 yurttaşımızı öldüren İsrail ordusuna karşı açılan tüm davalar, Netanyahu'nun Obama'nın yanından yarım yamalak bir telefonu ve 20 milyon dolar bağış parası karşılığında 'bağımsız' yargıya talimat verilerek düşürüldü. Ve diğer yanlışlar...

Oysa Doğu Akdeniz ve Ege'deki, Kıbrıs'taki, Yunanistan-Mısır deniz sınırları anlaşmasındaki gerginliklerde sadece Navtex ilanı ve Dışişlerinden yazılı açıklama tepkisi dışında yoğun bir diplomasi atağı başlatılabilir, AB başkentlerindeki tüm büyükelçilerimiz buldukları ülkeler nezdinde Türkiye'nin tezlerini ve haklılığını anlatmaya yönlendirilebilirdi.

İSRAİL-BAE-BAHREYN arasında imzalanan anlaşma, ekonomik-teknolojik işbirliği, ticaretin artırılması ve yatırımları da kapsıyor.

TÜRKİYE DIŞLANIYOR!

Beyaz Saray'da İsrail-BAE-Bahreyn arasında imzalanan Hazreti İbrahim Anlaşması sadece siyasi normalleşmeyi değil, ekonomik teknolojik işbirliğini, ticaretin artırılmasını, karşılıklı yatırımları da kapsıyor.

Anlaşmanın siyasi boyutu bir yana ekonomi ve teknoloji boyutu da oldukça önemli unsurlar içerecek biçimde, kapsamlı şekilde düzenlenmiş. İsrail ve BAE'nin, normalleşme anlaşması kapsamında ekonomi, ticaret, yatırım ve teknoloji alanında ilişkileri geliştirmeleri öngörülmüyor.

Mars'a uzay aracı gönderen ilk ve tek Ortadoğu ülkesi olan BAE'nin, İsrail ile yüksek teknoloji alanında işbirliği ve ortak yatırım yapması, ayrıca İsrail'in altyapısına yönelik yatırımlara fon sağlaması anlaşmada yer alıyor.

BAE'nin petrol gelirlerindeki azalmadan ötürü uzun vadeli geleceğe dönük ekonomik programlarında ekonomiyi dönüştürme, dijitalleştirme planları söz konusu. BAE ekonomisinin dönüştürülerek dijitalleştirilmesinde ise anlaşma uyarınca İsrail katkı verecek.

BAE'nin ABD'den yüksek teknoloji gelişmiş silah sistemleri alımlarına yönelik İsrail ambargosu kalkıyor. Böylece BAE, uzun süredir istediği gelişmiş silahları ABD'den satın alma imkânına kavuşuyor. Bu gelişmiş silahlar arasında F-35 savaş uçakları, Reaper drone'lar ve EA-18G Growler adı verilen düşman ülkenin hava savunma sistemini felç edip, sinyali bozarak gizli saldırı imkânı veren elektronik savaş uçağı da bulunuyor. Bu elektronik savaş uçakları, radar ve iletişim sistemlerini etkisiz hale getiriyor, hedeflerin yerini tespit ederken gelişmiş bir radar kullanıyor ve uzun menzilli füze taşıyabiliyor. Anlaşmalarla bir anlamda ABD'nin S-400'ler nedeniyle gündeme aldığı Türkiye'ye yönelik yaptırım ve ambargo tehdidi, F-35 projesinden dışlanma ve uçak satışının iptaline karşılık, BAE ve Bahreyn'e kapıları açtığını görüyoruz.

Anlaşmaların ekonomi, teknoloji, yatırım boyutları, bölgenin en büyük ve en güçlü ekonomilerinden Türkiye'yi dışlıyor. Bu da siyasi yalnızlaşmanın yanında yakın dönemde ekonomik-ticari yalnızlaşma, körfez sermayesinden alınabilecek payın ve yatırımların azalması, İsrail'in payının artması anlamına geliyor!

YARGIYI SİYASALLAŞTIRMA ÇABASI...

İktidar, AYM'nin temel hak ve özgürlükleri genişleten kararlarından rahatsız oldu! AYM'nin temel hak ve özgürlükleri genişleten kararlarından rahatsız olan, karşıt gördüğü herkesi ezmek-yok etmek isteyen iktidara, Halkın demokrasiye ve haklarına sahip çıkma iradesi izin vermeyecektir!

En temel anayasal haklardan birisi olan toplantı ve gösteri, protesto, eleştiri, hak arama eylemlerini yasaklayan düzenlemenin şehirlerarası yollarda yürüyüş ve eylem yasağını içeren hükmü geçtiğimiz hafta Anayasa Mahkemesi (AYM) tarafından anayasaya, temel hak ve özgürlüklerin kullanımına aykırı bulunarak iptal edildi.

İçişleri Bakanı, ülkenin ve bu ülkede yaşayan 83 milyon bireyin her birinin can ve mal güvenliğinden, haklarını güven içinde eksiksiz kullanma özgürlüğünden sorumlu olduğunu unutup, AYM Başkanına ve AYM kararına tepki gösterdi. AYM Başkanını tek başına, koruması olmaksızın otomobiliyle seyahat etmeye davet ederek 'ben giderim, sen de git görevim' diyerek, asıl kendisinin görevini yapmadığını acze düştüğünü, AYM başkanı da dahil kimseye tek başına güvenli şekilde sokağa çıkma, araç kullanma, bisiklete binme güvencesi veremeyeceğini itiraf etti.

AYM başkanına can güvenliğinin sağlanamayacağı uyarısıyla, yargı kararı üzerinden tepki gösterilmesi hadsizliktir, kabul edilemez. Anayasamızın 138. Maddesi bu açıdan yargı kurumlarına, yargı mensuplarına güvence sağlamakta, yargı kararlarına hiç kimsenin müdahale edemeyeceğini, talimat veremeyeceğini hüküm altına almaktadır.

Özgürlükleri genişleten yargı kararını savunan, sahiplenilenler üzerinden yargıya siyasi tepki göstermek, demokrasiye ve yargı bağımsızlığına inançsızlığın göstergesidir! Halkın demokrasi sevdası, demokrasiye, hak ve özgürlüklerine sahip çıkma iradesi bu '**yık - yok et - yönet**' anlayışına izin vermeyecektir!

Atanmış bir siyasinin yüksek yargı kararına tepki gösterip, başkanını can güvenliğini sağlamamakla tehdit etmesi üzerine gösterilen tepkileri de bahane ederek olayı siyasallaştırma çabasına girişmesi, **AYM üzerinde siyasi baskı kurarak, yargıyı siyasi taraf olmaya zorlama gayretinin bir başka versiyonudur!**

TEK PARTİ DEVLETİ

Meclis'te Yalnızca AKP Teklifleri Yasalaştı. MHP Bile Komisyona Takıldı

TBMM Başkanlığı'nın 27. Dönem, üç yasama yılı içinde sunulan yasa tekliflerinin verileri, Meclis'in tek bir kişi ve tek bir partiye çalıştığını ortaya koydu. 3 bin 66 içinden yalnızca altında AKP milletvekillerinin imzası olanlar komisyonu aşabildi.

TBMM Başkanlığı, 27. Dönem, 3 Yasama Yılı içinde, TBMM'ye sunulan yasa tekliflerinin partilere göre dağılımları ve komisyonun sonuçlandırma oranlarını açıkladı. TBMM Başkanlığı'na verilen 3 bin 66 teklifin içinden yalnızca altında AKP'li milletvekillerinin imzası olanlar komisyonu aşabildi.

Yani, muhalefet partileri ve MHP'nin verdiği 2 bin 817 yasa teklifinden hiçbiri yasalaşmadığı gibi henüz TBMM gündemine bile alınmadı. CHP İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir, 27. Dönem'in 3 Yasama Yılı'nda, TBMM Başkanlığı'nca işleme alınan ve komisyonlara havale edilen yasa teklifleri ile rapora bağlanan tekliflerin partilere göre dağılımlarını TBMM Başkanlığı'na sordu.

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

TBMM Başkanvekili Süreyya Sadi Bilgiç tarafından yanıtlanan önergede, 24 Ağustos 2020 tarihine kadarki yasama dönemi verileri verildi. 3 Yasama Yılı'nda dikkat çeken bilanço ise şöyle:

- TBMM'de bulunan partiler iki yasama döneminde toplam 3 bin 66 yasa teklifi verdi.
- Meclisteki 5 parti de TBMM Başkanlığı'na ortak imzayla yalnızca bir tane yasa teklifi verdi. Teklif, komisyonlarca rapora bağlandı.
- AKP ve MHP'nin oluşturduğu Cumhuriyet İttifakı bloku, Meclis'e 5 tane yasa teklifi sundu, bunlardan 4'ü komisyonlarca rapora bağlandı.
- AKP, Meclis'e toplamda 249 yasa teklifi sundu. Bunlardan 100'ü komisyonlarca rapora bağlandı.
- CHP ise 2 bin 148 yasa teklifi sunarken, bu tekliflerden hiçbiri komisyonlar tarafından rapora bağlanmadı.
- Muhalefet partilerinin tekliflerinin tamamı komisyonda beklerken, AKP'nin ittifak ortağı MHP'nin teklifleri de aynı akıbeti yaşadı. MHP'nin verdiği 264 yasa teklifi komisyonu aşamadı. Tekliflerden hiçbiri komisyondaki rapora bağlanmadı.
- Millet İttifakı bileşenleri CHP ve İYİ Parti hiç ortak yasa teklifi vermezken, İYİ Parti 264 adet yasa teklifi verdi. Bunların hepsi, komisyonda bekliyor. TBMM Başkanlığı'nca, tekliflerin hangi komisyona havale edildiğinin bilgisi de verildi.

En çok teklifin havale edildiği komisyon bin 256 sayısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu olurken, en az teklif İnsan Hakları İnceleme Komisyonu'na gönderildi.

İnsan Hakları İnceleme Komisyonu'na toplamda 2 yasa önerisi havale edildi. İkinci sırada 446 ile Adalet Komisyonu yer alırken, üçüncü sırada ise 439 yasa önerisiyle İçişleri Komisyonu aldı.